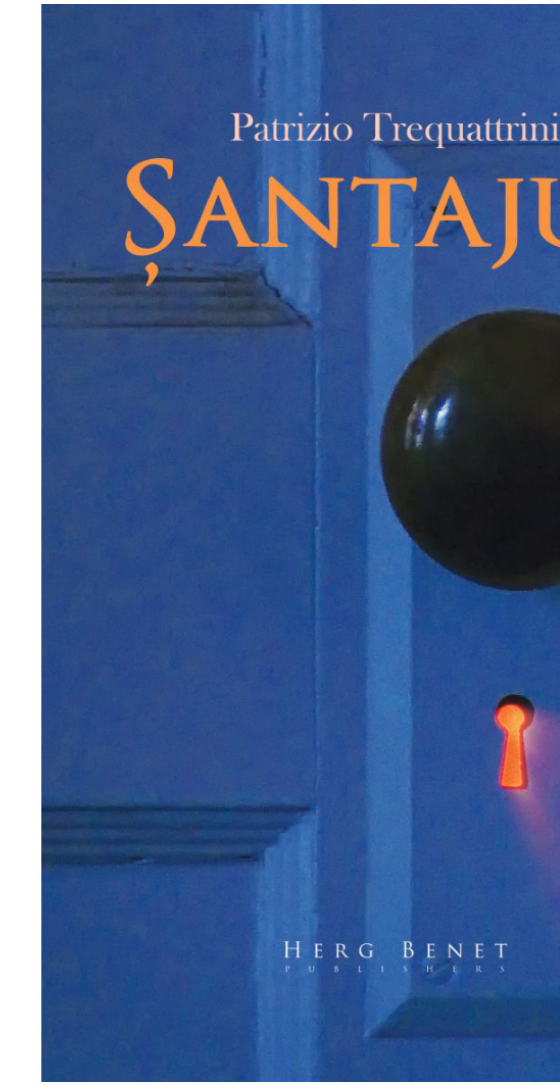
Patrizio Trequattrini
ȘANTAJUL
HERG BENET
PUBLISHERS

Patrizio Trequattrini

Şantajul

– roman –

Traducere din italiană de Laszlo Alexandru

HERG BENET
PUBLISHERS
2011

© 2011 Patrizio Trequattrini
© 2011 Herg Benet Publishers, pentru prezenta ediţie
Copertă: © 2011 _badcat

Herg Benet Publishers
Str. Dr. Burghelea 22, sector 2, Bucureşti, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro
ISBN eBOOK: 978-606-8335-20-9

Reproducerea integrală sau parţială a textelor nu este permisă fără acordul scris al deţinătorului de drepturi de autor.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Patrizio Trequattrini s-a născut în 1958 la Roma. La sfîrşitul studiilor liceale, a colaborat la pagina culturală a cotidianului „L'Umanità". A absolvit studii de Filosofie teoretică, la Universitatea „La Sapienza" din Roma, cu o teză despre Giovanni Gentile. A predat filosofie, istorie şi materii literare în diverse licee italiene.

În 2007 a publicat romanul *Il ricatto* (*Şantajul*). În 2008 a publicat tragedia *Furio*.

Din 2009 predă italiana la Colegiul Naţional „George Bariţiu" din Cluj-Napoca.

În 2010 a publicat versiunea română a tragediei *Furio* (Cluj, Ed. Eikon).

Celei care mi-a zîmbit
şi zîmbindu-mi a risipit
bezna care mă împrejmuia

“Singurul mod de-a fi sinceri este să recunoaştem
că trebuie să trăim în lume etsi deus non daretur.
(...) *Însuşi Dumnezeu ne învaţă că viaţa noastră*
omenească trebuie să continue de parcă el n-ar exista.”
(Dietrich Bonhoeffer)

“Eclipsa luminii lui Dumnezeu nu înseamnă stingerea sa,
chiar mîine ceea ce s-a interpus ar putea să dispară.”
(Martin Buber)

4 noiembrie 2004

Acel plic conţinea moartea şi învierea. Nora n-a avut nici spontaneitatea, nici dezinvoltura de-a întreba mai multe, copleşită de surpriză şi sfială. Nu l-a deschis, nici măcar după ce s-a despărţit de bărbatul acela. În timp ce trenul o aducea înapoi către periferia Romei, curiozitatea ei sporea. Dar Nora încerca s-o stăpînească. A rezistat, a ajuns în gara Tor Sapienza, a coborît din tren, s-a îndreptat cu pas grăbit spre casă. După ce-a intrat în apartament şi a închis uşa, în sfîrşit s-a simţit liberă să sfîşie hîrtia pe care o tot învîrtea în mîini. A scos din plic o foaie îndoită. Pe ea era tipărit un scurt text:

Stimată doamnă,

A fost o mare îndrăzneală din partea mea să ajung la această variantă. A fost o hotărîre foarte dificilă. A trebuit să învinge multe gînduri, care mă reţineau să vă scriu. Ezitări derivate din bun-simţ, pudoare, respect faţă de regulile normale de comportament, teama de-a nu vă deranja sau pur şi simplu de-a nu vă enerva. Vă cer iertare dacă mi-am luat în mod necuvenit această permisiune. Sper că îmi veţi ierta înfumurarea. Sper că veţi fi indulgentă cu neruşinarea mea. Poate că niciodată n-am avut o asemenea îndrăzneală; poate că n-am înfăptuit niciodată un gest atît de insistent. Dacă e nevoie de aşa ceva pentru a restabili legătura cu Dumneavoastră, sînt gata să îndur ruşinea ce derivă din obrăznicia mea. Sînt gata să-mi asum rolul nefericit pe care împrejurările mi-l atribuie. Doresc să vă mai revăd o singură dată, fără a vă tulbura în nici un fel existenţa, sper, fericită. Doresc să petrec alături de Dumneavoastră doar cîteva clipe, pentru a simţi din nou acel fior pe care privirea voastră mi l-a produs. Sînt fericit. Dacă nu-mi veţi răspunde, fericirea mea va rămîne neştirbită. Dacă mi-aţi răspunde şi aţi fi dispusă să mă întîlniţi, am putea trăi o scurtă, prea dulce aventură; am putea face o foarte plăcută şi fascinantă călătorie într-un loc necunoscut al simţurilor. Un contact cald, pătimaş, vibrant ne-ar putea uni pentru o zi şi ar adăuga o pagină de puternice emoţii amintirilor noastre. Vă transmit întregul meu respect, sperînd că vă voi putea spune adio doar după ce v-am revăzut. Vă salut cu obsesia arzătoare de-a vă săruta; oriunde veţi binevoi să doriţi.

Nora a rămas înţepenită. Dar cum de-a putut bărbatul acela să fie atît de îndrăzneţ? Era incredibil, imposibil, nemaiauzit, şi totuşi adevărat. Acel bărbat aşa de fin, cu un comportament delicat, atît de rafinat în mişcări şi în cuvinte, cel puţin în scurta perioadă cît Nora a putut să-l audă.

“Era acelaşi bărbat? Acelaşi care mi-a înmînat acest bilet aşa de... impertinent? Dar ce zic eu impertinent? Indecent, inacceptabil. Cum l-a putut scrie? Şi totuşi mi s-a părut aşa de politicos. Eu nu pricep, nu mai pricep nimic. Cine-o fi oare? Da, fiindcă nu ştiu nici cine e, nici cum îl cheamă, nici cu ce se ocupă. O fi soţul profesoarei Galli? O fi partenerul ei sau poate doar fratele ei? Oricine e, de unde o fi apărut? Nu ştiu dacă trebuie să mă enervez sau să fiu flatată. Dar cum îşi permite ăsta să mă abordeze? Nici măcar nu e tinerel. Şi dacă ar fi, tot obrăznicie era să se comporte astfel; mai ales că poate să-mi fie tată. Cum i-a trecut prin minte? E drept că a scris lucrurile astea neruşinate cu atîta politeţe că aproape nici nu te poţi înfuria. Fireşte că şi-a scris mesajul la computer şi nu s-a gîndit să-l semneze. Nici o urmă; n-a vrut să lase nici o urmă după el. Doar mi l-a oferit, dar în mod aşa de neaşteptat că nu mi-a dat nici o posibilitate de-a mă împotrivi, mai ales că eu am crezut că e de la profesoara Galli plicul acela; şi fără ca altcineva să asiste la scena respectivă. A fost viclean. M-a văzut o singură dată şi deja şi-a pus ochii pe mine; iar la a doua întîlnire, a dezlănţuit atacul imprevizibil. E totuşi un bărbat frumos, în ciuda vîrstei înaintate; adică probabil că a fost frumos acum treizeci sau douăzeci de ani. Acum e un bărbat fascinant. Sînt curioasă să ştiu cine e, chiar dacă a fost prea îndrăzneţ. Aş vrea să-i spun că a fost neobrăzat, că ar trebui să-i fie ruşine pentru felul în care mi s-a adresat. Aş fi chiar curioasă să văd cum reacţionează. Dar cum să fac, dacă aş vrea? Cum aş putea intra în legătură cu el? N-a lăsat nici o indicaţie, nici un număr de telefon, fireşte, ca nimeni să nu poată dovedi că el e autorul acestei propuneri. Pe de o parte s-a protejat, dar a făcut imposibilă orice eventuală legătură. Ba nu, ce proastă sînt! E destul să-l sun acasă, e foarte simplu, adică acasă la profesoara Galli. Sigur că da. Şi dacă îmi răspunde Galli, e de-ajuns să nu zic nimic şi să închid. Şi mai sigur ar fi să telefonez cînd Galli nu e acasă. Oricum săptămîna viitoare i se termină concediul medical. Păi da, astfel aş fi sigură că îmi răspunde el sau eventual nu-mi răspunde nimeni. Şi dacă e soţul sau partenerul lui Galli? Nu că am chef să mă încurc cu el, dar oricum să-l ştiu aşa disponibil faţă de mine mă face să mă simt mai sigură, îmi dă mai multă putere. Dar ce tot spun? Bat cîmpii. Oricum povestea asta m-a umplut de o anumită frenezie, nu mă mai simt aşa deprimată ca de obicei. Se pare că ajută la sănătate să ai încă un iubit sau, altfel spus, unul care pur şi simplu

vrea să se culce cu tine. Numai gîndul că el mă doreşte îmi face plăcere şi mie. Aş fi ipocrită dacă aş nega. Oricum trebuie să mă gîndesc puţin, adică, înainte de-a face vreun pas, trebuie să meditez puţin, să-mi pun ordine în gînduri, n-aş vrea să pornesc într-o direcţie greşită. E clar că nu pot vorbi despre asta cu Marco. El nu mai e tipul cu care poţi aborda anumite subiecte; odinioară, poate. Acum s-ar înfuria groaznic doar la ideea că există un bărbat care mă doreşte; pe urmă, ţinînd seama că în perioada asta relaţiile dintre noi sînt destul de încordate, nu e cazul să le agravez cu probleme din acestea. Nu, Marco nu; dar Paola da. Aş putea vorbi cu Paola. Este persoana în care am cea mai mare încredere, e prietena mea cea mai bună. Ei pot să-i spun orice. De-abia aştept să-i telefonez şi să-i spun vestea asta. De fapt, în loc să-i spun totul la telefon, aş putea doar să-i sugerez cîte ceva şi apoi s-o întîlnesc rapid, ca să-i dau scrisoarea s-o citească. Aşa, sigur că da; îi spun că am noutăţi importante, o să moară de curiozitate. Aş putea să-i dau de înţeles, prin aluzii, că e vorba de probleme sentimentale, sau exact spus de hormoni. Paola pricepe imediat că-i vorba de-un bărbat; dar nu va ghici niciodată cine este sau ce anume mi-a putut scrie cu atîta îndrăzneală. Cînd îi dau să citească scrisoarea, o să rămînă gură-cască. De-abia aştept să-i văd uimirea pe faţă. Aş putea merge la Tivoli sîmbătă. Oricum a trecut ceva timp de cînd n-am mai vizitat-o. O sun acuma; sper că nu-i ocupată sîmbătă. Măcar să-mi dea un sfat. Oare îmi va sugera să iau legătura cu bărbatul ăsta?”

4 noiembrie 2004

“Alo?”

“Bună, Paola, sînt Nora.”

“Vai, Nora, draga mea, ce mai faci?”

“Bine, adică mai bine ca de obicei, trebuie să spun. Tu ce mai faci?”

“Bine, mulţumesc. Acuma că te aud sînt şi mai bucuroasă.”

“Mă gîndesc că eşti ocupată, în clipa asta. Pot să te reţin două minute?”

“Nu-ţi fă griji, spune-mi liniştită despre ce e vorba. După voce mi se pare că te simţi mai bine. Greşesc?”

“Să spunem că în general lucrurile nu merg prea grozav; dar efectiv, în clipa asta, mă simt cu siguranţă mai bine. Şi nu cred că întîmplător. Problemele pe care le cunoşti se prelungesc, dar nu vreau să-ţi repet aceleaşi lamentări nesfîrşite. Mi s-a întîmplat însă un lucru ciudat, foarte surprinzător, despre care aş vrea să-ţi vorbesc; dar nu la telefon. Mi-ar plăcea să povestim despre asta cînd ne vedem, în ideea că ne vom vedea curînd. De fapt ţi-am telefonat mai ales ca să ştiu dacă eşti liberă sîmbătă. Am mare nevoie de un sfat din partea ta.”

“Sîmbătă sînt liberă, dar spune-mi despre ce e vorba.”

“Îmi pare rău, Paola, dar la telefon chiar n-am chef să vorbesc despre lucrul ăsta ciudat care mi s-a...”

“Nu-ţi cer să-mi spui toată povestea, dar măcar o idee, un mic indiciu ca să pricep despre ce e vorba. M-ai umplut de curiozitate.”

“Nu, te rog, Paola, nu insista; mi s-ar părea că stric totul.”

“Dar m-ai făcut mult prea curioasă!”

“Nu pot să-ţi spun; sau mai precis nu vreau. Iartă-mă, Paola.”

“E vorba de un bărbat?”

Nora n-a răspuns.

“Ei, haide, ce-o fi? Măcar o mică avanpremieră poţi să-mi oferi.”

Nora a rămas tăcută. O tăcere încăpăţînată.

“Alo, mă auzi?”

Din nou linişte cîteva secunde.

“Repet întrebarea: e vorba de alt bărbat?”

“Da.”

“Of, în sfîrşit, am reuşit să aflăm ceva. Nu mă îndoiam, de fapt, că e

vorba despre aşa ceva, dar voiam s-o aud de la tine, chiar dacă n-a fost uşor s-o recunoşti. Înseamnă că e ceva important pentru tine.”

“Cum adică important, nu; nici nu-ţi închipui cum s-au petrecut lucrurile.”

“Aha, înseamnă că deja a înaintat puţin povestea asta.”

“Absolut deloc. Nu e chiar nimic; dar nu vreau să mai zic altceva. O să-ţi explic atunci cînd ne vedem.”

“Bine. Nu îndrăznesc să te mai întreb ceva, fiindcă cine ştie cît m-aş chinui să-ţi scot cu cleştele o informaţie. Mă dau bătută.”

“O să vin cu trenul. Îl iau din faţa casei mele, ajung la gara din Tivoli şi în cinci minute sînt la tine. E foarte simplu. Spune-mi la ce oră îţi convine.”

“Voi fi acasă, aşa că vino cînd vrei. Se înţelege că rămîi la prînz aici. Vom putea petrece toată ziua împreună liniştite; Cesare nu va fi acasă; după cum ştii, lucrează şi sîmbătă pînă seara tîrziu.”

“Perfect. Îmi convine aşa.”

“Atunci ne-am înţeles. Te aştept sîmbătă dimineaţa.”

“A trecut ceva vreme de cînd n-am mai fost la Tivoli. Vin cu plăcere. Ciao.”

“Ciao, Nora. Ne vedem sîmbătă.”

6 noiembrie 2004

Casa Paolei se află în partea veche a oraşului Tivoli. De la gară ajungi în cîteva minute. Nora a sunat la interfon.

“Cine e?”

“Bună, Paola, sînt Nora. Am ajuns prea repede?”

“Cum repede? Haide, haide, că te aşteptam.”

Nora a urcat un singur rînd de scări şi a găsit-o pe prietena ei veselă şi zîmbitoare. S-au îmbrăţişat şi s-au sărutat călduros, de parcă nu s-ar fi văzut de multă vreme. În bucătărie, un mic cuptor încălzea şi înveselea atmosfera, o făcea primitoare şi confortabilă.

“Să-ţi fac o cafea de orz, ce zici?”

“Lasă, nu te deranja; mai bine şezi aici şi povesteşte-mi despre tine.”

“Dar eu oricum voiam să pun de o cafea; aşa că îţi fac şi ţie. Ştiu că îţi place şi o bei cu bucurie.”

“De-acord, să vină cafeaua de orz. Tu o faci aşa bună că nu te pot refuza.”

“N-am eu prea multe de povestit; cred însă că tu ai o veste mare, pe care azi va trebui s-o dai pe faţă, că altfel s-a terminat cu prietenia noastră.”

“Stai liniştită, n-o să te dezamăgesc; de data asta vei afla totul, sau mai bine zis tot puţinul pe care-l ştiu eu.”

“Cum adică şi tu ştii puţin? Glumeşti?”

Nora, fără a răspunde, a scos din poşetă scrisoarea şi i-a întins-o Paolei.

După ce Paola a terminat lectura, un zîmbet maliţios i s-a întins pe buze. A privit-o pe Nora fără a spune nimic; dar ochişorii ei şireţi sclipeau aluziv şi erau mai elocvenţi decît orice discurs.

“Felicitări, Nora, ai dat lovitura. Ăsta da bărbat. Cine-ţi mai scrie, în ziua de azi, cuvinte aşa pătimaşe? E chiar îndrăzneţ admiratorul tău.”

“Prea îndrăzneţ: gîndeşte-te că m-a văzut o singură dată, pentru foarte puţin timp. Pot spune că abia ne-am zărit.”

“Adică n-ai mai vorbit cu el?”

“Nu, nu-i asta. Ne-am spus cîteva fraze de circumstanţă, într-o întîlnire absolut întîmplătoare. Şi cu asta totul s-a terminat; cel puţin eu aşa credeam. În schimb a reapărut pe neaşteptate şi mi-a făcut surpriza asta.”

“Chiar că-i o surpriză plăcută, binevenită, din cîte se pare.”

“Cum binevenită; ce ştiu eu cine e ăsta şi ce vrea de la mine?”

“Ce vrea mi se pare foarte limpede, în legătură cu asta n-aş avea îndoieli. Cît priveşte identitatea lui, doar n-o să-mi spui că nu-l cunoşti.”

“O să-ţi pară ciudat, dar chiar aşa e: efectiv nu ştiu cine este.”

“Dar cum e posibil să nu ştii cine este? Nu pot să cred aşa ceva.”

“Şi totuşi aşa e. După ce vei afla în ce împrejurări l-am întîlnit pe bărbatul ăsta, îţi vei da seama tu însăţi că nu glumesc deloc.”

“De-abia aştept să aud povestea asta incredibilă.”

Nora i-a explicat Paolei cum a avut loc prima întîlnire, întîmplătoare, cu necunoscutul. Paola a rămas încă mai surprinsă, cînd a aflat cele petrecute.

“Ce senzaţional e să fii implicată într-o poveste aşa tulburătoare. Mi-ar plăcea să am şi eu un bărbat care suspină după mine, care îmi trimite mesaje atît de limpezi.”

“Dar tu nu-l ai deja pe Cesare?”, s-a gîndit Nora, fără să i-o spună în faţă.

“Şi-apoi totuşi scrisoarea asta e minunată. Trebuie să recunoşti că e foarte delicată, fină, lipsită de vulgaritate.”

“A, zău? Ţi se pare delicat unul care îţi spune că ar vrea să te sărute...”

“Ar vrea să te sărute...? Voiai să mai adaugi ceva? Ce voiai să mai spui?”

“Hai, nu te preface că n-ai priceput. Ştii foarte bine ce voiam să spun.”

“Mie, din felul cum scrie, mi se pare un tip delicat. Ţie nu?”

“Da, şi mie mi-a făcut impresia asta, cînd l-am văzut prima dată.”

“Şi atunci? Care-i problema? Ia legătura cu el.”

“Să iau legătura cu el? Dar acum, în contextul acestor informaţii, nu ştiu ce să cred. Comportamentul lui e aşa de neobişnuit că mă aruncă în cea mai profundă confuzie. Poate că, efectiv, n-ar trebui să mă mai gîndesc la nimic, ar trebui doar să rup în bucăţele biletul ăsta şi să las totul baltă, să nu mai dau nici o importanţă la tot ce s-a întîmplat.”

“Nu e nimic rău să aprofundezi puţin problema şi să clarifici ce intenţii are. Eventual vorbeşte cu el la telefon. Poate reuşeşti să pricepi cum e tipul. Şi apoi încearcă să înţelegi nu doar intenţiile lui, ci şi pe ale tale.”

Paola, după ce a pronunţat aceste cuvinte, a zîmbit maliţios.

“Dar ce vrei să insinuezi? Ce-ar trebui să fac, în opinia ta? Să-mi înţeleg intenţiile? Dar n-am nici o intenţie să fac ce insinuezi tu în mod răutăcios. Să nu uiţi că principala mea preocupare, în momentul ăsta, se îndreaptă într-o cu totul altă direcţie, că obiectivul meu este altul.”

“Una n-o exclude pe cealaltă; ba ar putea s-o înlesnească.”

“Dar ce tot spui? Ce-ţi trece prin mintea aia trăznită?”

“Nimic ciudat; cred că ai nevoie de-o aventură cu bărbatul ăsta, te-ar ajuta să depăşeşti momentul greu prin care treci.”

“Tu nu cunoşti jumătăţile de măsură. Mă sfătuieşti să mă arunc în această aventură, fără să ştii măcar cine e bărbatul respectiv.”

“Nu, dimpotrivă; tu trebuie să afli limpede cine e bărbatul ăsta, ce legături are cu femeia aia; trebuie să vezi dacă e soţul ei sau partenerul ei, ce meserie are.”

“Îţi dai seama ce spui? E un tip care are probabil peste cincizeci de ani.”

“Asta nu mă miră. Şi-apoi farmecul creşte odată cu vîrsta.”

“Nu reuşesc să mă închipui lîngă el. Am douăzeci şi şapte de ani. Mi-ar putea fi tată.”

“Dar ce-ţi pasă? Nu trebuie să te măriţi cu el. Pentru tine ar fi un stimulent care te umple de încredere, ţi-ar putea fi util în acest moment aşa delicat al vieţii tale.”

“Adică ar trebui să-l exploatez pe omul ăsta în scopul meu personal?”

“Lui i-ar plăcea exploatarea asta de care vorbeşti; ba chiar mă gîndesc că l-ai face foarte fericit şi n-ar protesta cîtuşi de puţin.”

“Dar ce lipsită de prejudecăţi eşti! Ce te face să crezi că bărbatul acela mă place? Eu nu ştiu, nu sînt sigură că mă place. Chiar dacă e adevărat că aş avea nevoie să mă îndrăgostesc de cineva, pentru a încerca noi senzaţii. Doar aşa mi-aş putea redobîndi puterile de expresie şi de creaţie. Dar nu ştiu dacă ăsta e bărbatul de care am eu nevoie, dacă îmi place, dacă sînt îndrăgostită de el.”

“Eu cred că da, Nora; cred că îţi place, altfel n-ai fi aşa de agitată cum eşti. Am înţeles deja că îţi plăcea, cînd am vorbit la telefon. Vocea ta suna altfel, avea un alt timbru.”

“Dar cum de eşti aşa sigură?”

“Sînt sigură, fiindcă dacă nu-ţi plăcea, nu te-ai fi grăbit să-mi telefonezi şi nu te-ai fi năpustit la Tivoli, ca să-mi dai la citit scrisoarea asta. Fă cum ţi-am spus.”

“Adică? Ce vrei să zici?”

“Ţi-am spus deja: fă cercetări şi vezi cine e. Ăsta e primul pas de făcut. După care vei fi şi mai convinsă să faci ceea ce îţi doreşti.”

“Dar cum, cum pot afla mai multe despre el?”

“E simplu: de-ajuns să-i telefonezi şi să vorbeşti cu el. Aţi putea să vă daţi o întîlnire; sau, dacă nu te simţi în stare să-l vezi îndată, ai putea să-l

cunoşti puţin vorbind cu el la telefon. Aşa te-ai putea menţine la o prudentă distanţă de protecţie.”

Tocmai la asta se gîndise şi Nora; dar auzind-o de la prietena ei cea mai apropiată, se umplea de convingerea că aceea era calea de urmat. De-acum nu mai putea să refuze. Să-l revadă sau nu – depindea numai de ea. Ştia că e posibil. Acum avea şi sprijinul şi încurajarea Paolei. Nu existau obstacole de netrecut în faţa ei. Trebuia doar să înţeleagă dacă vrea sau nu. Pasiunea îi spunea deja că trebuie să-l sune. Raţiunea protesta pe limba ei: “ce-am de gînd să fac?”.

Pe trenul care o aducea înapoi la Tor Sapienza, gîndurile îi reveneau la cuvintele prietenei sale. Paola fusese convingătoare: grăbise ceea ce poate că era pe cale de limpezire în sufletul Norei. A luat hotărîrea: va telefona luni după-masă, la ora cînd Galli va fi ocupată la universitate. La patru după-amiază, Galli sigur nu va fi acasă. Nora va încerca să reia legătura cu acel bărbat, căruia nu-i ştia nici măcar numele. Perspectiva îi transmitea o puternică agitaţie, dar totodată îşi dădea seama că o putere obscură şi superioară o trăgea în direcţia aceea. Duminică, la ora prînzului, Nora i-a telefonat lui Marco, cerîndu-i să modifice programul lor pe a doua zi. În loc să-l vadă, după prînz, acasă, i-a spus că ar prefera să înveţe cîteva ceasuri şi apoi să iasă la un cinema. Nora nu prea avea chef să-l vadă. Îi era ocupată mintea cu admiratorul ei misterios, gusta savoarea intensă a aşteptării următoarei lor întîlniri, simţea că e sorbită de-o undă spre acel individ ciudat, care îşi pusese în practică gestul jignitor. Ce i-ar fi putut oferi lui Marco? Doar o prezenţă abstractă. Ce i-ar fi spus? Poate că Marco ar fi înţeles ceva, i-ar fi intuit absenţa. Ar fi fost mai bine să nu-l întîlnească deloc; dar dacă tot trebuia să-l vadă, era mai bine să meargă la cinema, aşa se limita conversaţia la minimul indispensabil. De cîtva timp, raporturile dintre ea şi Marco deveniseră mai greoaie, ceva se înţepenise în bucuria lor de-a fi împreună şi nu totul era senin ca odinioară. Adesea apăreau discuţii mai curînd aprinse, furia şerpuia între ei, îi îndepărta, era pe punctul de-a exploda, de-a săpa o tranşee adîncă şi lată, care i-ar fi despărţit pentru totdeauna; dar apoi era oprită, era stăpînită într-un fel sau altul, din interes reciproc; se ajungea la o pace aparentă, din laşitate, din neputinţa de-a coborî în străfunduri şi de-a vedea şarlatania celuilalt. Erau preferate siguranţa, în locul adevărului, obiceiurile rîncede, în locul liberei căutări. Nici unul dintre cei doi nu avea destulă putere pentru a se descotorosi de celălalt, astfel încît continuau să se tolereze, să fie împreună pentru a nu fi singuri. Dar pasiunea era tot mai absentă, cel puţin din partea Norei; uneori dispărea săptămîni întregi, pentru a reapărea apoi sporadic, întîmpinată aproape cu uimire, ca o prezenţă neobişnuită, tot mai ciudată printre ei.

Declaraţia neaşteptată şi neobişnuită pe care Nora o primise era ca un bolovan aruncat în baltă. Acum Nora fremăta, palpita, spera, se temea, aştepta, pîndea zilele care urmau, încercînd să le perceapă iluzoria promisiune, fermecătoarea chemare. Viitorul îşi redobîndea acea fascinaţie, care deja dispăruse din vremuri imemorabile. Un şuvoi de emoţii se prăbuşea în fiinţa ei.

8 noiembrie 2004

“Alo?”

“Bună ziua. Sînt Nora.”

“Nora?”

“Da, Nora Giordani. Numele meu nu vă spune nimic?”

“Ah, sigur, Nora Giordani. Acum înţeleg. Am sperat mult să aud din nou vocea dumneavoastră. Sînt foarte bucuros că m-aţi sunat.”

“Nici eu nu ştiu de ce am făcut-o. Poate, pur şi simplu, din curiozitate.”

“Foarte bine. Dorinţa mea s-a împlinit.”

“Ce dorinţă aveaţi?”

“Să luaţi legătura cu mine. Asta s-a întîmplat.”

“Nici măcar nu ştiu cum vă numiţi.”

“Alberto.”

“Aveţi şi un nume de familie?”

“D’Angelo. Mă numesc Alberto D’Angelo.”

“Alberto D’Angelo. Tot e ceva. Şi ce rol aveţi în casa doamnei profesoare Galli?”

“Sînt bărbatul ei.”

“Ah, foarte bine. Aşa credeam şi eu. Şi vă distraţi totodată făcînd propuneri mai mult sau mai puţin obscene fetelor şi doamnelor, care întîmplător ajung în locuinţa doamnei Galli?”

“V-a plăcut scrisorica mea? Am scris-o cu multă admiraţie.”

“M-a surprins mult, mai ales că ne-am văzut o singură dată şi doar pe fugă.”

“Un bărbat e în stare şi de aşa ceva. E în stare să dorească şi o necunoscută.”

“Sînteţi mereu la fel de direct cu toată lumea, în orice situaţie?”

“Nu. Doar atunci cînd e nevoie.”

“Şi în cazul meu era nevoie de atîta... atîta francheţe?”

“Da, era nevoie. Altfel nu v-aş mai fi revăzut.”

“Sînteţi chiar aşa sigur pe dumneavoastră? Ce vă face să credeţi că o să mă revedeţi?”

“Da, aveţi dreptate. Iertaţi-mă. Sînt aşa fericit că vorbesc cu dumneavoastră, încît am confundat speranţa cu siguranţa. Faptul că vă aud vocea m-a făcut prea optimist.”

Linişte.

“Alo, mă mai auziţi?”

“Da, vă aud.”

“Dumneavoastră aţi fi... aţi fi dispusă să ne întîlnim, doamnă Giordani?”

Linişte.

“Unde doriţi dumneavoastră, în modul cel mai convenabil pentru dumneavoastră, doar atîta timp cît veţi vrea dumneavoastră; fără ca asta să aibă nici un subînţeles, fără să presupună nici o obligaţie pentru dumneavoastră.”

“În ce scop aţi vrea, aşadar, să mă întîlniţi?”

“În scopul de-a vă cunoaşte.”

“Dar în scrisoarea pe care mi-aţi oferit-o par să se întrezărească alte scopuri.”

“Lucrul la care faceţi aluzie reprezintă obiectivul maxim. Dar şi numai să vă văd şi să vă cunosc m-ar face fericit.”

“Unde ne-am putea întîlni?”

“Unde doriţi dumneavoastră; în locul care vă este cel mai confortabil. Alegeţi dumneavoastră.”

Nora s-a prefăcut că ezită puţin şi apoi a pronunţat numele locului pe care îl alesese deja, înainte de convorbirea telefonică.

12 noiembrie 2004

Era una dintre acele după-amieze cu frig intens şi uscat, în care ai senzaţia că iarna bate la uşă. Îţi dai seama că vara de Sîn Martin a fost cîntecul de lebădă al unei blîndeţi tomnatece cu totul plăcute şi observi că acum, pe neaşteptate, s-a schimbat totul; şi că pînă şi Roma, unde de obicei iarna înseamnă doar un cuvînt lipsit de conţinut, va trebui să resimtă muşcătura gerului. Rămîi aproape uluit, ca atunci cînd te izbeşti de o ciudată anomalie, că şi la Roma poate fi frig. Oamenii, descumpăniţi de acea neaşteptată scădere de temperatură şi încă nepregătiţi pentru frig, umblau cu feţele aplecate, în încercarea de-a scăpa de mîngîierea tăioasă a aerului de-afară; strîngeau din umeri şi se încovoiau, îndreptîndu-se repede spre cel mai apropiat adăpost.

Cînd Nora a ajuns la locul întîlnirii, stabilit la barul Tre Scalini din piaţa Navona, Alberto era deja acolo. Formalismele au fost foarte scurte; aproape imediat Alberto a invitat-o pe Nora să intre. Ajunşi înăuntru, au savurat căldura localului, animată de sunetul vocilor, vioiciunea privirilor, veselia uşoară şi stăpînită a celor prezenţi. Nora şi Alberto au trecut încet printre cele două şiruri de mese dispuse pe lîngă pereţi, de-a lungul sălii principale de la parter; s-au îndreptat spre scara din fund pe care, după ce urci, pătrunzi în cele două săliţe de sus, mai izolate şi liniştite, unde tonalitatea vocilor e mai scăzută, privirile mai atente şi profunde, oamenii se ascultă, se examinează, îşi transmit revelaţii şi secrete. Nora şi Alberto s-au aşezat la singura masă liberă, din sala mai mică. Nora s-a simţit de parcă l-ar fi văzut doar în clipa aceea: probabil că a fost un bărbat frumos în tinereţe. Mai era încă. Avea o faţă prelungă şi armonioasă; ochi neliniştiţi, mari, care parcă voiau să-i sară din orbite, aşa absorbiţi erau să cerceteze în jur; păr şaten încă des şi uşor încreţit doar deasupra urechilor; nasul mic şi bine tăiat; gura mică şi cu profil delicat; o gropiţă în bărbie; şi o piele proaspătă, tînără, cu foarte puţine riduri. Că pielea îi era lucioasă se confirma şi la vederea mîinilor sale: erau extraordinar de tinere şi frumoase, încît păreau ale unui adolescent: lungi, subţiri, delicate, bine îngrijite. Nora nu mai văzuse niciodată mîini aşa tinere la un om de vîrsta lui Alberto.

Cînd s-a apropiat chelnerul de masa lor şi i-a întrebat ce anume doresc, Alberto îndreptîndu-şi politicos privirea spre Nora şi schiţînd un zîmbet întrebător, i-a dat ei posibilitatea să răspundă. Pe urmă, înţelegînd că Nora era încă nehotărîtă, pentru a o ajuta să scape de ezitări, răspunse: “ceai

cu lămîie, pentru mine”. Nora a şovăit o clipă, apoi a adăugat: “da, şi pentru mine”.

“Doriţi şi biscuiţi?”

“Da, mulţumesc.” A răspuns Nora. După ce chelnerul s-a îndepărtat, ei s-au privit fără a spune nimic. Însă ochii lor nu aveau nici o reţinere de-a rămîne aţintiţi reciproc, ba aproape că se bucurau de această coincidenţă. Nu ştiau de unde să înceapă, dar nu era nici urmă de stinghereală în tăcerea lor, care după scurtă vreme a fost întreruptă de Alberto.

“Am auzit că pregătiţi o lucrare despre Christopher Marlowe.”

“Da, chiar aşa. Sau mai bine zis, aş vrea s-o scriu dar... dar nu prea-mi reuşeşte, cel puţin pînă în clipa asta. Sînt foarte îngrijorată. Trăiesc un fel de coşmar, sînt paralizată de neputinţa mea, de teama că nu voi reuşi, mă simt neputincioasă, nu găsesc direcţia potrivită.”

“Să nu vă subapreciaţi. Aveţi multe calităţi, ca toată lumea. Trebuie doar să le lăsaţi să iasă la suprafaţă.”

“Mulţumesc pentru încurajare; chiar am nevoie. Aş avea nevoie de o persoană care să mă facă să cred mai mult în mine însămi. Nimeni nu mă încurajează, nici măcar Marco, logodnicul meu. Ăsta e momentul critic al vieţii mele. Mi se pare pur şi simplu că n-am mai avut de înfruntat niciodată un obstacol aşa de greu. Mă simt învinsă, fiindcă mă izbesc de acest obstacol, fără nici un rezultat.”

“Vai, nu, să nu spuneţi asta. Veţi avea prilejul să vă luaţi revanşa, veţi vedea; veţi avea ocazia să vă demonstraţi valoarea. La ce anume lucraţi efectiv? Care e subiectul tezei?”

“Hero şi Leandru. Nu ştiu dacă ştiţi...”

“Da, sigur, Hero şi Leandru, micul poem al lui Marlowe; normal că-l cunosc.”

Nora a rămas surprinsă că Alberto cunoaşte opera minoră a autorului ei.

“Cum de cunoaşteţi acel mic poem de Marlowe? Sînteţi pasionat de literatura engleză?”

“Sînt pasionat de literatură, engleză şi nu numai.”

“Continuaţi să fiţi o enigmă pentru mine, începînd de la relaţia pe care o aveţi cu doamna profesoară Galli, cu care parcă am înţeles că nu sînteţi însurat. Mă scuzaţi dacă sînt indiscretă, dar aş vrea să văd puţin mai limpede lucrurile.”

“Vai, nu, nu sînteţi deloc indiscretă. Pe de altă parte, în faţa cuiva care şi-a permis să vă scrie o scrisoare aşa de îndrăzneaţă, vă faceţi cumva probleme de indiscreţie?”

Curiozitatea Norei de-a şti mai multe a fost dezamăgită nu de reticenţa lui Alberto, ci de venirea chelnerului, care a provocat o scurtă întrerupere a conversaţiei lor. După ce chelnerul i-a servit, s-a prelungit încă puţin liniştea. Apoi discuţia s-a reluat şi a limpezit neclarităţile Norei. “Eu şi doamna profesoară Galli nu sîntem căsătoriţi. Eu am fost însurat, cu o femeie tînără şi frumoasă, dar căsnicia mea s-a terminat repede. Nadia este o femeie fascinantă, foarte rafinată, puţin cam snoabă; îi plac mult literatura engleză, simpozioanele, conferinţele, mondenitatea culturală, lansările de carte, teatrul, colaborează la reviste şi ziare, are multe curiozităţi, îşi iubeşte mult munca. Munca, pentru ea, este lucrul cel mai important. Este o femeie foarte hotărîtă, cu un obiectiv limpede: cariera. Dar vai de cel care o contrazice, care îi contestă ceva. Într-o asemenea situaţie descătuşează o furie debordantă, devine explozivă, aproape că te înspăimîntă. Dincolo de asta însă este o femeie amabilă, bine crescută, căreia cu greu poţi să-i reproşezi ceva. E aproape impecabilă. De aceea eu n-am de obicei nimic să-i reproşez şi sîntem mereu de acord. Şi-apoi, mulţumită ei, pot avea informaţii despre lucrările interesante pe care le pregătesc absolvenţii. Dacă este vreuna care merită atenţia, Nadia mi-o semnalează îndată. Ştiţi, în munca mea e importantă descoperirea de talente. Nadia e nu numai o femeie intrigantă şi amabilă, dar e şi o sursă preţioasă de informaţii. Cu toate lucrările pe care le are de citit, mai apare, chiar dacă rareori, cîte una care poate fi interesantă pentru mine. De fapt, alături de Nadia împletesc utilul şi plăcutul.”

Nora nu ştia dacă e mai surprinsă de neaşteptatul oportunism al lui Alberto, sau de adevărul care se strecura încet în sufletul ei, în ceea ce priveşte ocupaţia interlocutorului său, despre care de-atîtea ori se întrebase care putea fi.

“Mă scuzaţi, dacă am înţeles bine, dumneavoastră sînteţi...”

“Da, doamnă, sînt editor.”

“Un editor”, a repetat Nora uluită. “La asta chiar că nu mă aşteptam.”

“Sînteţi surprinsă de activitatea mea?”

“Mda. N-am mai cunoscut niciodată un editor pînă acum. În plus mi se pare paradoxal şi stingheritor.”

“Dar ce vi se pare paradoxal şi stingheritor?”

“E paradoxal să se întîlnească un editor în căutare de talente şi o absolventă destinată să rămînă astfel. Prin urmare mă simt şi foarte stînjenită faţă de dumneavoastră. Dacă ţinem seama, apoi, şi de motivul pentru care stăm de vorbă aici, adică faimoasa scrisoare şi tot ceea ce conţine, stînjeneala mea nu poate decît să sporească. Şi apoi mai e şi

originea socială care ne desparte: dumneavoastră proveniţi dintr-o lume înaltă, eu dintr-o modestă familie de periferie. Sîntem un cuplu improbabil, nu vi se pare?”

“Vai, nu, să nu aveţi asemenea prejudecăţi, să nu vă temeţi. Dacă este aici cineva care trebuie să fie stînjenit pentru acea scrisoare, acela sînt desigur eu, nu dumneavoastră; şi oricum cred că limpezimea şi sinceritatea constituie cea mai bună metodă de-a ne raporta la celălalt. În ce priveşte diferenţele sociale, de ce vă faceţi griji? Deja sîntem într-o epocă a democraţiei depline, sau aproape, în care totul e posibil, din fericire; nu există caste, interdicţii, bariere; se întîlnesc indivizi ce aparţin unor condiţii sociale dintre cele mai diferite, se unesc şi se iubesc indivizi proveniţi din locurile cele mai începărtate de pe glob, ce ţin de culturile cele mai diverse. Şi în sfîrşit, pentru a răspunde la prima dumneavoastră obiecţie, nu există nimic stînjenitor în a resimţi dificultăţi la scrierea unui eseu. Lucrarea de licenţă este eseul, prima dumneavoastră operă, e normal să vă simţiţi în dificultate. Credeţi cumva că eu n-am avut dificultăţi să-mi scriu lucrarea de licenţă, la vremea aceea? Şi pentru mine a fost o încercare foarte grea şi au existat momente cînd eram disperat că nu pot încheia cu bine totul.”

“Sînteţi foarte amabil, mă încurajaţi mereu, încercaţi tot timpul să-mi transmiteţi încredere în mine. Eu, oricum, mă simt cam confuză, mai ales acum cînd am aflat că dumneavoastră sînteţi editorul Alberto D’Angelo. Eu nu ştiu nimic despre lumea dumneavoastră. Înţeleg doar că aveţi o mare putere, aceea de-a face deosebirea dintre ce e bun şi ce nu e, ce anume ţine de artă şi ştiinţă şi ce anume, dimpotrivă, e lipsit de orice valoare. Sînteţi judecătorul care emite verdictul, care conferă dreptul de cetăţenie sau care decretează excluderea.”

“Să nu-mi atribuiţi mai multă putere decît cea pe care o am şi să nu credeţi că activitatea editorială este dedicată doar promovării artei şi ştiinţei. Din păcate, deja, de ceva vreme încoace, nu mai e aşa. Editorul pur-sînge nu mai există. Trebuie să activăm şi în alte domenii, dacă vrem să supravieţuim. Avem nevoie de lumina publicităţii, aşadar trebuie să fim editori de ziare, de periodice şi, dacă e posibil, inclusiv de televiziuni. După cum vedeţi, apar îndată exigenţele comerciale, economice, care ne obligă să ne corupem ţinta iniţială. Şi noi sîntem condiţionaţi de cerinţele pieţei, îi suportăm dictatura. Nu sîntem liberi nici noi.”

“Înseamnă că lucraţi şi în domeniul televiziunii, adică sînteţi şi proprietar de televiziuni?”

“Să spunem că o societate controlată de mine are o cotă mică de capital la o televiziune privată, care cunoaşte o difuzare la nivel naţional. N-aş putea face altfel. Aşa reuşesc să-mi ţin în viaţă editura, care altminteri ar

fi deja închisă. Editura mea nu mai garanta, deja de mulţi ani, cote de profit mulţumitoare, chiar dacă reprezenta mîndria familiei mele.”

“Dar cum... Cum poţi deveni editor, dacă nu sînt indiscretă?”

“Vai, dar e foarte simplu, cel puţin în cazul meu: am moştenit totul de la tatăl meu. Familia mea era înstărită şi mi-a lăsat moştenire S.E.D., Societatea Editurii D’Angelo. Cînd a murit tata, fratele meu Enrico şi cu mine am devenit proprietarii Societăţii. Cîţiva ani de zile, după moartea tatălui meu, bilanţul nostru contabil a fost pozitiv; apoi s-a produs însă o bruscă răsturnare a tendinţei, care a coincis mai mult sau mai puţin cu dispariţia fratelui meu Enrico. Resursele familiei au scăzut din cauza crizei din domeniul librar, dar mai ales din cauza risipei la care s-au dedat rudele mele, în special fosta mea soţie Elvira.”

“Fratele dumneavoastră a murit prematur?”

“Fratele meu efectiv a dispărut. A dispărut se spune, de obicei, ca un eufemism pentru a indica moartea unui om şi, la fel ca toate eufemismele, conţine o mare doză de ipocrizie. Eu, departe de orice ipocrizie, vreau să spun tocmai că Enrico a dispărut. De fiecare dată cînd mă gîndesc la soarta misterioasă a fratelui meu, încerc un sentiment apăsător de nelinişte. Au trecut deja peste zece ani de cînd Enrico a plecat fără a lăsa nici un semn; sau mai bine zis, un semn ne-a lăsat, dar a fost aşa de laconic şi sibilinic, încît n-a fost cu putinţă să-l pricepem în vreun fel, deşi am încercat toate variantele posibile.”

Nora a aşteptat în zadar ca Alberto să-şi continue povestea, apoi, atît din stînjeneala pe care acea tăcere neaşteptată i-o producea, cît şi din curiozitatea care se aprinsese în sufletul ei, a vrut să întrebe mai multe.

“Iertaţi-mă, ceea ce îmi spuneţi mă face foarte curioasă, chiar dacă îmi dau seama că trebuie să fie foarte dureros pentru dumneavoastră. N-aş vrea să vă par insistentă, dar mă întreb ce semn v-a lăsat şi pe care nu l-aţi putut descifra.”

“Vai, nu, nici o problemă; eu sînt cel care am deschis această pagină tristă şi poate că n-ar fi fost nevoie. Nu, nu trebuie să vă scuzaţi.”

A fost din nou o scurtă pauză tăcută.

“Am găsit un bilet, scris de mîna lui, în care am citit fraze lipsite de legătură şi în plus fără vreun sens. Enrico ne îndemna pe noi, rudele sale, să nu pierdem vremea căutîndu-l, îşi declara dezinteresul total pentru bogăţie, făcea aluzie la o anumită cale presărată cu obstacole, pe care deja a început s-o străbată şi pe care se grăbea s-o urmeze, întrucît a ajuns la vîrsta de cincizeci de ani; da, chiar aşa, insista că a depăşit pragul respectiv, de parcă acest fapt ar avea vreo semnificaţie ca atare. Şi-apoi încheia cu un salut de adio.”

“Dar ce voia să spună? Nu e cu putinţă să dispari astfel. E un lucru nebunesc.”

“De multe ori, toţi cei care îl cunoşteau s-au întrebat unde s-a dus Enrico. Nimeni n-a putut găsi vreodată un răspuns normal. În ciuda îndemnului său de-a nu-l căuta, am încercat pe toate căile să-l regăsim, viu sau mort; dar nu s-a mai ştiut nimic despre el. Ne-am gîndit că s-a sinucis, dar că a vrut să le ascundă rudelor acest sfîrşit tragic. În orice caz n-avem nici o dovadă a sinuciderii, întrucît cadavrul lui Enrico n-a fost găsit. Nu ne-am împăcat niciodată cu misterul care-i învăluie soarta. După mai bine de zece ani de la dispariţia sa, nimeni nu l-a mai văzut, nici în Italia, nici în străinătate; nimeni n-a mai ştiut nimic despre el.”

Au urmat cîteva clipe de tăcere îngîndurată, înainte ca Alberto să-şi reia vorbele.

“Îmi pare rău dacă v-am întristat cu aceste amintiri întunecoase ale mele.”

“Nu, nici pomeneală. Cred că e foarte interesant, chiar dacă e trist pentru dumneavoastră, ceea ce mi-aţi dezvăluit. Sper că vom mai avea prilejul să ne facem confidenţe.”

Nora, doar în clipa aceea, şi-a dat seama de fapt că şi-a pus mîna instinctiv peste cea a lui Alberto. Gîndindu-se la asta, acum i se părea ciudat că-i atinge mîna. Şi-a retras-o în modul cel mai firesc pe care l-a găsit, nu fără o nuanţă de stinghereală pentru acel contact neprevăzut şi surprinzător. După ce au ieşit din local, s-au despărţit cu promisiunea reciprocă de-a se revedea curînd.

31 ianuarie 2005

“Alo?... Cine e?”

“Bună ziua, Nora.”

“Cu cine vorbesc?”

“Dumneavoastră nu mă cunoaşteţi, doamnă Giordani, aşa că ar fi inutil să vă spun numele meu. Numele meu n-are nici o importanţă pentru dumneavoastră. Vă sun ca să...”

“Totuşi nu-mi spuneţi odată cine sînteţi şi ce doriţi?”

“Asta mă pregăteam să fac, dar m-aţi întrerupt. Voiam să vă spun că dumneavoastră şi cu mine ar trebui să ne întîlnim, fiindcă avem ceva despre care...”

“Sînteţi nebun.”

Nora închisese deja. Uşor enervată, s-a gîndit la un lucru previzibil: “banalul pisălog. Îndată ce te vede, înţelege că locuieşti singură şi crede că are dreptul să te deranjeze fără jenă”.

Se înfuriase întrucîtva, dar în cîteva minute şi-a redobîndit calmul. N-a trecut mult şi telefonul a sunat din nou. A sunat de trei, patru, cinci ori. Un impuls de furie a cuprins-o.

“Sper că nu e iar pisălogul ăla.”

A ezitat înainte de-a pune mîna pe receptor. Apoi a făcut un efort de voinţă ca să-l ridice.

“Alo, da?”

“Doamna Giordani, tot eu sînt...”

“Dar ce vreţi de la mine?”

“Lăsaţi-mă să vă explic, daţi-mi răgazul să...”

“Atunci vă rog să vă grăbiţi. Unde ne-am cunoscut noi doi? Ne-am întîlnit cumva pe undeva?”

“Nicăieri. Nu ne-am cunoscut şi nu ne-am întîlnit.”

“Asta e, atunci vă rog foarte mult să mă lăsaţi în pace.”

“Ascultaţi-mă, trebuie să mă ascultaţi, dacă vreţi să ştiţi motivul care m-a determinat să vă telefonez.”

“Am înţeles deja motivul acesta şi nu vreau să-mi mai pierd vremea cu dumneavoastră. Nu mă obligaţi să fiu vulgară. Sper că îmi veţi face favoarea de-a nu mă mai deranja. Vă rog foarte mult.” Şi a închis a doua oară. N-a trecut un minut şi telefonul a sunat din nou.

“Ei, lasă că-i arăt eu. De data asta chiar că m-a înfuriat.”

A ridicat iar receptorul, cu ferocitate.

“Alo, tot tu eşti?”, spuse dezlănţuindu-şi întreaga agresivitate care-i zăcea în trup.

“Calmaţi-vă, doamna Giordani. Aş vrea să vă explic motivul acestui apel telefonic, dacă-mi permiteţi. Eu am destulă vreme la dispoziţie şi, dacă nu mă ascultaţi acum, voi fi obligat să vă sun din nou; şi iarăşi, de nenumărate ori, pînă cînd vă hotărîţi. De aceea, ca să nu vă mai prelungesc neliniştea, ascultaţi-mă puţin; e mai bine pentru dumneavoastră, credeţi-mă.”

“A, zău? Acuma tu pui condiţii, îmi dai sfaturi? Dar cine dracu’ te crezi? Ai destulă vreme la dispoziţie? Atunci foloseşte-o la alte treburi, nu pentru a bate la cap lumea.”

“Eu ştiu cine sînteţi, cîţi ani aveţi, unde locuiţi, vă cunosc aspectul, ştiu multe lucruri despre dumneavoastră şi nu sînt aşa cum vă închipuiţi.”

“M-ai spionat? Să nu crezi că mă sperii; dimpotrivă, dacă nu termini cu hărţuiala asta, chem poliţia. Te bag la puşcărie, obsedat greţos ce eşti.”

“Nu vă agitaţi, doamna Giordani, nu folosiţi cuvinte grele şi nepotrivite. Eu nu sînt omul pe care vi-l închipuiţi. Nu sînt un obsedat sexual şi nici un hărţuitor de femei tinere şi frumoase ca dumneavoastră.”

“De unde ştii cum sînt, dacă spui că nu ne-am întîlnit niciodată? Cine dracu’ eşti că mă tot enervezi? Nu vrei să mă laşi odată în pace? Dacă într-adevăr nu eşti un hărţuitor de femei, atunci nu mă mai bate la cap...”

“Eu v-am sunat pentru că trebuie să vă întîlnesc şi să vă înmînez ceva interesant.”

“Ascultă, de data asta chiar că exagerezi, eşti un detracat dacă îţi închipui că sînt de acord să mă întîlnesc cu tine; să-ţi iasă asta din cap. Ai priceput?”

“Şi totuşi sînt sigur că veţi accepta să vă întîlniţi cu mine, dacă vă voi spune că ştiu multe lucruri despre dumneavoastră, mult mai multe decît vă puteţi închipui în acest moment; şi în plus sînt în posesia unor documente foarte delicate care...”

“Ce vrei de la mine? Ce ştii tu? Documente delicate? Ce tot spui? Despre ce documente e vorba? Nu există nici un document care...”

“Doamna Giordani, trebuie să mă ascultaţi, fiindcă am un document filmat care vă interesează, în mod sigur vă va stîrni curiozitatea şi veţi avea o adevărată surpriză.”

“Un document filmat? Visezi cu ochii deschişi. Îţi închipui că o să cred aşa o minciună grosolană? Mă consideri idioată? Crezi că mă convingi să ne întîlnim folosind şmecheria asta de doi bani?”

“Eu totuşi cred că ne vom întîlni, mai ales după ce vă voi dezvălui despre ce fel de film este vorba.”

“Ascultă, acuma chiar mă exasperezi. Despre orice ar fi vorba, nu-mi pasă deloc, fiindcă n-am nici o legătură cu asta.”

“Şi totuşi aveţi o legătură, dragă doamnă. DVD-ul pe care-l am conţine nişte imagini speciale, care cu siguranţă vă vor suscita interesul, credeţi-mă.”

“Şi care ar fi imaginile astea speciale de care vorbeşti, ce-am eu de-a face cu toate astea?”

“Aveţi, dragă doamnă, fiindcă dumneavoastră sînteţi protagonista absolută a scenelor respective.”

“Dar ce dracu’ spui, escroc nenorocit, mincinos, nemernic?”

“Adevărul; veţi putea să vă admiraţi la treabă, în toată splendoarea. Ha, ha, ha, ha, ha.”

“Ce-ai de rîs, nenorocitule, ce te distrează aşa de tare?”

“Veniţi să luaţi DVD-ul şi după ce veţi urmări imaginile pe care le conţine, o să rîdeţi şi dumneavoastră, sau poate veţi plînge, depinde de punctul de vedere. Ha, ha, ha, ha, ha.”

“Te urăsc, vierme împuţit, îţi urăsc rîsul ăsta răutăcios; dar deocamdată îmi pun deoparte ura faţă de tine şi mă las o clipă în seama judecăţii: de ce-ar trebui să te cred? Ce dovezi am că nu eşti obişnuitul pierde-vară, care se distrează sadic torturîndu-i pe alţii, adică pe altele, fiindcă sadismul tău se îndreaptă evident împotriva femeilor; cine-mi spune că n-ai format un număr la întîmplare şi, dacă tot ţi-a răspuns o femeie, a cărei voce poate că ţi-a plăcut, nu te-ai gîndit s-o baţi la cap şi să inventezi toată povestea cu DVD-ul ca să mă convingi să ne vedem? Da, chiar aşa, fiindcă asta urmăreşti de fapt: să te întîlneşti cu o necunoscută, a cărei voce îţi place, s-o ataci cu telefoanele tale, s-o faci să se simtă ca o pradă încolţită, s-o supui în faţa voinţei tale la fanteziile cele mai murdare.”

“Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha.”

“Iarăşi rîsul ăsta greţos? Ce te face să rîzi aşa, nemernicule?”

“Încerc să rămîn serios, dar nu e uşor. Dacă ar fi cum ziceţi dumneavoastră, doamnă Giordani Nora, cum vă explicaţi că vă cunosc numele şi prenumele? În cartea de telefon scrie că titularul numărului pe care l-am format este domnul Rinaldi Marco. Că vă numiţi Giordani Nora, că aveţi douăzeci şi şapte de ani, că aveţi un frate care lucrează în străinătate, că uneori luaţi trenul pînă la Tivoli şi mergeţi în vizită la prietena dumneavoastră Paola, şi aş putea continua cu multe alte detalii din viaţa dumneavoastră, cine mi-ar fi putut spune asta? Trebuie să mai continuăm, sau vă ajunge atît? Nu mai spuneţi nimic? Aţi rămas împietrită

de surprindere? Veţi fi şi mai uluită, după ce veţi vedea imaginile din film.”

Nora a rămas înţepenită, încît a trebuit să înghită în sec de mai multe ori, pentru a spera să dea glas mîniei care o sugruma şi să găsească un răspuns în măsură să-i aline disperarea. Dar nimic nu i-a venit în sprijin. N-a fost în stare să scoată nici un sunet; nici un argument n-a ajutat-o să-şi calmeze răvăşeala. Diavolul de la celălalt capăt al firului, după ce i-a simţit vulnerabilitatea, i-a administrat alte lovituri, înşirîndu-i alte fapte din viaţa privată a Norei.

“Ce vrei de la mine?”

“Vreau să vă întîlnesc pentru a vă înmîna acest DVD care este la mine.”

“Şi apoi? După ce-l voi vedea, ce trebuie să...?”

“Vai, nu vă bateţi capul cu asta. Eu am doar misiunea să vi-l înmînez. Pe urmă vor veni alte instrucţiuni, probabil.”

“Nu reuşesc să vă înţeleg, totuşi, să ne întîlnim. Dar numai într-un loc public, de fapt în plină stradă.”

“N-am nici o problemă cu asta, Nora. V-ar conveni vila Mirafiori?”

“Dar cum? Ştiţi şi că merg la vila Mirafiori?”

“Dragă doamnă, ştiu multe despre dumneavoastră; nu v-am spus deja?”

“Cum o să vă recunosc? Şi-apoi vila Mirafiori e mare, unde ne vedem?”

“O să vă recunosc eu. Ne vedem la intrarea din strada Carlo Fea.”

În aceeaşi zi, la ora fixată, Nora l-a aşteptat în locul stabilit. După cîteva minute, Nora a văzut că, pe neaşteptate, se apropie un bărbat de ea. Încercase să-l recunoască dinainte pe “omul” ei, pentru a-l examina măcar cîteva secunde; dar totul a fost zadarnic. Omul care trebuia să-i livreze marfa a apărut din senin, s-a materializat instantaneu. I-a dat un pachet, fără a spune nimic. Apoi s-a îndepărtat imediat, a urcat repede într-o maşină cu motorul pornit şi un alt bărbat la volan. Maşina a ţîşnit din loc, dispărînd într-o clipă. Nu mai rămăsese nici urmă din omul acela: se scufundase la loc în abisul din care apăruse misterios. Doar atunci a părut Nora să-şi dea seama că ţine ceva în mînă. Era un plic închis. L-a privit şi a înţeles că probabil e DVD-ul despre care vorbiseră la telefon. A apucat-o o imensă curiozitate de a-l vedea, în încercarea de-a face lumină în acel mister care devenea tot mai adînc.

A apărut Nora. Avea desfăcut pe spate părul blond, vaporos, mătăsos, strălucitor. Un zîmbet inefabil, ademenitor, de o şiretenie potrivită pentru acele clipe. Purta o cămăşuţă de mătase ruginie, uşor încreţită, avînd cute la decolteul ce-i cuprindea sînul ridicat, ponderat, mîndru de substanţa

sa autentică. Fusta, din catifea curată, verde întunecată, cu nuanţe luminoase, foarte moale, înfăşurînd delicat coapsele, fără a le scoate prea mult în evidenţă, dar lăsîndu-le să se ghicească totuşi, era lungă pînă la botinele din piele de căprioară. A mers încet spre pat, s-a întins pe spate. Şi-a ridicat braţele spre cap, depărtîndu-le, de parcă voia să se întindă. Şi-a arcuit uşor spinarea pentru a scoate un suspin adînc. Şi-a desfăcut picioarele, cît i-a permis fusta.

“Vino, vino aici lîngă mine. Vreau să mă strîngi tare.”

Nora avea acum ochii închişi. Îşi mişca încet bustul înainte şi înapoi, respira adînc. Încă mai purta cămăşuţa, care era descheiată. Sub cămăşuţă n-avea sutien. Buricul i se apropia şi i se îndepărta într-o mişcare ritmică. Nora era cu spatele. În afară de cămăşuţă, nu mai avea nimic pe ea. Îi erau goale picioarele, pulpele, coapsele. Stătea ghemuită. Între picioare ţinea un cap, care părea strivit sub greutatea feselor ei. Nora îşi arăta din nou burtica, pîntecul şi apoi părul pubian. Acolo, sub pubis, era o mandibulă care se agita, un gît încordat care, cu un efort imens, încerca să se întindă cît mai mult cu putinţă. Îi aparţinea unui bărbat, a cărui gură nu se mai vedea, acaparată de pîntecul Norei. Degetele ei ciupeau, orgolioase, sfîrcurile bărbatului culcat pe spate, care se zvîrcolea convulsiv. Agitaţia bărbatului cobora de-a lungul picioarelor sale, care se îndoiau, se îndepărtau, se întindeau, se înţepeneau şi apoi din nou se înmuiau. Unda de plăcere trecea prin burta bărbatului şi prin pieptul său, care însă nu se putea mişca, ţintuit cum era sub greutatea Norei. Care, uneori, slăbea puţin strînsoarea din jurul capului său, lăsîndu-i cîteva mici libertăţi de mişcare, pentru a relua apoi cu o apăsare mai puternică, de parc-ar fi vrut să-l înghită în peştera ei. Nora, cu mîna dreaptă, strîngea un penis umflat de excitare. Îl deschidea cu grijă, apoi îl închidea încet, repetînd de zeci de ori mişcarea. Apoi, la un moment dat, bărbatul a trebuit să se dea bătut: a început să urle ca un obsedat, să se zbată cu zgîlţîieli care-i înălţau şoldurile, în timp ce revărsarea de plăcere se întindea copioasă, formînd o acumulare densă pe burta lui.

Nora acum era înclinată peste picioarele bărbatului aşezat pe canapea. El se vedea din profil, îmbrăcat elegant. Avea o pălărie cu boruri foarte largi, bine înfundată pe cap, care-l făcea de nerecunoscut. Nora era complet goală, întinsă peste el. Capul ei se scufunda în stofa moale a canapelei; uneori şi-l înălţa pentru a şi-l repezi din nou. I se observa

spinarea care i se adîncea, apoi rotunjimea feselor delicate şi parfumate, apoi coapsele ce coborau ispititoare, apoi pulpele cărnoase, şi la urmă picioarele înţepenite în contracţia plăcerii. Bărbatul, cu degetul mijlociu al mîinii stîngi, apăsa delicat spinarea Norei, de la grumaz pînă la fund. Mîna dreaptă în schimb nu i se mai vedea, scufundată între coapsele ei. Nora, din cînd în cînd, îşi înălţa capul, dezvelindu-şi ochii aburiţi şi pierduţi. Capul i se clătina, de parcă nu mai era în stare să şi-l ţină drept. Cînd rămînea ridicată, i se vedea gura întredeschisă şi limba neaşteptată, care ieşea să lingă buza de sus tocmai în clipa cînd pleoapele îi strîngeau ochii. Cum i se mişca în sus şi-n jos capul, tot aşa i se agitau şi fesele cărnoase. Tot corpul ei se scutura într-un şir de senzaţii fulminante, care îşi aveau epicentrul în peştera ei moale, intimă şi tainică.

“Aşa, aşa. Da, da, aşa, of, da, vai, mmm, daaa, nu te opri, te rog, of, da, continuă, ah, ah, ah, daaa, oh, oh, oh, ce minunaaat, ce minunaaat, e superb, ah, ah, ah, daa, daa, vai dragule, mmm, eşti formidabil, vai daa, da, mmm.”

***

Nora nici măcar nu termină de privit conţinutul DVD-ului. Vederea acelor puţine imagini era pentru ea un stigmat înfocat; se simţea de parcă cineva şi-ar fi stins, cu un sadism neaşteptat, ţigara în sufletul ei, unde arsura insuportabilă va dura o eternitate. A fost răpită în adîncuri, a fost smulsă de vîrtejul gîndurilor, tîrîtă de fluxul lor, izbită şi istovită de curgerea lor impetuoasă, neputincioasă de-a le îndigui forţa devastatoare. Nu, trebuie să existe un punct de sprijin pentru a se smulge din şuvoiul devastator al acestui rîu care se revarsă. Nu era posibil să se prăbuşească astfel în prăpastie, trebuia să urce înapoi pe firul gîndurilor, să-şi regăsească un strop de încredere, să identifice o mică rază de sens în acţiunile pe care alesese să le îndeplinească. Nora s-a întors cu mintea la prima întîlnire amoroasă cu Alberto. De la poarta blocului, a urcat pe jos scările pînă la etajul cinci. A ajuns sus gîfîind, cu cîţiva stropi de sudoare pe frunte. Se gîndise de atîtea ori, de-a lungul intervalelor de fantezii intime, la situaţia aceea aşa neverosimilă, absolut de neimaginat pentru ea, pînă cu puţin timp înainte. Meditase la asta îndelung, luînd în considerare toate riscurile eventuale, care se puteau ascunde în spatele unei asemenea aventuri; şi după ce-a identificat toate capcanele posibile, le-a redus dimensiunile şi le-a considerat mult mai puţin înfricoşătoare decît îi apăruseră la început. Nu s-a mai simţit neliniştită: după ce-a examinat şi a cîntărit totul, fără să remarce nici un risc posibil care s-o îndepărteze de la intenţiile ei, s-a hotărît să facă pasul. O voce ascunsă o mai avertiza încă, dar tot mai slab, aşa de încet că

nu mai reuşea să-i atragă atenţia. Astfel încît a vrut să simtă pînă în străfunduri gustul fructului oprit. L-a înhăţat pentru că, împinsă de natura ei de femeie mîndră, căuta un alt adăpost pentru nestinsa ei nevoie de libertate. Sunase la uşă. Cîteva clipe de aşteptare; apoi uşa s-a deschis şi el a apărut.

“Bun venit, Nora.”

“Bună seara.”

Privirile lor s-au întîlnit repede, pe furiş, lamele ascuţite ale ochilor lor nerăbdători, încrucişîndu-se, făcuseră să sclipească vechea flacără a complicităţii. Nora i-a întins mîna. Pe neaşteptate, cu o înclinare agilă, el a atins-o cu un sărut foarte uşor. Ea l-a urmat ameţită ca un robot. S-a pomenit într-un salon amplu, chiar foarte mare, cum nu mai văzuse deloc. Se auzea încet o muzică, în fundal. O lumină discretă încălzea atmosfera. S-au scufundat foarte repede într-o canapea enormă şi pufoasă. El i-a luat din nou mîna cu mîinile lui, a dus-o la gură şi a sărutat-o.

“Vrei să bei ceva?”

“Da, mulţumesc. Mi-ar plăcea să beau ceva.”

O tavă cu două pahare a apărut, pe măsuţa elegantă dispusă alături de canapea. Apoi el a mers la capătul opus al imensului salon, a luat o sticlă de pe etajera pe care mai erau multe, una lîngă cealaltă. Ea l-a zărit de departe: avea un aer aşa neglijent şi totodată amuzant, o imagine simpatică a trupului în indiferenţa sa. S-a întors lîngă ea, a turnat vin de Madeira semidulce pentru amîndoi. Apoi şi-a ridicat paharul şi l-a ciocnit cu al ei.

“Sănătate.”

Ea a ascultat clinchetul paharului ciocnit de al lui, a zîmbit, apoi a băut.

“E delicios. Mai dă-mi, te rog.”

A băut din nou, pînă cînd şi-a simţit capul plutind. Şi el şi-a golit iar paharul. O clipă mai tîrziu, braţele lui au strîns-o puternic. Ea n-a avut timp să-i vadă chipul cum se apropie, s-a pomenit cu el în faţa ochilor. S-a înţepenit neştiind dacă trebuie să-l sărute sau nu. Uimirea ei a fost însă zadarnică, totul a mers foarte spontan. I-a simţit buzele cum i le apăsau moi şi nervoase pe ale ei. Nora a fost mulţumită simţind că se deschideau şi îi întindeau limba, moale, purtînd umezeală şi plăcere. Senzaţia deschiderii a excitat-o, pătrunderea a încîntat-o. Cînd buzele li s-au desprins, s-au privit în ochi îmbătaţi de dorinţă. Apoi s-au căutat din nou, cu mai mare frenezie.

Nora i-a simţit sexul crescînd şi apăsîndu-i firesc burta. A fost frumos să-i perceapă sexualitatea cum îşi face apariţia, cum îşi face loc printre toate discursurile şi vorbăria. Aşa a început întîlnirea dintre trupurile lor. Apoi ea a avut o tresărire de ruşine, s-a oprit. Poate mai mult decît ruşinea a fost teama. Da, s-a temut să se lase pe seama simţurilor.

“Te rog, nu vreau. Trebuie să ne oprim, dacă nu te superi...”

El şi-a ascuns decepţia, a fost foarte prevenitor, nici un semn de mînie, nici o încercare de a-i forţa voinţa. Seara a continuat liniştit, apoi s-au despărţit prieteni, fără ca el s-o întrebe ceva despre o viitoare întîlnire. Ea s-a simţit liberă, mulţumită că poate fi stăpînă pe o situaţie aşa de intimă fără nici o obligaţie. Cîteva săptămîni au continuat să vorbească la telefon, s-au întîlnit de cîteva ori, au făcut conversaţii interesante. Ea a continuat să ţească firele intimităţii, rezervîndu-şi dreptul de a-i oferi îmbrăţişări, mîngîieri, o mare apropiere fizică, uneori săruturi pătimaşe, profunde, lungi, foarte savuroase, care deschideau poteca unei minunate plăceri şi, mai ales pentru el, a unei insuportabile inflamări a simţurilor, o înfiorătoare excitaţie debordantă. El a putut să strîngă la piept carnea aceea tînără, să-i simtă substanţa, să-i ghicească pietroasa consistenţă, să-şi adîncească limba înfometată în gura ei, pentru a i-o mîngîia în toate colţişoarele, deschizîndu-i-o aşa de larg cît s-o doară, aproape sufocînd-o, propulsat de-un impuls animalic. Dar aici trebuia să se oprească, fiindcă ea nu-i permitea mai mult.

“Nu mai rezist. Te doresc cum n-am dorit nici o femeie.”

“Dacă pentru tine e prea dureros să renunţi la trupul meu, atunci să nu ne mai întîlnim.”

“Nu, asta nu, măcar atîta timp cît vrei să ne întîlnim.”

“Eu vreau să ne vedem, dar vreau să continuăm aşa, cel puţin deocamdată. Sînt îndrăgostită de tine, altfel nu te-aş săruta, n-aş sta îmbrăţişată cu tine, aşa cum fac în clipa asta. Dar încă nu mă simt pregătită să mă ofer pe de-a-ntregul, cum ai vrea tu. Mai am nevoie de ceva timp.”

“Înţeleg. Voi aştepta, chiar dacă ar dura şi zece ani. Dorinţa de-a te avea, pofta de-a gusta toate minunăţiile tale mă vor păstra aşa cum sînt, nu mă vor lăsa să îmbătrînesc.”

“Da, e adevărat: tu vei rămîne mereu tînăr, mereu plin de pofte, atîta vreme cît te voi zgîndări.”

“Da, te rog să mă zgîndări cît de mult, primesc totul de la tine. Aş face imposibilul numai să te am îndată. Dar dacă tu nu vrei, prefer aceste îmbrăţişări, aceste săruturi extraordinare, decît să nu te mai văd. Ia-ţi oricît timp de gîndire; ba mai mult, şi dacă n-ai ajunge vreodată la hotărîrea de-a mi te dărui complet, ceea ce astăzi îmi oferi este deja pentru mine o imensă fericire.”

“Îţi mulţumesc pentru infinita răbdare. Mă gîndesc că nici un alt bărbat n-ar fi avut atîta putere să accepte, să aştepte. Comportarea mea este exasperantă.”

“Este exasperantă dorinţa mea de-a te avea, dar este o prea dulce exasperare.”

“Reuşeşti întotdeauna să vezi partea bună a lucrurilor.”

“Asta e adevărat: reuşesc să schimb răul în bine, modificîndu-mi îndată punctul de observaţie. Totul depinde de punctul de vedere.”

“Aşadar pentru tine e totdeauna bine ceea ce se întîmplă.”

“Da, e bine, fiindcă aşa trebuie să fie. Trebuie să iubim destinul care ni s-a dat: *amor fati*.”

“Eu sper ca destinul nostru să fie cel de-a rămîne, oricum vor merge lucrurile, mereu îndrăgostiţi, mereu prieteni, aşa cum sîntem acum. Sper că nu vor fi niciodată conflicte între noi, supărare sau ranchiună, pretenţii sau impuneri de vreun fel.”

“De asta poţi fi sigură. Nu-mi pot nici măcar închipui să fac ceva împotriva voinţei altcuiva, mai ales dacă persoana aceea eşti tu, care eşti pentru mine fiinţa cea mai dragă pe lume.”

“Mă bucur că îmi dai această mare posibilitate de-a te iubi în felul care mi se potriveşte cel mai mult, urmînd cursul întortocheat al individualităţii mele.”

Relaţia lor a mers înainte o vreme, pe baza acestui acord. Extrema libertate pe care el i-o oferea făcea ca, în mod paradoxal, ea să rămînă legată de el. Astfel el n-o lăsa să-i scape, aşteptînd ca ea să cedeze la presiunile lui foarte blînde şi aproape imperceptibile. Într-o zi, i-a înmînat altă scrisoare.

Stimată doamnă,

Mi-ai plăcut pentru simplitatea ta spontană, pentru că în tine nu există nici urmă de ipocrizie, nu există falsitate sau amăgire. Tu răspîndeşti cordialitate şi veselie în jurul tău, eşti uşoară dar nu uşuratică. Ai o profundă cunoaştere a vieţii şi a legilor sale, cunoşti şi înţelegi oamenii; eşti hotărîtă şi energică, ştii mereu ce anume ai de făcut; eşti curajoasă, puternică, plină de sănătate şi temperament; ştii să învingi obstacolele şi să-ţi netezeşti drumul pentru a-ţi împlini proiectele. Ştii deja, mai mult sau mai puţin, ce-ţi rezervă viaţa viitoare, fiindcă ai înţeles-o în profunzime. La tine, înţelepciunea surprinde cu atît mai mult, cu cît anii pe care-i ai sînt puţini. Mai ales un aspect îmi place la tine: ştii să priveşti realitatea în faţă, ştii să examinezi cu atenţie situaţiile şi să vezi în ele ceea ce există cu adevărat, fără prefăcătorii, fără false înfrumuseţări.

Iluzia că lucrurile sînt mai frumoase şi mai preţioase decît în realitate nu-ţi aparţine, o respingi cu un dispreţ întemeiat. Ştii că pînă şi iubirea, mai devreme sau mai tîrziu, se linişteşte în matca afecţiunii reciproce, a stimei, a respectului, dar şi a obişnuinţei şi a repetiţiei. Ştii că la

început ardea ca un formidabil incendiu, însă e destinată să scadă pînă la un foc efemer; pîlpîie fireşte sub cenuşa vieţii cotidiene, ca o rămăşiţă de flacără, dar nu mai izbucneşte în vîlvătăi; nu mai e acea pasiune arzătoare, patima devorantă care îţi deşiră carnea, te scoate din minţi, îţi stinge pofta de mîncare.

Asta resimt mai mult sau mai puţin, atunci cînd te privesc, atunci cînd te îmbrăţişez, dar încă şi mai mult atunci cînd nu eşti alături de mine. Dar dintre toate virtuţile pe care le ai, nu pot fireşte să-ţi las deoparte trupul. Ai un corp ca-n vise, care cu siguranţă lasă visători foarte mulţi bărbaţi; un corp suveran, un corp care te face să leşini, care te ţintuieşte în fiinţa masculină, care nu-ţi permite să-l ignori, în faţa căruia nu te poţi preface că nu există; un corp care te cheamă, te înfăşoară, te soarbe în moliciunea sa abundentă, în care nu te poţi stăpîni să nu te scufunzi cu mintea plină de dorinţă.

Îţi poate părea ridicol ca un bărbat de vîrsta mea să fie înnebunit după o femeie tînără ca tine. Ştiu că n-ar trebui să se întîmple aşa ceva, că poate mă umplu de infamie, tînjind după ceea ce n-aş avea voie; dar nu pot s-o evit, nu pot stinge acest incendiu pe care l-ai aprins în sufletul meu. Mi-aş vinde şi sufletul diavolului, doar să te am o singură zi.

Ştiu că între noi, probabil, nu se va întîmpla niciodată ceva; dar dacă, din greşeală, s-ar întîmpla acel lucru la care mă gîndesc deja tot timpul, îţi jur că nu ţi-aş pretinde nimic. Nu voi avea nici un drept asupra ta şi nici nu-ţi voi cere vreodată să împlineşti vreo obligaţie sau vreo datorie faţă de mine. Crede-mă: nu te voi deranja şi nu te voi supăra niciodată. Chiar dacă într-o zi, în urma unei vrăji magice, ai vrea să mă transformi într-un bărbat atrăgător şi tentant şi ai hotărî să mă iubeşti cu instinctele carnale, eu nu mi-aş schimba aşteptările faţă de tine, nu te-aş obliga niciodată la nimic din ceea ce nu doreşti să faci. Sînt un om care dintotdeauna a trăit şi pentru totdeauna va trăi în umbra libertăţii, pe care şi-a ales-o ca valoare fundamentală a propriei vieţi. Tot ceea ce lezează ori ştirbeşte libertatea e considerat de mine ameninţător şi duşmănos şi ca atare e respins cu hotărîre. Din partea mea nu vei putea suferi niciodată vreo constrîngere sau impunere sau, mai rău, vreun şantaj. Vei fi cu totul liberă să mă iubeşti o singură zi, doar o oră, iar apoi să dispari pentru totdeauna din viaţa mea, fără să-mi explici măcar de ce. Ţi-aş mulţumi oricum la infinit pentru darul imens pe care mi l-ai face. Nu-ţi voi telefona, nu te voi căuta, nu îţi voi produce nici o stinghereală şi nici o problemă; voi ieşi în vîrful picioarelor din viaţa ta, îndată ce tu vei ieşi din casa mea. Nu voi reprezenta o povară pentru tine. Va fi de parcă n-aş exista, pe cînd tu vei putea dispune de mine cînd şi cît vei vrea.

Ştiu că ai alt bărbat, aşa cum eu am altă femeie. Precum înţelept ai observat, doar pe baza acestei stabilităţi poate fi trăită o nouă aventură de iubire. Nimeni nu doreşte să tulbure legăturile stabile care constituie viaţa noastră cotidiană. Ceea ce s-ar putea face, dacă ai avea curajul şi intenţia respectivă, ar fi să deschidem o prea dulce paranteză de iubire şi plăcere, pe care ai putea s-o închizi în orice clipă.

Te iubesc, chiar şi fără vreun drept sau vreo speranţă, dar te iubesc enorm.

Nora a fost plăcut tulburată de această scrisoare. A citit-o şi a recitit-o de multe ori. A fost încîntată de toate laudele care i-au fost aduse. Nici măcar nu i-a trecut prin minte că ar fi fost o linguşeală, în toate sau măcar în cîteva din cuvintele pe care el i le-a scris. A fost mirată văzîndu-se cu atîtea calităţi, de parcă nu s-ar fi recunoscut în acea descriere, de parcă acele vorbe politicoase s-ar fi referit la altcineva; dar le-a crezut; a fost bucuroasă să le creadă. S-a gîndit că nu s-a apreciat destul pînă în clipa aceea şi că, în sfîrşit, a apărut cineva care să-i ridice vălul care îi acoperea ochii. A fost reconfortată, chiar dacă vorbiseră deja despre asta, de declaraţiile cuprinse în scrisoare, legate de excluderea oricărei obligaţii a ei, în caz că ar fi hotărît să facă dragoste cu el. Faptul că el a repetat-o în scris constituia o ulterioară garanţie de libertate, o nouă confirmare că el ar fi sprijinit-o şi susţinut-o în orice chip, fără a-i pretinde nimic. Şi-apoi a revenit mereu la pasajele care descriau dorinţa lui fizică, tot ceea ce corpul ei de femeie putea să provoace la acel bărbat. Această parte a scrisorii a provocat în ea o surdă excitaţie, o enormă ispită. Depindea numai de ea: putea continua să ţină în frîu animalul ce fremăta în el, sau putea în orice clipă să-l descătuşeze, dîndu-i ca hrană propriul ei corp, de care avea el nevoie ca de aerul pe care-l respira. Această posibilitate de-a hotărî, această libertate absolută a îmbătat-o, a făcut-o să se simtă aşa de bine încît n-ar fi vrut s-o piardă. N-a vrut să dezlege nodul, de parcă dilema de-a se dărui sau de-a nu se dărui îi oferea mai multă plăcere decît ce-ar fi obţinut din contactul sexual cu el. S-a tolănit în lîncezeala ei, mulţumită că poate amîna hotărîrea. I s-a părut că în faţa ei timpul se lungeşte, în loc să se scurteze, că dobîndeşte un gust mai ispititor. Nora voia să-l savureze clipă de clipă, fără a se grăbi să-l trăiască. Această răbdare cuceritoare, această progresivă dispariţie a oricărei nelinişti au făcut-o să se gîndească binedispusă la el, pînă la punctul de-a i se abandona, de-a satisface o dorinţă reciprocă şi năvalnică. Iar acum aceste imagini. Un bolovan care-i izbea încrederea, fericirea, sentimentul că a cucerit o libertate pînă atunci necunoscută.

Tainica lor luptă amoroasă a fost înregistrată. De ce? Nora nu voia asta. Totul fără ca ea să ştie.

“Cine i-a cerut s-o înregistreze? A fost iniţiativa lui, mie nu mi-a spus nimic, dar cum şi-a permis aşa ceva fără acordul meu? Simt că înnebunesc, nu m-aş fi aşteptat la aşa ceva din partea lui. Şi omul care mi-a dat DVD-ul? Cine e? Şi el a văzut imaginile în care eu... Îmi pierd minţile, mi-e rău numai cînd mă gîndesc. Nemernicule! De ce mi-ai făcut asta şi pe urmă i-ai dat şi celuilalt prilejul să asiste la întîlnirile noastre secrete? Poate că au mai văzut şi alţii. Te reclam la poliţie, nemernicule, te bag la puşcărie pentru infamia asta, trebuie să-mi dai imediat toate documentele filmate cu întîlnirile noastre intime, altfel mă adresez organelor abilitate; chiar dacă nu vreau să se afle despre relaţia mea clandestină. Nu, nu vreau să afle şi alţii. Şi totuşi vreau să-l reclam pe ticălosul ăla. Doamne, ce dezastru! Asta chiar că nu-mi lipsea. Nu ştiu ce să mă fac. Fii calmă, trebuie să existe o soluţie. Înainte de toate trebuie să-l înfrunt pe nenorocitul care mi-a făcut această farsă de cel mai prost gust.”

Nora, îndată ce-a reuşit să-şi mai stăpînească furia care o sufoca, a format numărul lui Alberto.

“Alo?”

“Cum ţi-a trecut prin cap să filmezi scenele alea pe care mi le-ai trimis prin trepăduşul tău? Cum ţi-ai permis să faci aşa ceva fără să mă anunţi? Cine e individul ăla care mi-a dat DVD-ul, ce legătura are cu povestea asta, ce ştie el despre noi? Hai, răspunde-mi, îmi eşti dator cu o mulţime de explicaţii. Povestea noastră era atît de delicată şi tu ai mînjit-o. Cine e omul ăla, de ce mi l-ai trimis, de ce ai filmat momentele noastre de intimitate? Ce-ţi trece prin minte să faci?”

“Nu-ţi face griji pentru omul ăla, nu ştie nimic, n-a văzut nimic, a avut doar rolul de curier şi pe urmă a ieşit din scenă. Uită de el, nu te va mai deranja.”

“Şi celelalte probleme? Celelalte întrebări fără răspuns? Ce-ai de zis?”

“Scumpă Nora, în ceea ce priveşte celelalte aspecte, cred că va fi mai bine să le limpezim într-o discuţie între patru pereţi, fără riscul de-a fi ascultaţi de altcineva, fără nici un fel de amestec din afară, dorit sau nedorit; astfel vom putea să ne concentrăm pe toate detaliile situaţiei. Am putea să ne vedem chiar mîine, dacă vrei.”

“Sigur că vreau, urgent. O să vin acasă la tine imediat. Nu pot aştepta.”

“Calmează-te, Nora, nu te repezi. Nu e nevoie să vii în clipa asta la mine. Mîine va fi foarte bine.”

“Cum să nu fie nevoie, ba este. Trebuie să aflu rapid ce-i cu înşelătoria pe care-ai pus-o la cale cu atîta nemernicie. Vreau să pricep limpede toată povestea asta tristă, cît mai curînd.”

“Ţi-am spus să te calmezi. Povestea nu e tristă, ci veselă, dacă vei şti să tragi toate foloasele de pe urma ei. Nimeni nu ştie de noi şi de relaţia noastră, nimeni n-a văzut filmul care ţi-a fost înmînat.”

“Şi-atunci omul tău de încredere, să-i spunem aşa, ce-are a face cu toate astea?”

“Nu-ţi bate capul, o să-ţi explic.”

“Dar chiar nu mă poţi primi azi să vorbim?”

“Nu, Nora. Azi e imposibil. Timpul meu, azi, e dedicat Nadiei, care va ajunge imediat acasă.”

“Ah, da, Nadia. Sigur, înţeleg, nu m-am gîndit, dar mai există şi Nadia în viaţa ta.”

“Aşa cum într-a ta există şi Marco.”

“Atunci ne vedem mîine dimineaţă. Îţi convine mîine dimineaţă?”

“Nu înainte de ora zece, te rog. De la zece încolo, îţi stau la dispoziţie.”

“Vai, dar ce amabil şi grijuliu eşti!”

“Ca de obicei, draga mea.”

Nora abia a terminat de vorbit cu Alberto şi a sunat telefonul.

***

“Cine dracu’ o fi? Chiar acuma trebuia să mă caute? Te pomeneşti că o fi Marco? De altfel, au trecut două zile de cînd nu l-am căutat.”

Nehotărîtă dacă să răspundă sau nu, pînă la urmă a ridicat receptorul.

“Alo?”

“Salut, ce mai faci, ce veşti ai? Nu mă mai suni de-un secol.”

“Vai, Paola, ai dreptate; e numai vina mea. M-am gîndit mereu la tine, mi-am promis de nenumărate ori să-ţi telefonez şi pe urmă, din greşeală, n-am făcut-o. Iartă-mă.”

“Dar nu trebuie să-ţi ceri iertare, eu să nu-nţeleg situaţia? Cînd eşti îndrăgostită, mai ales la început, nu te mai gîndeşti la altceva. Şi-apoi nu-i uşor să te descurci cu două poveşti în paralel; trebuie să te organizezi bine, să-ţi planifici activităţile. Oricum e un semn bun că nu m-ai sunat: înseamnă că lucrurile merg în direcţia potrivită.”

“De fapt, sînt într-o imensă încurcătură. Aş avea o grămadă de lucruri să-ţi povestesc, dar din păcate acum nu pot. Trebuie să ne auzim într-un moment mai prielnic.”

“Mă dezamăgeşti! Eram aşa curioasă să ştiu cum mai merge povestea cu admiratorul tău, şi cînd colo...”

“Ai perfectă dreptate. Pot să-ţi spun doar, deocamdată, că povestea, după ce-a început aşa cum ştii, s-a şi terminat deja.”

“Vai, îmi pare rău, e tare neplăcut, fiindcă îl voiai mult pe tipu’ ăla.”

“Nu. Adică, vreau să spun că nu asta-i important. Îl voiam sau nu-l voiam, n-are nici o importanţă. Neplăcerea nu-i că s-a terminat, ci că a început.”

“Cum? Nu înţeleg, iartă-mă dacă nu te mai pricep, fii ceva mai limpede...”

“Sigur că nu înţelegi, nici măcar nu-ţi poţi închipui ce mi se întîmplă acum. Din păcate nu-i uşor de explicat în două cuvinte. Acum trebuie să te las, fiindcă înainte să mă cauţi tu mi-am amintit că trebuie neapărat să-l sun pe Marco. Nu l-am mai auzit de două zile. Probabil că-i tare furios, fiindcă i-am promis că-i spun dacă merg sau nu cu el la cină, la acel prieten al lui, Alfonso, ăla care-i profesor de religie; odată l-ai întîlnit şi tu, mi se pare.”

“Alfonso? Dar cine e? Nu, eu nu-l cunosc.”

“Ba da, îl cunoşti; l-ai întîlnit acum cîţiva ani, la ziua lui Marco.”

“La ziua lui Marco? Dar cine e?”

“Îţi aminteşti de ăla care avea doi gemeni?”

“Doi gemeni? Ah, daaa, acum îmi amintesc. Da, mi-l amintesc perfect, un tip cam încrezut.”

“Exact, ţin minte că ţi-a zis ceva despre ţînţari...”

“Despre ţînţari? Nu, asta nu ţin minte.”

“Îmi amintesc eu: ziceai că te-a muşcat un ţînţar...”

“Ah, daaa, acum îmi amintesc. El mi-a zis imediat că n-a fost o muşcătură, ci o pişcătură. Da, mi-l amintesc perfect, un tip caraghios, chiar dacă un pic cam încrezut.”

“Mie mi se pare un om plicticos, nu-l înghit deloc, însă Marco îl stimează foarte tare, zice că e grozav, şi într-adevăr este, dar pe partea cu simpatia lasă mult de dorit. Nu merg cu plăcere la el, dar mîine voi fi obligată; inclusiv pentru că data trecută am refuzat şi dacă nu merg mîine, Marco o să mi-o scoată pe nas luni de zile.”

“Ţi se arată aşadar o seară nasoală. Succes.”

“Voi avea nevoie, ca să nu mă plictisesc de moarte. Acum chiar că trebuie să te las, dar îţi promit că te sun mai tîrziu sau îndată ce-o să pot şi o să-ţi povestesc ultimele evenimente.”

“Sînt foarte curioasă, Nora. Mi-ar plăcea să înţeleg ce se întîmplă,

de asemeni fiindcă mă simt cam răspunzătoare că, oarecum, eu te-am împins către bărbatul ăla.”

“Vai, pentru asta nu trebuie să-ţi baţi capul. Tu n-ai nici o vină. Ciao, pe curînd.”

“Ciao, scumpa mea, ne auzim în curînd.”

Nora s-a grăbit să-l sune pe Marco.

“Alo?”

“Ciao, Marco. Iartă-mă că nu ţi-am telefonat mai repede.”

“Am încercat eu să te sun adineaori, degeaba. Eşti mereu călare pe telefon. Cu cine ai vorbit atîta amar de vreme?”

“Am vorbit cu Paola. Am voie? Sau e interzis?”

“Aveţi multe lucruri de discutat cu prietena ta, din cîte se pare. Numai cu mine eşti mai laconică, în special în ultima vreme, am băgat de seamă.”

“Nu începe să faci pe biata victimă, că nu te prinde rolul ăsta.”

“Ce-ai făcut ieri? Credeam că o să mă suni şi nimic. Deja sînt mai numeroase zilele în care nu ne vedem, faţă de cele în care mă onorezi cu prezenţa ta.”

“Am învăţat, ce crezi că am făcut? Aceleaşi zile de învăţătură.”

“Sigur, mereu te scoţi cu învăţatul. Măcar de ţi-ar folosi la ceva.”

“Ascultă, dragă, nu începe cu dispreţul tău, fiindcă nu-l accept, m-am săturat să mă judeci ca pe o ratată.”

“Doar tu crezi asta. Nimeni nu te vede aşa. Cel care te judecă astfel se află în sinea ta.”

“Hai, lasă, ştiu prea bine ce crezi despre capacităţile mele, adică despre incapacităţile mele; nu e deloc o surpriză că mă consideri o epavă.”

“Tu te simţi aşa şi dai vina pe mine. Nu arunca vina pe ceilalţi. Dacă e cineva de vină, doar tu eşti aceea.”

“Exact, după cum era de demonstrat, asta şi spui, că e vina mea dacă încă nu...”

“Ascultă, n-am chef să discutăm mereu despre aceleaşi lucruri. Voiam să ştiu dacă vii la cină cu mine.”

“Da, vin.”

Nora a acceptat cu resemnare. N-avea chef să-şi compromită legătura cu Marco tocmai acum; şi să grăbească lucrurile pînă la eventuala despărţire definitivă. Trecuseră paisprezece ani de cînd Marco şi Nora se cunoscuseră şi îndată se plăcuseră. Ea era abia ceva mai mult de-o puştoaică, atunci cînd l-a întîlnit prima oară pe Marco. El reprezenta pentru ea o siguranţă de care nu se putea lipsi, deşi iubirea lor mai ostenise de la atîta drum parcurs împreună. Nora îşi pierduse părinţii într-un accident de

maşină; fratele mai mare plecase în străinătate cu serviciul. Chiar dacă ar fi terminat facultatea, ar fi avut problema locului de muncă, tot mai greu de găsit. Simţea că-i vine tot mai greu să ducă viaţa asta săracă în prietenii, tot mai scufundată în amărăciunea singurătăţii. Acum se adăuga şi problema cu Alberto, amantul trădător şi perfid, care-i furase prin înşelătorie clipele de intimitate. Ce-i va cere oare în schimbul tăcerii? Ce va trebui să facă pentru el? În ce mlaştină oribilă s-a scufundat! Simţea că se îneacă. Ar fi avut nevoie de simţul practic al lui Marco, de sfatul lui, de limpezimea gîndirii lui. Însă Marco era ultimul om din lume căruia să-i dezvăluie ruşinosul secret. A hotărît că va înfrunta monstrul, că va merge în bîrlogul lui, pentru a-i cunoaşte intenţiile. Nu putea face altceva decît să încerce să priceapă jocul lui Alberto. Orice iniţiativă ar fi luat, ar fi putut-o face doar după ce cunoştea urzeala pusă la cale de Alberto.

1 februarie 2005

Nora s-a dus la Alberto, care avea o mansardă cu panoramă extraordinară către vila Torlonia, de-o parte, şi vila Paganini, de cealaltă parte. A luat autobuzul 19, care urma să facă mai bine de jumătate de oră pînă la intersecţia dintre bulevardul Regina Margherita şi strada Nomentana. A avut timp destul pentru a se gîndi. Un vîrtej de amintiri i-a răvăşit mintea. Şi-a amintit clipa în care a hotărît să i se ofere lui Alberto. Mai ales cele trei scrisori pe care el i le-a scris, una după alta, la începutul lui decembrie, i-au învins rezistenţa. Scrisorile acelea au convins-o. Nora le-a adus cu sine, ca un protest personal de exprimat, de urlat în obrazul trădătorului. Nora, adîncită în gîndurile ei, care ţîşneau fără încetare şi-i solicitau atenţia în o sută de direcţii, aproape că a uitat să coboare la timp, cînd s-a pomenit în staţia stabilită. A străbătut strada Nomentana, pînă la vila Paganini, în cîteva minute. S-a uitat la ceas: era devreme. Se putea opri puţin la vilă, chiar şi pentru a-şi mai potoli zbuciumul din suflet. S-a aşezat pe o bancă, a privit în jur fără a vedea nimic prea bine. După puţin timp, a scos din poşetă o scrisoare la întîmplare.

Stimată doamnă,

Nu vreau să-ţi tulbur cîtuşi de puţin seninătatea. Nu vreau să fac nimic, absolut nimic care să-ţi fie neplăcut. Nici acum, nici vreodată. Lucrul care mă înspăimîntă cel mai mult e să dezamăgesc, să fiu lipsit de respect. Eu nu sînt în stare să fac vreun rău. Încerc mereu să acţionez cu maximă delicateţe. Totuşi sînt la fel ca toţi ceilalţi bărbaţi: mă las purtat de patima arzătoare, atunci cînd mă aflu în faţa unei femei frumoase, seducătoare şi fascinante cum eşti tu. Sînt însă altfel decît mulţi bărbaţi, fiindcă mă tem să nu jignesc, să nu insult. În loc să fiu nereverenţios sau prea insistent, prefer să mă ascund, să dispar. Şi din acest motiv îmi pun cuvintele într-o scrisoare, din respect pentru gingăşia ta.

Sînt împins să-ţi scriu de o patimă înflăcărată, pe care o simt pentru tine, iar în asta sînt bărbat la fel ca toţi bărbaţii. Dar nu voi face niciodată ceva ce tu nu vrei. N-aş putea niciodată să-ţi fac un rău. Nu l-aş face nimănui, cu atît mai puţin ţie, care deja locuieşti permanent în gîndurile mele. Mă faci să mă simt ca un adolescent, mă faci să resimt, după atîta vreme, senzaţia sfîşietoare de-a fi îndrăgostit, acea tortură devastatoare şi

totodată plăcută, acea beţie care te face uşor şi fericit, acea rîvnire a femeii iubite care te face să uiţi de orice altceva pe lume. Mă faci să visez, îmi dăruieşti iluzia de-a te putea iubi, de a-ţi putea mîngîia orice colţişor al trupului. Ştiu: e doar o iluzie. Eşti frumoasă, eşti tînără, eşti a altui bărbat, din braţele căruia n-aş vrea niciodată să te răpesc. Îmi eşti cu adevărat inaccesibilă. Dar simt nevoia să zbor cu imaginaţia, simt nevoia să visez o aventură. Iartă-mă dacă-mi permit, cu toată neruşinarea pe care o poţi vedea, să visez tocmai la tine. Iartă-mă dacă te supăr sau te stingheresc. Simţeam o prea mare nevoie să ţi-o spun, voiam să-ţi spun că-mi placi enorm de mult şi că te iubesc.

Tu ai exclus orice implicare pătimaşă, în afara săruturilor foarte intense şi dulci pe care mi le oferi. Iar asta o înţeleg şi o accept. Chiar dacă hrănesc mereu speranţa că vei putea dori, într-o zi oricît de îndepărtată, să te laşi mîngîiată de mine. Atunci aş face-o cu mare, mare delicateţe şi încetineală. Da, te-aş mîngîia încetişor şi între timp ţi-aş şopti cuvinte de dragoste. Fii liniştită, căci din partea mea nu vei avea de ce să te temi. Dacă nu vei putea răspunde iubirii şi patimii mele, nu ţi-o voi reproşa niciodată. Dimpotrivă, eu sînt cel care mă simt vinovat fiindcă m-am strecurat în viaţa ta particulară şi mă tem că te-am înspăimîntat şi te-am tulburat cu dezvăluirile mele inoportune şi ipotetice. Să ştii însă că dacă am făcut-o, am făcut-o cu cele mai bune intenţii: acelea de a-mi dărui mie şi mai ales ţie momente de emoţie adevărată, de plăcere delicată, de tandreţe ameţitoare. Cu speranţa, încă neştearsă, că vom putea celebra împreună o foarte plăcută, o memorabilă aventură de dragoste. Pentru o zi sau... pentru cît timp vei vrea.

Sexul este pentru un om lentila care măreşte, deschide cea mai bună perspectivă din care poate fi examinată natura umană, este cea mai eficientă sondă pentru prospectarea naturii intime. Este laboratorul secret în care se experimentează drogurile cele mai ameţitoare, libertăţile cele mai îndrăzneţe, furnalul emoţiilor celor mai puternice şi sfîşietoare, acelea care ne dau pe mîna vieţii şi ne ajută s-o recunoaştem, chiar dacă n-am întîlnit-o vreodată. Dacă am reuşi să pătrundem în această peşteră misterioasă, pe care fiecare o protejează cu extremă prudenţă, ne-am izbi violent de adevărul individului. Sexul este casa de fier aproape inexpugnabilă în care viaţa îşi păstrează tezaurele cele mai preţioase: tainele cele mai ascunse, maniile, patimile şi gusturile cele mai deosebite.

Sexul e la fel de absurd ca şi viaţa: înseamnă înhăţarea unei pasiuni nebune, a unei plăceri care moare în clipa în care ai atins-o. Raţiunea noastră este asediată de continua patimă înviată şi neîmblînzită, care umbreşte conştiinţa inutilităţii ei. Orice trezire amară din aburii beţiei, *omne*

animal post coitum triste, precedă o nouă prăbuşire, un nou extaz. Sexul ne dă măsura animalităţii noastre, a mecanismelor din noi: am vrea să găsim, prin intermediul său, libertatea, şi cînd colo simţim clinchetul lanţurilor necesităţii. Totuşi este acea energie răscolitoare, care ne împinge să dorim lucruri de neimaginat pentru ceilalţi, să facem inadmisibilul.

Probabil că aşa a fost pentru Alberto, din cele ce se puteau înţelege din ultima scrisoare a lui către Nora. Astfel a interpretat-o Nora, cel puţin pînă cînd n-a primit amara dezvăluire a înşelătoriei. Dar acum, în lumina falsităţii lui Alberto, cum s-o interpreteze? Era cumva doar o diabolică viclenie erotică, pentru a-şi atinge ţelul abject? Nora a vrut să recitească acea scrisoare pentru a nu ştiu cîta oară, înainte de-a se întîlni cu el. A fost scrisoarea care a străpuns zidul încăpăţînării ei, prin îndrăzneala fără limite, prin fantezia cu care încerca să deblocheze o situaţie ce părea să nu mai evolueze.

Epistula non erubescit (scrisoarea nu roşeşte)

Stimată doamnă,

Unei scrisori i se pot încredinţa lucruri care nu s-ar spune niciodată cu voce tare. În acest spirit îţi scriu prezentul mesaj.

Dorinţa mea de-a te avea a atins deja cele mai înalte piscuri şi nu mai am puterea s-o stăpînesc. Îţi înţeleg sacrosancta sfială, voinţa legitimă de-a te abţine de la un contact fizic total. Da, o înţeleg şi cred că-i ghicesc şi cauza. Eu am mai bine de dublul numărului anilor pe care-i ai tu. Corpul meu nu mai are harul vieţii tinereşti. Poate gîndul la corpul meu, de fapt, îţi repugnă. Da, poate că, pur şi simplu, mă consideri respingător, dezgustător. Înţeleg şi accept asta ca atare. Spui că eşti îndrăgostită de mine şi probabil că e adevărat. Dar eşti îndrăgostită de sufletul meu, fiindcă de asta se îndrăgosteşte lumea de obicei. Sufletul meu îţi place şi te atrage, dar corpul meu te respinge. Înţeleg, e normal să fie aşa.

Cu toate acestea, eu cred că între noi ar putea exista o relaţie fizică, păstrîndu-ţi neatinsă puritatea, pielea ta imaculată şi candidă, pe care n-aş atinge-o. Mai înţeleg şi că nu vrei să-mi arăţi corpul tău, vrei nu doar să nu-l ating, dar nici măcar să nu-l văd. Şi a treia neplăcere, pe care pe bună dreptate vrei s-o eviţi, ar fi exclusă: n-ai vedea corpul meu gol. Ceea ce mă pregătesc să-ţi propun ar mulţumi toate aceste trei exigenţe: degetele mele

nu te-ar atinge, ochii mei nu te-ar vedea, ochii tăi nu mi-ar vedea corpul. Dar totodată eu aş obţine cea mai mare plăcere fizică pe care un bărbat o poate primi de la o femeie. Dacă toate aceste trei condiţii ar fi respectate, de ce să-mi interzici plăcerea enormă pe care aş obţine-o din ceea ce am în minte? Cum e cu putinţă? Încerc să-ţi explic. Te rog: nu-mi distruge scrisoarea, ascultă-mi cuvintele. De fapt sînt un bărbat sufocat de pasiunea excitării.

Dacă limba mea a intrat de atîtea ori şi aşa de adînc în gura ta, fără să fii dezgustată de ea, de ce nu i-ai permite să guste şi aroma cea mai rafinată de pe lume? Ce neplăcere, ce supărare ţi-ar putea provoca? Limba e moale, nu răneşte, nu are contraindicaţii, produce doar plăcere.

Îmi închipui că sîntem în dormitor sau, şi mai bine, în salon. Tu iei o banderolă şi stingi lumina din ochii mei, aprinzînd însă totodată cea mai fierbinte dorinţă, cea mai febrilă excitaţie pe care o voi simţi vreodată în viaţa mea. Eu încep să-mi imaginez, ştiind însă, spre deosebire de atîtea fantezii pe care le-am avut, că de data asta nu va fi doar o închipuire deşartă, că va urma rafinateţea unui parfum, concreteţea unui gust. Eu mă întind, îmbrăcat, pe covorul moale din salon. Nu mai văd nimic, nu ştiu ce se petrece în jurul meu. Singurul lucru sigur este că tu te dezbraci, dar eu nu te pot vedea. Nu ştiu dacă îţi vei da jos toate hainele, sau numai fusta. Nu ştiu dacă o să-ţi păstrezi ciorapii sau dacă vei fi cu picioarele goale. Poate că îţi voi simţi parfumul cum se apropie de nările mele şi atunci voi înţelege că izvorul plăcerii va fi doar la o palmă de nasul şi gura mea. Vei putea să te şi joci, lăsîndu-mă cît de mult să suspin după întîlnirea cu fericirea supremă, să-mi transmiţi o aşteptare epuizantă, amînînd momentul contactului, impunîndu-mi cel mai mare dintre chinurile lui Tantal. Pe urmă, cînd mă vei vedea mistuit de dorinţă, cînd vei considera momentul potrivit, vei pogorî asupra buzelor mele nectarul divin, iar eu voi urca într-o clipă pe muntele Olimp, să le mulţumesc zeilor că mi te-au oferit aşa dulce, aşa zemoasă, aşa mustoasă de minunată licoare. Cîmpiile Elizee vor exista cu adevărat, dacă vei fi generoasă cu mine.

Cred că noi toţi, chiar şi cei mai norocoşi, purtăm pică vieţii fiindcă nu ne-a oferit ceva ce am fi dorit. Tu dispui de o putere taumaturgică: aceea de a şterge în mine orice resentiment, orice regret. Lasă-mă să gust, te implor, măcar o singură dată, fructul tău. Dăruieşte-mi plăcerea infinită şi voi fi etern fericit.

Sweet Helen, make me immortal with a kiss.
Her lips suck forth my soul: see where it flies!

Come, Helen, come, give me my soul again.
Here will I dwell, for Heaven is in theese lips,
And all is dross that is not Helena.

C. Marlowe, *Doctor Faustus*

***

Alberto părea un rege. Stătea într-un fotoliu mobil, din piele, cu spătarul foarte înalt. Bustul lui nu putea fi mai drept de-atît; gîtul său lung, elegant, era întins ca o coloană, pe care trona capul lui nemişcat. Privirea era mai pătrunzătoare ca niciodată; ochii priveau fix, fără nici o mişcare. Nora s-a aşezat în fotoliul din faţa lui Alberto. Ar fi vrut să vorbească pentru a-şi exprima toată neplăcerea, decepţia, furia, teama. Dar buzele ei erau strînse de o putere obscură şi apăsătoare, care le lipea una de cealaltă, de parcă o bandă adezivă i-ar fi înfăşurat gura. Nu reuşea să înghită în sec şi nici măcar să respire adînc. Era blocată în afazia ei împietrită, incapabilă de orice iniţiativă. După o vreme, Alberto a fost cel care a rupt tăcerea ce devenea sufocantă.

“Scumpa mea Nora, îmi închipui că te-ai întrebat din ce cauză sînt toate astea, fără a găsi încă un răspuns destul de convingător. Relaţia noastră era promiţătoare, discretă, împlinită şi îndulcită de un sentiment reciproc de afecţiune, de multă tandreţe. De ce s-o sfîşiem astfel, probabil că te întrebi tu, de ce această răsucire trădătoare din partea mea? Acum eu am filmul intimităţii tale şi nu cred că ţi-ar plăcea să fie difuzat; aşa-i?”

“Şi intimitatea ta e implicată. Dacă l-ai arăta cuiva, te-ai arăta şi pe tine însuţi.”

“Te înşeli. Evident că nu l-ai urmărit cu atenţie. Eu nu pot fi nicăieri recunoscut, în schimb tu da. Am avut grijă să includ în film doar scene în care faţa mea e acoperită sau ascunsă. Se vede doar corpul meu gol, dar nu şi faţa mea. Eu ţin cuţitul de mîner; tu însă eşti într-o situaţie foarte şubredă. Aşa că va trebui să faci ce-ţi poruncesc eu.”

“Şi dacă n-aş face ce-mi porunceşti, ce s-ar întîmpla?”

“Curiozitatea ta e deplin legitimă, draga mea Nora. Bine, să vedem atunci ce s-ar întîmpla. E simplu: aş trimite o copie a filmului la logodnicul tău, o copie la fratele tău, una la vecinii tăi, una la proprietarul barului unde iei micul dejun dimineaţa, una la administratorul sălii de fitness pe care o frecventezi, una la coafeza care îţi îngrijeşte părul, una la portarul blocului în care locuieşti, una la părinţii fetei căreia îi dai ore private de engleză şi aş putea continua lista mult şi bine, sau poate ţi-e de-ajuns atîta?”

“Cum oare te-ai putut transforma într-un asemenea monstru? Te-am cunoscut ca pe un gentleman şi acum te văd aşa cum eşti cu adevărat: un monstru oribil, plin de perfidie şi răutate, capabil de cel mai josnic şantaj. Te urăsc şi blestem momentul în care te-am întîlnit.”

“N-am nici o îndoială. Sentimentele tale la adresa mea sînt foarte fireşti, chiar dacă mă lasă de fapt indiferent.”

“Ce vrei de la mine? Prestaţii sexuale garantate de ipoteca pe care ai înscris-o asupra intimităţii mele? Dar eram deja dispusă să-ţi satisfac dorinţele. Poate că aveai alte dorinţe, pe care nu mi le-ai dezvăluit, poate că ai nişte perversiuni secrete care doar acum vor ieşi la iveală? Ce anume îţi place? Te excită cumva constrîngerea, ai cumva sadismul celui care ştie că îşi poate obliga victima să facă ce vrea el, fără ca ea să aibă posibilitatea de-a se elibera? Eşti un depravat, un zbir sadic, care exultă chinuind pe altul?”

“Vai, nu, draga mea. Sexul, chiar dacă este printre lucrurile cele mai plăcute din lume, nu reprezintă culmea intereselor mele. M-aş fi bucurat încă mult şi bine de tine, dacă n-aş fi hotărît să te şantajez, avînd în vedere felul în care evolua relaţia dintre noi. Nu, nu sex vreau de la tine; asta am primit deja; deşi n-aş refuza să te mai iau odată, să gust aroma fructului tău parfumat şi să sorb nectarul delicios ce răsare din viscerele tale. Ha, ha, ha, ha, ha. Mă-nţelegi ce vreau să spun, nu-i aşa?”

“Termină cu fanteziile obscene, cu limbajul ăsta de porc.”

“Vai, ce cuvînt urît, porc, vai, nu, chiar nu cred că merit asta. De fapt am vorbit doar de arome şi savori rafinate, nu era nici o intenţie vulgară în cuvintele mele. Sînt un monstru perfid, dar nu un monstru vulgar, sînt răutăcios, dar nu de prost-gust.”

“Da, sigur, tu eşti mereu delicat, eşti mereu un domn; aşa mare domn eşti că foloseşti arma laşă a şantajului, pentru a-ţi atinge scopurile. Acum gata cu vorbele: spune-mi ce trebuie să fac pentru a avea filmul acela blestemat.”

“Chiar că a venit vremea vorbelor.”

“Cum? Nu înţeleg ce vrei să spui.”

“Vreau vorbe de la tine. Ăsta e preţul şantajului.”

“De cînd ai început să vorbeşti în şarade? Nu te înţeleg, dacă nu vorbeşti clar. Spune-mi limpede ce anume vrei de la mine.”

“Îţi repet: de la tine vreau vorbe. Cuvinte care să fie seminţe; seminţe care să dea roade; roade dulci la gust; fructe care să poată sătura poftele mulţimii înfometate; fructe pe care toată lumea să dea fuga pentru a le cumpăra, de parcă ar fi trufandale de sezon. Eşti gata de semănat? Eu sînt gata de cules. De-abia aştept să culeg roadele pasiunii noastre. Ha, ha, ha, ha, ha. Nu ţi se pare o idee bună?”

“Dar ce dracu’ vorbeşti? Parcă te-ai scrîntit la cap. Ce-i povestea asta cu fructele, sămînţa, culesul? Eu una nu pricep nimic şi efectiv nu-mi pasă. Vreau să ştiu doar ce vrei de la mine, de ce-ai făcut filmul acela şi m-ai ameninţat că-l răspîndeşti. Vorbeşte odată limpede, spune-mi ce-ţi coace prin creier. M-am săturat de ghicitorile tale, pe care în clipa asta nu le consider nici interesante, nici amuzante.”

“Ţi-am spus deja: vreau cuvinte. Cuvinte care să se potrivească unul cu celălalt.”

“Dar ce înseamnă asta? Nu înţeleg.”

“Dacă se potrivesc cuvintele între ele, ce formează?”

“Ce formează? Spune-mi tu, te rog, fiindcă eu nu pricep.”

“Formează un discurs frumos, nu ţi se pare?”

“Ah, da, sigur, formează un discurs frumos. Ce proastă sînt că nu m-am gîndit! Nu mă pricep la dezlegat ghicitorile. Şi atunci? Dacă formează un discurs frumos, ce-mi pasă mie? Ce-am eu de-a face cu toate astea?”

“Dacă discursul, frazele se potrivesc între ele, ce formează?”

“Ce formează? Păi, habar n-am... Formează un text, o operă?”

“Aşa, bravo, foarte bine, văd că ai înţeles.”

“Nu, eu efectiv n-am înţeles unde vrei să ajungi.”

“O operă, un text, care poate fi un eseu sau de-a dreptul un tratat, dacă e mai vast ca întindere şi miză; sau poate fi un text literar, un roman sau măcar o povestire.”

“Da, înţeleg; dar nu pricep de ce-mi spui toate astea.”

“Ţi-o repet a nu ştiu cîta oară: vreau cuvinte. Cuvinte care să formeze o povestire. Tu trebuie să-mi scrii o povestire. Nu-ţi pretind un roman, dar măcar o povestire. Cel puţin atîta îmi datorezi, dacă vrei să nu răspîndesc imaginile pe care le cunoşti.”

Nora a rămas uluită. Fără cuvinte. Îl privea nevenindu-i să creadă, închipuindu-şi că a înnebunit. S-a prăbuşit în uimirea ei, a simţit că o apucă ameţeala. S-a speriat că i se face rău.

“Da, chiar asta vreau de la tine. Nu uita că eu sînt editor. Îţi voi publica povestirea şi voi avea un mare succes, măcar la public. Ha, ha, ha, ha, ha. Nu ţi se pare o idee bună? Mie mi se pare excelentă. Şi oricum nu mă poţi refuza, e inutil să-ţi spun de ce.”

“Cred că ai înnebunit. Uiţi că nu sînt în stare nici măcar să-mi scriu lucrarea de licenţă şi îmi ceri să scriu o povestire. Ce să fac cu ea? Ce legătură are? Ce naiba de şantaj e ăsta? O povestire? Ce povestire vrei să scriu, dacă nici măcar lucrarea...”

“Nu te mai repeta. Cunosc refrenul. Nu trebuie să repeţi. Dar bagă

de seamă că în istoria literaturii există mulţi scriitori care n-au făcut facultate, şi totuşi au scris opere memorabile.”

“N-am nimic de povestit, nu m-am gîndit niciodată să scriu o operă, nici povestire, nici roman, n-am încercat vreodată să scriu o ciornă de poezie, din alea lacrimogene pe care le scriu mai toţi mucoşii în adolescenţă. Mai mult decît atît: n-am scris vreodată măcar o pagină de jurnal intim. Abia i-am scris cîteva scrisori logodnicului meu şi unor prietene. Aşa că ideea ta e pură nebunie.”

“E o nebunie pe care va trebui s-o ajuţi, dacă nu vrei ca anumite situaţii să devină vizibile pentru multă lume.”

“Dar ce vrei să scriu? Eu nu ştiu scrie, n-am nimic de zis, n-am imaginaţie, n-am fantezie, nu ştiu efectiv cum se scrie o povestire. Pentru mine e o aventură imposibilă.”

“Dacă vrei să scapi cu bine, trebuie să-ncerci, să găseşti în tine ceea ce nu bănuiai că există şi care pînă acum a rămas în umbră, trebuie să pui în valoare ceea ce ai, trebuie să crezi în tine însăţi.”

“Dar ce am eu? Eu n-am chiar nimic şi n-aş şti despre ce să vorbesc.”

“Vorbeşte despre tine însăţi. Toţi scriitorii vorbesc despre ei înşişi. Ce altceva crezi că fac, în afară de asta: vorbesc despre ei înşişi. Despre nimic altceva, doar despre ei înşişi.”

“Să vorbesc despre mine? Despre viaţa mea, adică? Să-mi scriu autobiografia? Dar de ce crezi că-i pasă lumii despre viaţa mea? Viaţa mea e ştearsă, cenuşie, abia cu cîteva raze de soare. Este o viaţă goală, nesemnificativă, lipsită de valoare, viaţa mea nu-i de pus într-un roman; e chiar opusul frumuseţii şi al poeziei.”

“Ai fi exemplul perfect de antierou. Pînă la un moment dat, romanele i-au celebrat pe eroi; pe urmă i-au avut în centrul lor pe antieroi, pe cei incapabili, oamenii fără însuşiri, rataţii.”

“Mersi. Odinioară mă încurajai; acuma mă condamni, mă arunci în cercul infernal al rataţilor. Cîtă generozitate din partea ta, văd că mă stimezi foarte mult.”

“Încerc doar să te smulg din amorţeală, încerc să te împing către scris.”

“Da, prin şantaj, prin obligare cu forţa, prin privilegiul pe care ţi l-ai asigurat cu comportamentul tău viclean, pentru interesele tale murdare.”

“De ce murdare? Interesele mele pot deveni şi ale tale, scopul meu de-a cîştiga bani poate deveni pîrghia răscumpărării tale, a renaşterii tale, a emancipării tale.”

“Emancipare! Frumos cuvînt, nobil, pe care-l evoci după ce m-ai

încuiat în această puşcărie, în care alternativa este supunerea la voinţa ta sau ruşinea. Asta e emanciparea despre care vorbeşti? Libertatea pe care mi-o oferi este aceea de-a sta sub călcîiul tău, urmărită de ameninţare, de spaima în faţa discreditării publice.”

“Vai, ce exagerare, cît pesimism în viziunea ta asupra lumii! Propunerea mea poate fi considerată o stimulare, o ofertă avantajoasă: vei primi zece la sută din preţul de pe copertă, vom semna un contract oficial. Trebuie doar să te plasezi într-un punct de vedere mai corect pentru a observa lucrurile.”

“Care e punctul de vedere mai corect? Al celui care deţine puterea, ca tine?”

“Puterea, draga mea, trebuie mereu cucerită.”

“Dar cum s-o cucereşti? Ea este un privilegiu.”

“Te înşeli. Puterea reprezintă punctul de destinaţie al unei lungi şi grele ucenicii, nu e niciodată o pomană care coboară din ceruri.”

“Este ceva care mie îmi va lipsi întotdeauna.”

“Nu. Şi tu poţi cuceri o felie din ea; dar trebuie să munceşti, trebuie să te chinuieşti, trebuie să transpiri pentru a avea putere. N-o vei obţine niciodată pe tavă.”

“Nu voinţa îmi lipseşte, ci capacităţile; ţi-am tot spus-o deja.”

“Nu-i adevărat. Am citit ce-ai scris pentru lucrarea ta de licenţă; adică pasajele pe care i le-ai adus Nadiei. Acele fragmente sînt cam despletite, dar dezvăluie totuşi cîteva bune intuiţii. Nu eşti lipsită de capacităţi, aşa cum zici.”

“Aha, deci ţi-ai vîrît nasul în ce-am scris! Ai un tupeu fără limite. Mi-ai încălcat intimitatea şi în cele mai mici amănunte.”

“Îmi place să-mi vîr nasul în locurile cele mai secrete şi mai intime. Ha, ha, ha, ha, ha. Ai uitat cumva? Ha, ha, ha, ha.”

“Nu începe iar cu obişnuitele tale obscenităţi, te rog frumos.”

“Ceea ce numeşti tu obscenităţi mi se pare că-ţi fac mare plăcere, sau nu?”

“Să spunem că-mi făceau plăcere, înainte de-a descoperi ce individ josnic eşti.”

“De acord. Josnic, nemernic, oribil, abject şi aşa mai departe. Oricum, în ciuda injuriilor tale, îţi repet că ai putea scrie lucruri importante, dacă ai reuşi să păstrezi ritmul corect, pe care-l demonstrezi în anumite pasaje din lucrarea ta.”

“Îmi lipsesc ideile, subiectul poveştii; nu ştiu de unde să încep.”

“Oh, dar e absolut normal. Te-am luat ca din oală! Era ciudat să fie altfel, dacă aveai deja ceva în minte. Trebuie să scrii la comandă, nu din

liberă opţiune. Cine oare, în locul tău, ar avea deja o ciornă în cap? Nu-ţi fă griji: este foarte firesc să n-ai idei. Ideile îţi vor veni pe urmă, le vei obliga să vină. Gîndeşte-te la toţi scriitorii care semnează contracte, prin care se obligă să predea o operă pînă la un anumit termen. Gîndeşte-te la Goldoni, care s-a obligat faţă de Medebach şi faţă de publicul veneţian să scrie de-a dreptul şaisprezece comedii într-o singură stagiune teatrală, reuşind incredibil să-şi respecte angajamentul. Crezi cumva că le avea pe toate în minte?”

“Ascultă, eu nu sînt Goldoni şi nu vreau să-mi iau nici o obligaţie pe cap.”

“Ştiu că nu vrei, dar eşti obligată; ştiu că nu eşti, nu zic Goldoni, dar nici măcar Pietro Chiari; oricum eu nu-ţi cer să scrii şaisprezece povestiri, ci doar una. Una singură, în termen de un an din clipa asta. După cum vezi, nici măcar nu te strîng prea tare cu uşa.”

“Cum spui? Un an? Vrei să scriu contra cronometru, cu sabia lui Damocles a zilelor care trec, cu ticăitul ceasornicului care-mi numără clipele?”

“Draga mea, toate contractele dintre un editor şi un scriitor trebuie să aibă un termen clar stabilit. Este obligatoriu să fie aşa, altfel cum am obţine profit?”

“Pentru lucrarea de licenţă nu ni se impune un termen limită. Şi totuşi mulţi absolvenţi, printre care şi eu, avem dificultăţi să...”

“E doar o impresie greşită, draga mea. Da, este adevărat că poţi petrece şi zece ani scriindu-ţi lucrarea de licenţă, poţi absolvi facultatea şi la patruzeci de ani, dar ce valoare mai are pe urmă diploma ta? În mod aparent şi formal nu eşti obligată să faci nimic, dar timpul vieţii nu este etern, nu este nedeterminat. Ba dimpotrivă, este foarte, foarte determinat, chiar dacă noi nu ştim care-i sînt «graniţele». Timpul vieţii îţi pretinde răspunsuri rapide. Crede-mă, un an este un interval generos pe care ţi-l ofer.”

“Vai, dar ce inimos eşti. Îmi dai un an pentru a duce la capăt o misiune imposibilă, care-mi depăşeşte puterile. Într-adevăr o perspectivă minunată, care doar îmi prelungeşte agonia, îţi sporeşte doar plăcerea sadică de-a mă tortura. Fără a mai pune la socoteală că, pentru a mă dedica acestei aventuri nebuneşti, ar trebui să-mi abandonez lucrarea de licenţă şi aşadar să renunţ pentru totdeauna, probabil, la visul de-a termina facultatea, avînd în vedere că deja sînt în întîrziere.”

“Aşa, bravo, ai zis bine: eşti în întîrziere. Ba mai mult, aş adăuga: în mare întîrziere. Aşa de mare încît diploma ta ar fi, dacă ai obţine-o, din motivele pe care le-am arătat mai înainte, cu totul depăşită şi prin urmare complet inutilă; ca toate cuceririle care se realizează prea tîrziu şi ne

sporesc doar regretul că nu le-am obţinut la timpul potrivit.”

“Eşti un cinic, fără pic de milă sau respect faţă de sensibilitatea celorlalţi. Ştii că sufăr aşa de tare pentru că nu mi-am terminat încă...”

“E vremea să faci pasul înainte, să găseşti un nou obiectiv şi să-l ţinteşti fără ezitare, cu maximă hotărîre şi fără a te mai întoarce să priveşti înapoi, după toate fructele pe care, în grădina vieţii, n-am fost în stare să le culegem.”

“Eşti lipsit de suflet, calci în picioare sentimentele cele mai dragi, urmăreşti doar propriile tale interese. Dar ce speri să cîştigi, printre altele, dintr-o carte scrisă de mine pe încă nu ştiu ce subiect? Calculele tale nemiloase sînt profund greşite, îţi exersezi răutatea într-un scop care nu există, pentru o bogăţie care e doar mirajul imaginaţiei tale bolnave.”

“Să nu crezi asta. Prezentul se hrăneşte tocmai din aşa ceva: din nimic. Sau, pentru a folosi o imagine încă şi mai eficientă, consumatorii, fiindcă numai despre asta e vorba, rămîn cu atît mai încîntaţi, cu cît e mai pur rahatul care li se serveşte.”

“Dar ce tot spui? Ce vrei să zici cu asta? Aşadar dacă aş scrie, ar fi de parcă... de parcă...”

“Nu, să nu mă înţelegi greşit. Am creat doar o imagine, am exagerat puţin. Ştii, asta-i cumva plăcerea mea de-a lansa paradoxuri. Fireşte că nu e chiar adevărat şi mai ales nu se referă la tine. E drept că există o tendinţă pronunţată spre decăderea gusturilor, dar trebuie totuşi să creăm un produs preţios, elegant. Asta se înţelege de la sine. Voiam să spun că nu trebuie să ne frămîntăm prea mult în ce priveşte gusturile publicului, fiindcă adesea gusturile astea nu există, sau cînd există, e vorba de prost-gust.”

“Vrei să zici că toată lumea este în stare să scrie, inclusiv eu?”

“Exact. Nu vezi că asta se-ntîmplă azi? Asta nu înseamnă că nu trebuie să ne facem bine treaba. Trebuie să ţintim spre cea mai înaltă calitate. Aştept de la tine tot ce poţi da mai bun. Ştiu că poţi face un lucru extraordinar. Eu, fireşte, îţi voi sta aproape. Voi fi, de-acum înainte, coordonatorul tău ştiinţific, o să-i iau locul Nadiei. Îţi voi urmări cu atenţie fiecare pas, voi fi un judecător sever, dar te voi conduce pe drumul către succes. Ce garanţie mai bună vrei decît un editor care te obligă să publici o carte? Cine, mai mult decît tine, poate fi sigur de propriul succes literar? Fireşte va trebui să dai tot ce ai mai bun în tine, altfel o să fii picată la examen; iar examenul picat este sinonim cu ocara publică.”

“Ce s-ar alege de îngîmfarea ta, dacă te-aş ameninţa că-i dezvălui Nadiei fosta noastră relaţie?”

“Vai, n-ar fi nici o problemă. Întîi de toate, n-ai putea să-i arăţi nici o dovadă; în al doilea rînd, cu Nadia am un raport liber, de toleranţă

reciprocă; în al treilea rînd, ea e deja la curent cu ceea ce a fost între noi; şi în sfîrşit, chiar dacă ar deveni geloasă pe tine, şi-ar schimba poziţia şi ar hotărî să se îndepărteze de mine, n-aş fi aşa de nenorocit încît să-mi tai venele. Ha, ha, ha, ha, ha.”

“Te-ai obişnuit, din cîte se vede, să glumeşti cu sentimentele celorlalţi. Ai reuşit s-o păcăleşti şi pe ea şi s-o îndupleci în faţa voinţei tale cinice. Eşti în stare de orice.”

“Mi-am luat doar necesarele precauţii; în plus, am făcut cu ea o înţelegere foarte corectă, fără nici o înşelătorie sau subterfugiu, totul la lumina zilei. Dar să nu vorbim despre ea, fiindcă nu ne interesează în clipa asta.”

“Mai ales pe tine, evident, nu te interesează; asta am înţeles foarte bine.”

“Scuteşte-mă de sarcasmul tău, care ne-ar duce la o conversaţie fără nici o legătură cu exigenţele noastre din acest moment.”

“Exigenţele tale din acest moment.”

“Să rămînem la noi şi la înţelegerea noastră. Obiecţiile şi opoziţia ta sînt foarte normale, cel puţin la prima vedere. Nu m-am mirat de ele. Dar vei vedea că, dacă te gîndeşti senin şi cu mai multă luciditate, îţi vei da seama că ideea mea nu e chiar aşa nebunească şi scrisul e singura ta posibilitate de salvare; dar salvare nu doar de şantajul meu, salvare de toate, de viaţa care pentru tine a devenit strîmtă, deprimantă, care te împinge tot mai mult într-un colţ întunecat, pe un drum înfundat. Din această fundătură nemiloasă şi perversă vei putea ieşi doar scriind, semnîndu-ţi prima operă cu adevărat terminată. Atunci cînd îţi vom publica şi îţi vom publiciza povestirea, intitulată, ce ştiu eu, *Şantajul*, vei vedea că îmi vei mulţumi fiindcă te-am obligat s-o scrii şi te-am constrîns să scoţi la suprafaţă partea cea mai bună din tine. De altminteri, draga mea, lucrurile cele mai bune le producem mereu sub presiunea şantajului, dacă stai să te gîndeşti puţin. Doar cea mai acută necesitate produce virtutea cea mai profundă. Atunci cînd nu mai avem nici o cale de scăpare, găsim soluţia cea mai genială, atunci cînd sîntem în faţa morţii ne dezvăluim a fi nişte eroi, întîi de toate în ochii noştri. Tu eşti în etapa cea mai grea a vieţii tale: fie mori, fie învingi. În acest ultim caz, numele tău va evoca frumuseţea.”

“Nu. Nu vreau ca numele meu să apară nicăieri, dacă m-aş hotărî să încerc această sfidare absurdă.”

“Cum? Nu vrei ca volumul să-ţi poarte semnătura? De ce?”

“Nu vreau. Sfiala e poate singura calitate care-mi rămîne. Tu, personal, deja mi-ai răpit-o, storcîndu-mi prin trădare intimitatea pe care ţi-am dăruit-o. Dar, te rog, fă astfel încît să nu devină un jaf colectiv. Dacă voi

scrie ceva al meu, care îmi implică sentimentele, nu vreau să se afle cine e persoana care le-a resimţit. Mi-e ruşine, nu vreau să fiu cunoscută.”

“Formidabil, nu-mi pot crede urechilor. Spui că nu vrei să fii cunoscută, incredibil, nu-mi vine să cred. Ţi-e ruşine, dar de ce anume ţi-e ruşine?”

“Ţi-am spus: nu vreau să fiu cunoscută, doresc să rămîn în umbră. Nu, nu vreau să fiu un produs care va fi publicizat. Urăsc publicitatea, mi-e scîrbă de ea, nu vreau să am nimic de-a face cu aşa ceva. Mai ales nu vreau să am deloc de-a face cu televiziunea.”

“Dar cum? Eu mă gîndeam chiar să te lansez cu ajutorul televiziunii! La televizor îţi vei prezenta cartea, prin intermediul micului ecran lumea te va cunoaşte şi va deveni curioasă. Cum te poţi gîndi să renunţi la tapajul publicitar? Mulţi scriitori merg la televizor, se fac văzuţi, vorbesc despre munca lor literară. În unele ţări se organizează în fiecare an adevărate concursuri literare, în care autorii îşi citesc operele la televizor. Toţi ar vrea să fie cunoscuţi la televizor. Cei care nu merg, s-ar duce în goană îndată ce-ar putea, îndată ce li s-ar da ocazia. Iar tu, care ai această oportunitate, o refuzi? E pur şi simplu o nebunie. Toţi scriitorii, mai ales cei încă necunoscuţi marelui public, ar fi dispuşi să facă orice pentru a fi văzuţi la televizor.”

“Tocmai fiindcă sînt nişte curve care-şi arată marfa în piaţa publică. Eu nu sînt scriitoare, întîi de toate, nu vreau să fiu adorată de vreun prezentator fals şi complice şi mai ales nu sînt o curvă, care încearcă să-şi vîndă bunul cel mai intim cu ajutorul micului ecran, ce reprezintă, cum zicea un înţelept scriitor german, prezervativul realităţii.”

“Ia te uită ce furie zace în adîncul tău! Dar noi trăim într-o civilizaţie a imaginii, civilizaţia aparenţelor, inclusiv la televiziune, dacă e necesar. În aceste vremuri, dacă cineva nu merge la televizor, acel om nu există. Astăzi trăieşte sau există doar cel ce apare. La televizor.”

“Te-ar deranja în vreun fel dacă povestirea asta, dacă aş reuşi s-o scriu, ar fi semnată cu un pseudonim, nu cu numele meu adevărat?”

“Păi, probabil, ba chiar în mod sigur ar fi mai greu de impus şi de apreciat. Mi se pare o piedică inutilă, cred că procedînd aşa ne vîrîm singuri bastonul între roţi. Doar dacă nu cumva...”

“La ce te gîndeşti?”

“Doar dacă nu cumva reuşim să transformăm această dificultate într-o ocazie.”

“Explică-mi mai limpede, fiindcă nu te pricep.”

“Cine ştie, dacă mă gîndesc mai bine, şi asta ar putea fi un avantaj.”

“Un avantaj dacă autorul e necunoscut?”

“Da, să trăiţi. Da, aşa-i, poate că reuşim: am putea face publicitate anonimatului, să anunţăm în toate zările că este vorba despre o scriitoare ce nu vrea să se dezvăluie, am putea prezenta această opţiune ca pe o redescoperire a vechii înţelepciuni, care ne poruncea să trăim ascunşi. Sigur că da, am putea transforma asta într-un caz literar. Nu-i rău ca idee. În vremurile noastre de invazie a prezenţei, de exhibiţionism, în care telecamera ţi se vîră pînă şi în intimitatea vieţii private...”

“Ei, la astea te cam pricepi, ba chiar eşti maestru, un adevărat specialist.”

“Lasă aluziile, voiam să spun că în vremurile astea, în care totul este arătat tuturor, ar fi şocantă exaltarea absenţei, a fugii, a refuzului de-a te arăta la faţă. În fond am obţine acelaşi rezultat, prin strategia opusă. Trebuie să fie exact inversă. Dacă e inversă, pînă la urmă e tot aia, dar o vindem de parc-ar fi altceva. Bine, bine, mi se pare că e-n regulă, nu rămîne decît s-o scrii. Ha, ha, ha, ha, ha, ha.”

“Mda, ăsta-i un mic detaliu necesar. Tocmai aici e problema, că eu nu ştiu să inventez vreo poveste, nici acum şi nici, sînt convinsă, în cursul anului următor, pe care spui că mi-l oferi ca limită maximă.”

“Am făcut deja un mic progres: mai întîi ziceai că nu ştii scrie, acum zici că nu ştii să inventezi o poveste. După ce-am înlăturat primul obstacol, încercăm să-l înlăturăm şi pe al doilea. Povestea despre care poţi vorbi e povestea ta, acel amestec de împrejurări care te-au condus în fundătura unde te-am întîlnit eu.”

“Ce vrei să spui? Te referi la eşecul meu în studiile universitare?”

“Fireşte, tocmai asta ne-a permis să ne întîlnim, să ne cunoaştem, să intrăm în intimităţi şi care poate că acum ne va permite să realizăm afacerea cu povestirea, care poate deveni rentabilă pentru mine şi pentru tine, prin urmare ar fi şi o ancoră de salvare. Dacă vom da lovitura, va fi chiar o afacere care te va ajuta să ieşi din acel con de umbră, unde ispăşeşti acum cea mai amară dezolare.”

“Mda, frumoasă afacere. Tu eşti convins că este o afacere, eu în schimb nu prea. Singura certitudine pe care o am este că am greşit avînd încredere, că m-am lăsat convinsă pe nedrept să fiu ajutată, în extenuarea mea psihică, de o aventură cu tine. Îmi dau seama însă că oamenii, cu cît sînt mai culţi şi mai rafinaţi, cu atît sînt mai înşelători şi nu poţi să te încrezi nici măcar într-un amant matur. M-ai păcălit cu o mulţime de minciuni şi din povestea asta absurdă ies mai deprimată decît eram la început. Asta e singura certitudine pe care o simt acum.”

“Nu-i adevărat că ieşi din povestea asta, dimpotrivă, te pregăteşti să intri în ea, fiindcă ce-i frumos de-abia acum urmează. Nu-ţi face griji:

scrisul e mereu terapeutic.”

“Într-adevăr, m-am prăbuşit atît de jos fiindcă n-am reuşit să găsesc nimic bun în Marlowe, în privinţa scrisului. Aşadar ceea ce spui este în mod limpede fals, ca să mai schimbăm subiectul.”

“Şi totuşi este adevărat, fiindcă Marlowe îţi va da impulsul pentru a urca înapoi pe deal, pentru a ajunge în vîrf. Acum îl vezi ca fumul în ochi, dar va fi tocmai el acela care te va ajuta să priveşti mai limpede. Binele adesea se ascunde în spatele răului aparent.”

“Ştii ce-ţi spun eu? Încă n-am priceput dacă eşti ticălos sau tîmpit. Dar tind să cred că eşti mai degrabă tîmpit.”

“Iată o alternativă demnă de invidiat. Poate că nu ştiu nici eu. Important este să fii ceva mai convinsă să te-apuci de munca pe care ţi-am încredinţat-o.”

“Nu sînt convinsă, după cum ţi-am explicat deja, dar mi se pare că n-am de ales. Sper să mă ajuţi cumva, avînd în vedere că e şi interesul tău ca eu să produc ceva acceptabil.”

“Cum adică acceptabil? Trebuie să faci ceva excelent, ceva extraordinar, trebuie să crezi în ceea ce faci, ai priceput? Să crezi cu toată fiinţa ta. În ce priveşte ajutorul, ţi l-am oferit deja: voi fi un fel de îndrumător, voi încerca să-ţi îndrum energia pe calea cea dreaptă; dar forţa de creaţie trebuie s-o găseşti tu; nimeni altul nu ţi-o va putea dărui. Tu eşti cea care trebuie să spui cuvîntul care încă n-a fost spus. Încearcă să-ţi stabileşti o regulă, o măsură: scrie în toate zilele, măcar o pagină pe zi.”

“În toate zilele? Dar cum e cu putinţă? Există zile, mă gîndesc eu, complet lipsite de inspiraţie, în care nu-ţi vine nici o idee.”

“Nu, te înşeli. Toate zilele sînt bune pentru a scrie. Tu, care ai studiat literatura engleză, poate ştii că Virginia Woolf le recomanda nepoţilor, ba chiar şi copiilor amantei sale să scrie în fiecare zi, să ţină un jurnal, deoarece considera că în fiecare zi se întîmplă ceva memorabil, ceva interesant de povestit. Scrie cîte o pagină pe zi, măcar o pagină. În trei luni vei termina prima redactare.”

“În trei luni? De ce în trei luni?”

“Trei sau patru luni, ca să nu fim rigizi. E important să scrii măcar o sută de pagini. Cu o sută de pagini stăm bine. Fireşte că e doar o măsură de orientare, o povestire lungă sau un roman scurt, cum preferi.”

“O sută de pagini? Mă obligi să scriu, îmi impui un timp maxim de un an şi acum inclusiv o măsură, o cantitate. Nu ţi se pare că exagerezi?”

“Draga mea, mi-ai cerut să te ajut şi eu asta fac, încerc să-ţi uşurez treaba: ca dovadă faptul că îţi pretind aşa puţin. Doar o sută de pagini.”

“Un fleac!”

“Cînd ai nevoie de vreun sfat, caută-mă.”

“Mai lămureşte-mi un lucru.”

“Cu plăcere.”

“Aş vrea să-mi explici de ce l-ai pus pe omul acela să... Vreau să spun, de ce mi-ai transmis prin individul ăla înregistrarea actelor noastre sexuale? Acel... Cum să-i spun? Acel emisar al tău, să zicem. De ce n-ai făcut-o tu direct, de ce nu mi-ai înmînat personal filmul?”

“Da, draga mea, este o curiozitate mai mult decît logică. Am vrut, pe tema asta, să nu fiu aşa direct. De ce am făcut-o? Pentru a-ţi spori teama şi, prin urmare, pentru a te face mai docilă. Dacă ţi-aş fi telefonat eu, n-ar fi fost o surpriză pentru tine. Ar fi fost ceva normal, lipsit de spaimă şi groază.

Străinul, însă, necunoscutul a fost gîndit tocmai pentru a stîrni spaima, neîncrederea, senzaţia de invadare a intimităţii tale, care pare a fi lucrul la care ţii cel mai mult. Să te crezi pîndită de un obsedat, refuzul tău iniţial de-a vorbi cu el, previzibila ta reacţie de a-l considera un maniac sexual, toate acestea nu le-aş fi obţinut telefonîndu-ţi direct şi chemîndu-te la mine. Sub forma asta, în schimb, te-ai simţit mai descoperită, mai înconjurată de mister, violată în intimitatea ta. Iar cînd ai înţeles despre ce este vorba, teama ta că aceste imagini pot fi văzute de mulţi oameni a fost mult mai mare, hotărîrea mea de-a le răspîndi a părut mai credibilă şi mai ameninţătoare, din moment ce am implicat deja pe altcineva într-o chestiune foarte delicată, care ne privea pe noi doi. De fapt, mi-a fost mai uşor să te fac să cedezi în faţa şantajului. Poate că ai fi acceptat oricum; eu, în orice caz, am vrut să creez toate aparenţele ca tu să te simţi mai fragilă, mai expusă, o pradă mai uşoară a lăcomiei şi a răutăţii omeneşti. Atunci cînd şantajezi pe cineva, trebuie nu neapărat să fii, dar măcar să pari destul de rău şi de sadic; trebuie să laşi impresia unuia care n-ar ezita să-şi concretizeze ameninţarea. Astfel, eu am apărut în ochii tăi cu mult diferit de omul pe care l-ai cunoscut. Tocmai această distanţă enormă dintre omul dinainte şi cel care ţi se descoperea pe neaşteptate a generat cea mai groaznică nelinişte. Metamorfoza nu putea fi mai înspăimîntătoare: dintr-un om grijuliu, amabil, fin, de aleasă educaţie, din amantul tandru care fusesem, m-am transformat pe neaşteptate în zbirul viclean şi necruţător.”

“Eşti un monstru, un monstru abominabil, nemilos, crud, lipsit de scrupule, hotărît să-ţi satisfaci doar interesele tale abjecte.”

“Ha, ha, ha, ha, ha. Insultele tale mă încîntă, sînt pentru mine ca o gîdilătură plăcută, excitantă, pe care limba ta o produce pe hipersensibila mea piele psihică. Ura ta mă mîngîie şi mă dezmiardă ca un văl transparent. Nu pot decît să mă bucur, să exult de pe urma sa.”

“Dar conştiinţa ta e complet mută? Nu te dojeneşte pentru răul pe

care-l faci altora? Nu te temi că va trebui să dai seama cuiva, într-o zi, de infamiile tale, de nemerniciile tale ruşinoase? Nu ţi-e frică deloc că laşi în urma ta o dîră aşa adîncă de oroare, nu te temi că ceilalţi te vor pomeni ca pe un om perfid şi ticălos?”

“Vai, nu, draga mea. Conştiinţa mea e foarte liniştită. Este adevărat, nu neg, că mă dedic realizării intereselor mele, ca toţi oamenii de pe lumea asta, dar certitudinea care mă consolează este că interesul meu coincide cu al tău. În mod paradoxal, făcînd răul, cum s-ar părea din punctul tău de vedere, eu îţi fac un bine, deoarece cruzimea mea, cum spui tu, îţi va oferi darul cel mai preţios din lume: libertatea.”

Nora n-a răspuns. S-a ridicat din fotoliu şi a ieşit.

10 februarie 2005

“Alo?”

“Bună ziua, sînt Giulia.”

“Giulia? Nu cunosc nici o Giulia. Dar vocea ta îmi pare cunoscută.”

“Giulia e numele pe care mi l-am luat. Încerc să intru în pielea personajului şi de aceea îmi place să-mi spun Giulia şi în viaţa reală. Giulia e Nora. Tu mi-ai spus că trebuie să vorbesc despre mine însămi, dacă tot n-aveam nimic despre ce să vorbesc.”

“Ah, Giulia! Da, e perfect, Nora. Giulia ţi se potriveşte. Văd că faci progrese în munca ta de scriitoare.”

“Ce progrese? Te sun fiindcă sînt în dificultate. Mi se pare că efectiv nu sînt în stare să inventez povestea asta.”

“Nu-ţi fă griji: o să vezi că vei naşte firesc, fără probleme. Sînt sigur. Va fi obositor, sau mai bine zis dureros, ca orice naştere, dar o să vezi că aşa va fi. Ce nu înţelegi?”

“Ascultă, am scris cîteva pagini, dar încă nu e povestea pe care ar trebui s-o inventez; sînt fragmente răzleţe, meditaţii personale, însemnări diverse. Dar n-am nimic concret. Sînt multe bucăţele, aşchii din ceva ce nu există, n-au nici o legătură unele cu altele. De parcă ar fi multe preliminarii, o introducere la povestea propriu-zisă. Dar o introducere fără unitate, fără ordine. Rămîn mereu în anticamera poveştii, fără a reuşi să intru.”

“Draga mea, preliminariile sînt la fel de importante ca şi ceea ce urmează, nu pot fi desprinse din povestire, reprezintă însăşi povestea, substanţa ei.”

“Încerc aici, în prima parte, prin meditaţia asta pregătitoare, să smulg coaja pentru a ajunge mai apoi la fruct; dar acest fruct îmi scapă mereu şi nu mai termin cu decojitul. Mi se pare că rămîn mereu în afara poveştii pe care ar trebui s-o scriu. M-am limitat pînă acum la unele consideraţii despre scris, despre cuvînt, chiar şi despre tine care mă obligi să scriu; dar n-am mers mai departe. Am vorbit despre şantajul tău; dar pînă aici sîntem tot în lumea reală. Fantezia nu reuşeşte să-şi ia zborul. E tot Nora Giordani cea care vorbeşte, pe cînd Giulia Cortesi încă bîjbîie, încă e o fantomă.”

“Aceste meditaţii ale tale despre literatură sînt literatură. Literatura găseşte multe căi pentru a ajunge la cititor. Şi-apoi nu-i adevărat că Giulia bîjbîie. Giulia există: este însăşi Nora care îşi scrie autobiografia, care

povesteşte cum a fost obligată să se facă scriitoare. Acum tu nu mai eşti, sau nu eşti doar Nora; acum tu eşti Nora-Giulia. Stai cu un picior în viaţă şi cu celălalt în literatură. Eşti o fiinţă povestitoare. Povesteşti, deci exişti. Existenţa provine din povestire, care este adevărata substanţă din care îţi tragi seva şi viaţa nouă. Precum vezi, şantajul meu a avut un efect catarctic.”

“Vrei să spui că şi încercările pe care le-am făcut pînă acum, fiindcă numai de-atît e vorba, de-a medita asupra scrisului, pot face parte din întîmplare, din povestire?”

“Fireşte, draga mea, poetica face parte din poezie, este însăşi poezia. Doar fiindcă ai o inspiraţie, poţi scrie o poetică. Eşti deja în interiorul poeziei. Ba chiar aceste încercări, aceste ciorne de tramă, această imposibilitate de-a găsi direct întîmplarea fac totul mai credibil, mai adevărat, întrucît tu nu eşti scriitoare, sau cel puţin nu erai pînă cu puţin timp în urmă. Totul va face parte din romanul pe care tu şi cu mine îl vom realiza: toate îndoielile, toate obstacolele, toate greşelile şi respectivele corectări, toate marile şi micile încercări eşuate vor fi materie a povestirii. Aşa cum e şantajul din care trebuie să te răscumperi, vor fi şi conversaţiile, discuţiile, convorbirile, telefoanele; chiar şi conţinutul acestei convorbiri telefonice.”

“Dar care e secretul artei? Tu, care eşti editor, ai putea să-mi spui?”

“E greu de spus. Nimeni nu ştie reţeta artei; dar trebuie să încercăm, trebuie să ne scufundăm şi să înotăm în această mare fără ţărmuri, riscînd chiar să ne înecăm în aventura noastră nesăbuită. Însă ce contează? Ce diferenţă este între a te îneca în încercarea artistică zadarnică, sau în mizeria îngrozitoare a banalei vieţi cotidiene, lipsite de orice semnificaţie? Dacă tot trebuie să te îneci, mai bine să te arunci cu capul înainte şi să mori pentru ceea ce este mai preţios. Nu ţi se pare?”

“Chiar dacă au trecut doar zece zile de la absurdul şantaj, nebunia ta deja m-a prins ca o boală contagioasă: m-am convins că trebuie să scriu, trebuie să parcurg această cale plină de greutăţi şi nu mă mai pot răzgîndi, în ciuda tuturor chemărilor, a tuturor linguşelilor provenite din cotidianul steril, dar familiar. Trebuie să merg înainte, fără a mai privi în urmă, dacă nu vreau să rămîn împietrită.”

“Mă bucur să te aud spunînd asta. Îmi place că ţi-ai format această convingere puternică. De ce nu-mi citeşti ceva din ce-ai scris?”

“Vai, nu, mi-e ruşine.”

“Dar de ce? Ruşine, între noi doi? Nu poate exista ruşine între doi oameni care s-au iubit. Am depăşit aproape orice limită care părea intangibilă în erotism, şi ţie îţi este ruşine de mine? N-ai motive.”

“Îţi repet: sînt fragmente, aşchii zburătoare care n-au nici cap, nici coadă.”

“Înţeapă-mă cu una dintre aşchiile astea.”

“Deja toată viaţa mea era dominată de o singură obsesie bolnăvicioasă: aceea de-a scrie o povestire. S-a terminat carnavalul de iresponsabilitate, era vremea să cobor, să aşez piciorul pe terenul alunecos: să mă pun la încercare, să-mi măsor propriile capacităţi.”

“Frumos, foarte frumos, îmi place mult. Şi nu e o aşchie zburătoare, ci chiar se potriveşte la situaţia ta, există o legătură foarte vizibilă cu ceea ce se întîmplă în jurul tău, îţi reflectă realitatea. Mai aruncă-mi o aşchie, te rog.”

“Ar trebui să scriu. Dar cum să fac, dacă nu stăpînesc limba? Limba nu reprezintă un drept inalienabil, o pierzi îndată ce n-o mai exersezi, îţi alunecă la fel ca nisipul din palmă; chiar dacă ţii pumnul strîns cu putere, grăunţele cad inevitabil şi îţi scapă. Într-o limbă trebuie să locuieşti mereu ca s-o ţii în pumn. Pe de altă parte, formaţia mea culturală a avut de suferit din cauza condiţiei mele sociale modeste.”

“Bine, e multă luciditate, mult realism în toate acestea. Mai spune-mi.”

“Sufletul meu e zbîrcit, este plin de riduri, marcat de degradare.”

“Ce imagine poetică! Probabil că te-ai simţit chiar aşa, dar vezi că poţi depăşi durerea prin însuşi faptul că o exprimi. Mai citeşte-mi ceva.”

“Gîndurile, în valuri spumoase, veneau, ieşeau la suprafaţă, apoi se unduiau, se făceau vîrtej, se ciocneau unele de altele. Problema era să le ştiu înhăţa, să le dau o sistematizare şi să le aştern pe pagină, înainte de-a dispărea.”

“Bine, excelent, mi se pare că reuşeşti să le aşterni foarte bine pe pagină. Bravo, Giulia. Ţine-o tot aşa.”

“Mulţumesc pentru încurajare.”

PROLOG

Ştiu: să-i ceri unui agent literar sau unui editor să-ţi citească opera înseamnă să păcătuieşti prin insolenţă, să-l obligi să-şi piardă o parte din timp; de fapt e totdeauna o cerere obraznică, pe care n-aş vrea s-o formulez. Mie mi s-a întîmplat invers: nu eu i-am cerut ceva lui, ci el mie. Da, editorul, chiar el, m-a obligat să scriu împotriva voinţei mele. Acum pot reaminti această aventură cu o senină detaşare; dar cînd m-am pomenit constrînsă la scris, n-am fost deloc fericită, ci a trebuit să suport umilinţa supunerii, a executării unui ordin sufocant, care urma să mă arunce în cea mai profundă degradare umană.

Îi cer iertare aici ipoteticului cititor, care ar vrea să parcurgă această povestioară, pentru neştiinţa mea de a o scrie. Eu nu sînt scriitoare şi nici n-aş fi avut vreodată ambiţia să devin asta, dacă n-aş fi fost obligată. A trebuit să mă improvizez ca scriitoare, a trebuit să pun în practică impostura, pentru a scăpa de o ameninţare, pentru a încerca să evit o infamie.

Ceea ce mă pregătesc să vă povestesc este o întîmplare adevărată, chiar dacă e incredibilă şi absurdă. Titlul care i s-ar putea da povestirii este: *Şantajul*.

În situaţia care mi s-a întîmplat mie, elementul şantajului apare ca fiind enorm; dar trebuie să recunoaştem că tot firul existenţei este plin de şantaje, ele reprezintă substanţa relaţiilor publice şi private. Nu ştiam, cînd m-am pus pe treabă, dacă din întîmplarea cu care m-am confruntat urma să ies întărită sau şi mai batjocorită. Acum pot spune că am depăşit-o, pot spune că faptele petrecute şi încîlceala vieţii mele au avut un rezultat şi poate chiar un sens.

Înainte de faptele pe care voi încerca să le povestesc, duceam o viaţă lipsită de mari elanuri şi mai curînd cenuşie, cu un nivel minim de activitate emoţională şi intelectuală. Apoi, capcana în care am căzut m-a răvăşit în aşa măsură, încît am găsit puterea de-a reacţiona.

Ceea ce mi s-a întîmplat mie nu diferă calitativ de ceea ce li se întîmplă tuturor femeilor; doar că, în cazul meu, infamia a fost evidentă, neruşinată, usturătoare. Voinţa celuilalt de-a mă umili m-a obligat să caut în mine un orgoliu pe care nu credeam să-l am; tentativa de-a fi îngenuncheată, cu care am fost obligată să mă confrunt, mi-a restituit dorinţa de libertate.

Nu voi relata faptele în ordinea cronologică în care s-au petrecut,

întrucît consider că e mai interesant să le înşir aşa cum emoţia şi libera asociere mi-o sugerează.

Dar, înainte de toate, vreau să descriu stînca cea mai ameninţătoare, pe care era cît pe ce să naufragieze mica navă a încercării mele disperate: dificultatea, imposibilitatea de-a începe.

IMPOSIBILITATEA ŞI NEVOIA SCRISULUI

Albul paginii goale mi se pare de neînvins. Cuvinte, mii de cuvinte. Cum să-l găsesc pe cel mai potrivit, printre infinitele combinaţii posibile? Fenomenul cel mai interesant, mai tainic, mai surprinzător, la care mi-e dat să asist, este cuvîntul, cu miile sale de nuanţe, cu imponderabila sa dilatare, pînă cînd formează în mod magic, neaşteptat, ceea ce cu o clipă înainte de pronunţarea sa nu exista decît într-o albă, ceţoasă inconsistenţă. Orice cuvînt care dobîndeşte formă, orice literă care se imprimă pe albul nesfîrşit reprezintă moartea unei posibilităţi, concretizarea, sfîrşitul unei aventuri. Există o sfială feciorelnică în a te abţine de la orice exprimare. Un cuvînt moare cumva atunci cînd e pronunţat? Emily Dickinson crede că el începe să trăiască tocmai în ziua aceea. Şi totuşi, în faţa scrisului resimţim stinghereala prea multor posibilităţi, senzaţia de stupoare care ne cuprinde atunci cînd sîntem înfriguraţi în faţa orizontului nelimitat al îndoielilor. Ne este groază de cuvinte, de incizia făcută cu lama gîndului pe suprafaţa albă a indeterminatului. De ce să tăiem, de ce să rănim inocenţa primordială, de ce să scufundăm sonda în imensa, neteda şi tăcuta nemişcare?

Au existat unele momente, în viaţa mea, cînd vorbind cu mine însămi rostisem, sau cel puţin aşa mi se părea, cuvinte demne de un poet. Dacă de fiecare dată cînd acele expresii fericite au apărut, ar fi fost înregistrate, toate împreună poate că ar fi putut da viaţă unei opere poetice. Dar dispăruseră, la fel ca şi anii vieţii, se pierduseră fără urmă. Ce amarnic regret că nu le-am putut reţine! Atunci cînd acele idei, aşa bine exprimate, mi-au venit în minte, ar fi trebuit să le scriu, ar fi trebuit să mă obişnuiesc să le reţin. Nu s-ar fi pierdut în neant sau în întunericul uitării. Cuvintele pe care le-am pronunţat nu mai răsună în memoria mea obosită. Am ştiut, odinioară, să mă înalţ în cerul concentrării şi al atentei pătrunderi conceptuale; dar n-am ştiut să rămîn acolo prea mult, fiindcă îndată ce pluteam în cerul acela, cădeam greoi pe pămînt, fără a suferi prea mult de altfel, eram mulţumită că am reuşit să-mi iau zborul, chiar şi numai pentru o clipă, eram conştientă că mai pot încă resimţi acel fior al următoarei ocazii prielnice, eram încrezătoare în capacitatea de-a mă proiecta spre absolut. Absolutul frumuseţii expresive. Dar nici pomeneală de absolut! Unicul lucru sigur este că am fost mereu absolut leneşă, incapabilă de consecvenţă într-o direcţie, de-a părea la sfîrşit convingătoare şi învingătoare. Mă cuibăresc în această lîncezeală mocnită, accept cu supunere vechea mea

soartă, dormitarea mea visătoare, nemişcarea mea, uimirea mea copilăroasă în faţa lucrurilor, indiferenţa mea de-a pune stăpînire pe ele, moartea mea implacabilă. Naufragiez blînd printre undele tulburi ale reminiscenţei. E trist să te iluzionezi că întîmplările noastre viitoare vor avea un semn opus faţă de cele trecute. E încă şi mai trist să-ţi dai seama că nu te mai poţi amăgi. Trecutul este un ţinut la fel de necunoscut ca şi viitorul, pentru că acum nu-l mai recunosc; nu-l mai ştiu vedea prin ţesătura anilor, a lunilor; îmi pare brusc dizolvat în clipa prezentă. Ştiu că aşa va fi şi cu toţi anii care vor veni; iar cînd la sfîrşit voi privi înapoi, îmi voi da seama că din viaţa mea n-a rămas nimic, decît vaga bănuială că ar fi fost mai înţelept să renunţ la ea de la început. Tot ceea ce memoria păstrează este amintirea unei anumite atmosfere, savoarea trecută şi magia unor clipe, impresia gingaşă pe care mi-au provocat-o anumite descoperiri. Acum pot doar răsuci printre degete un vechi portret îngălbenit şi decolorat; dar nu-l mai pot desena din nou, nu mai pot recrea acea atmosferă, nu mai pot gusta acele savori, nu mai pot reproduce acea impresie de încîntare, din care resimt doar un ecou tot mai îndepărtat. Cum să adun la un loc nenumăratele aşchii, răspîndite ici şi colo, din fiinţa noastră ingrată, umilită de spaima momentului, de goana enormă şi profanatoare, care asemeni unei muşcături sufocante se strînge în jurul conştiinţelor noastre retezate şi le mutilează de soarta lor înnăscută, răspîndind peste toate cuvertura otrăvitoare a uitării? De unde să reîncep, de unde să-mi procur noua hrană a speranţei? Şi acele dulci gînduri pe care, cu iubitoare atenţie, le-am văzut născîndu-se în sinea noastră, acele gînduri pe care noi le-am îmbrăţişat încrezători, acele gînduri cu care ne-am colorat orizonturile, unde vor fi dispărut oare? Vai, creaturi tandre ale elanurilor mele tinereşti, v-aţi rătăcit cumva în acest pustiu al actualităţii lipsite de dimensiuni? V-aţi prăbuşit cumva în prăpastia infernală a atemporalităţii triumfătoare? Eraţi atît de numeroase, eraţi cele mai bune prietene ale mele, şi acum aţi dispărut. Mă doare pentru soarta voastră nematurizată. Îmi amintesc doar acel deliciu pe care-l provocaţi în mine, acea excitaţie febrilă care mă străbătea, atunci cînd stăteam în preajma voastră. De v-aş putea păstra pe toate în dulapul vechi al memoriei mele, de v-aş putea regăsi în acest dulap, de fiecare dată cînd doresc! M-aş considera îmbogăţită cu nişte comori inestimabile. Dar memoria mea este atît de ezitantă, iar cantitatea tot mai mare de timp care trece ar pretinde o înălţare a ei la nu ştiu ce intensitate. Vai, ce lucru dezolant este agonia gîndurilor mele trecute: ele mă cheamă cu o voce extrem de tristă, de la o depărtare deja inaccesibilă, iar această chemare de la distanţă, în loc să înlesnească o miraculoasă regăsire, contribuie doar la prelungirea peregrinării frămîntate a sufletului meu, în căutarea zadarnică a copiilor pierduţi, pe care niciodată nu-i va mai

putea revedea. Iar sufletul, pentru a nu se rătăci complet, păcălindu-se pe sine că încă se mai poate orienta în haosul înspăimîntător care vine spre noi, se refugiază în vis. O, vai, simt că muşcătura depresiei e pe cale de-a mă împrejmui şi-a mă strivi: adeseori mă simt de parcă picioarele mi-ar fi prinse în capcana neiertătoare a cimentului. Realitatea mă strînge şi mă obligă, la fel ca şi cimentul, mă paralizează, îmi mutilează aripile dorinţei. Privaţiunea senzorială şi existenţială îmi istoveşte mintea care şovăie: mă pomenesc într-o cameră fără uşi sau ferestre, doar cu pereţi cenuşii şi o pardoseală metalică. E o cutie care se strînge, fără vreo gură de aer care să pătrundă de undeva. O cutie care se face tot mai mică. Da, pentru că tavanul coboară, e tot mai jos. Am senzaţia că mă apasă: peste cîteva clipe îmi va atinge capul. Trebuie să-mi îndoi picioarele; dar continuă să coboare; îngenunchez, dar tot mai coboară. Mă aşez pe jos, nu e cu putinţă, trebuie să se oprească. Mă întind pe pardoseală şi îmi ridic braţele, pentru a-l opri, pentru a mă apăra. Atîrnă foarte greu. Peste cîteva clipe, dacă nu se opreşte, voi fi strivită. Cineva m-a condamnat la moarte. Doar gîndul meu i se poate opune acestei greutăţi apăsătoare. Iată încotro îmi aleargă fantezia, atunci cînd mă gîndesc la nepotrivirea mea. Doar actul povestirii poate împinge înapoi acest tavan metalic, tăcut şi absurd, care începe deja să-mi strivească sternul, să-mi sfărîme coastele. Doar povestirea îmi poate da înapoi aerul şi viaţa pe cale de a-mi fi smulse. Moare aşa tînără clipa fiinţei şi toate rămîn tăcute, ca într-un cimitir unde s-a ofilit pînă şi ultima petală de regret. A bătut ceasul suveran, care ne pecetluieşte gura în eternitate. Voi, pleoape ale mele, acoperiţi pudic orbirea tăcerii mele. Nu, nu trebuie să mă dau bătută. Spirit al meu rătăcitor, ascultă glasurile ce-ţi vor vorbi în noapte, auzi-le şoaptele îndepărtate şi întinde-ţi mîinile pentru a le înşfăca întunecoasa corporalitate. Textul reprezintă posibilitatea deschisă a palingenezei infinite, singurul prilej de răscumpărare a sclaviei mele. Eu, sclavă, în agonie din cauza cuvintelor nerostite, mereu amînate şi niciodată spuse, nu mă pot declara învinsă. O vrajă blestemată mă paralizează. Dar totuşi ştiu că scrisul, deja sînt sigură, este singura mea speranţă de salvare. Să ai ceva de povestit, asta este problema fundamentală. Să povesteşti pentru a nu muri, să povesteşti pentru a rămîne ancorat de viaţă, pentru a reuşi să zbori peste cenuşiul plumburiu. Să povesteşti pentru a deveni uşor, pentru a-ţi elibera sprinteneala, bucuria sfioasă, care te face să trepidezi de speranţă. Trebuie să fiu ca înţeleapta Şeherezada care, pentru a se salva, îi spune regelui Shahryar în fiecare noapte cîte o poveste. Îşi întrerupe povestea spre a şi-o relua a doua zi, ca pe-o nevoie de-a avea mereu ceva de povestit. Doar astfel va scăpa cu viaţă. Povestea pe care Şeherezada o întrerupe seara, pentru a amîna întîmplarea pînă în ziua cealaltă, tărăgănînd astfel şi

execuţia condamnării ei la moarte, e ca pagina care, terminîndu-se, te trimite spre pagina următoare. Doar dacă această pagină va şti să-l trimită pe cititor spre pagina următoare, păstrîndu-i vie curiozitatea, iar următoarea din nou la alta şi tot aşa mai departe, pe zeci şi zeci de pagini; doar în acel caz, poate, tavanul halucinaţiei mele va urca înapoi spre înălţimi; şi la fel cum frumoasa Şeherezada, după o mie şi una de nopţi, obţine iertarea regelui, poate că şi eu, după o sută de pagini, voi putea scăpa de spectrul morţii. Aş vrea să fug de-aici, din această închisoare. Pentru a ieşi, trebuie să scriu. Poate că scriu tocmai despre spaima mea că n-am nimic de povestit; de aceea m-am gîndit la Şeherezada, care a povestit de-a lungul a mai bine de o mie de nopţi. Dar nu-i din vina mea; dacă era după mine, n-aş fi profanat niciodată acest templu sfînt al scrisului.

NAŞTEREA OPEREI

Îmi concep opera ca pe un proces treptat de iluminare, ca pe un mozaic de completat doar după ce am realizat fiecare piatră în parte; care este o epifanie ce deschide o spirală de lumină spre secretele existenţei. Doar după ce-ai realizat un număr mare de pietre ale mozaicului sau de “epifanii”, poţi încerca să le uneşti, să le incluzi în singura formă posibilă, obţinînd astfel o valoare artistică. Dar arta ce este? Combinaţia potrivită dintre o mie de idei diferite. Trebuie să ai mai întîi o mie de idei, adică o mie de intuiţii; apoi să nu le laşi să-ţi scape, ci să le prinzi şi să le imobilizezi pe suprafaţa foii de hîrtie; şi în sfîrşit, în ipoteza că ai reuşit să le capturezi fără să le ucizi, ar trebui să le pui să convieţuiască, să faci din acei indivizi abstracţi o comunitate concretă şi cooperantă. A fi scriitor înseamnă să încerci senzaţii sublime pînă la artă: adică să fii în măsură să reaprinzi în sufletul tău anumite senzaţii, în momentul cînd trebuie să le scrii. Tot aşa cum a fi actor înseamnă să-ţi asumi anumite expresii artistice, adică în momentul cînd trebuie să pozezi în faţa aparatului de filmat. Cu toţii, de-a lungul vieţii, îşi asumă adeseori expresii semnificative, tipice pentru o anumită stare sufletească, expresii foarte eficiente pentru spontaneitatea şi naturaleţea lor. Însă puţini oameni reuşesc să-şi asume aceleaşi expresii la comandă; puţini ştiu să-şi potrivească faţa în modul acela spontan şi natural, prin intermediul unui efort de voinţă. Tot astfel, fiecare dintre noi, în viaţa proprie, gîndeşte şi vorbeşte în mod sugestiv, elegant, semnificativ. Puţini sînt însă cei care izbutesc să reproducă anumite gînduri pe hîrtie, fiindcă sînt puţini cei care izbutesc să resimtă din nou anumite senzaţii, să recreeze în mod artistic acea situaţie spirituală, emotivă, în care s-au născut anumite fraze, anumite gînduri considerate frumoase la apariţia lor spontană. Scrisul se poate asemăna cu tehnica fotografică: aşa cum aceasta din urmă se bazează pe imprimarea imaginii pe peliculă, tot astfel acela se întemeiază pe imprimarea ideilor şi a stărilor sufleteşti. Scrisul este un fel de fotografie a ideilor şi a vieţii interioare, dar cu atît mai dificil de realizat, cu cît ideile şi sentimentele sînt mereu în mişcare, mereu alunecoase şi răsfirate, ca baloanele de săpun. Prin fotografie, încercăm să oprim imaginea într-un anumit moment; prin scris, ne străduim cu disperare să fixăm momentul respectivei idei sau al respectivei emoţii.

Încerc în mod confuz să-mi schiţez o poetică, aşa cum am încercat

la fel de confuz şi inutil să-mi schiţez lucrarea de licenţă. Dincolo de misterele artei, aş vrea să înaintez şi în adîncurile vieţii mele, în sensul ei intim, aş vrea să intru în aspectele ei cele mai ascunse. Nu-mi mai pot permite momente de neatenţie sau amînare. Existenţa ne oferă posibilitatea de-a amîna opţiunile şi, prin urmare, de-a ne găsi un adăpost în faţa asumării de riscuri. Dar eu nu mai pot amîna, nu mai pot glumi cu timpul, fiindcă mi s-a acordat un timp limitat şi clar determinat. Nu pot face altceva decît să mă dedic operei mele, de care nu mă voi mai putea desprinde, ca o mamă care nu mai reuşeşte să se despartă de puiul pe care l-a născut. Trebuie să mă dedic operei mele şi să nu vorbesc despre ea: fie pentru că nu mi-aş putea justifica în nici un fel hotărîrea de-a mă consacra unei asemenea aventuri, întrucît fireşte că nu pot să dezvălui faptul că Alberto mă are la mînă; cît şi fiindcă, şi de n-ar exista o asemenea foarte incomodă ipoteză, n-aş avea niciodată curajul de-a mărturisi că nutresc aspiraţii literare, pe care în propriii mei ochi le consider, în momentele de cel mai intens optimism, simple veleităţi; iar în momentele de teribil disconfort, îmi apar ca o pură nebunie. Tăcerea, ca o protecţie a pudorii, îmi pare o obligaţie. În vremuri de vorbărie destrăbălată, cine reuşeşte să tacă din gură e un adevărat erou. Eroismul tăcerii e un strai în care mă străduiesc să-mi învelesc şi să-mi transfigurez puţinătatea. Conştiinţa faptului că sînt iremediabil limitată, inevitabil destinată ultrajului public este drama cea mai dureroasă pe care trebuie s-o suport şi cu care trebuie să trăiesc. Prezenţa obsedantă a acestei certitudini mă umple de oroare; dar încerc să-mi fac curaj: voi avea prilejul unei revanşe, oportunitatea mea va fi cuvîntul, prin poveste voi renaşte. Aşa mi-a spus Alberto. Trebuie doar să-mi ascut ghearele logicii, să iau în mîini armele expresiei. Dar apoi teama recîştigă terenul de pe care a fost gonită şi înfrîntă de valurile ambiţiei. Gîndurile care adineaori mi s-au părut limpezi, alunecoase şi rapide în evidenta lor înşiruire, acum devin apăsătoare, încep să scîrţîie şi să se împotmolească. Evidenţa luminoasă se întunecă, se preschimbă în nesiguranţă ceţoasă, devine rătăcire obscură, teamă, oroare de nimicul şi bezna nefiinţei, panică absolută în faţa nimicului tenebros: teroarea de-a fi o nulitate. Ce este oare această spaimă strivitoare? Cred că este o condiţie existenţială, o realitate de care nu pot scăpa, un fel de structură de care sînt intim legată. Misiunea care mi-a fost impusă dilatează panica respectivă. Toate se confundă, toate se amestecă, mi se pare că mă zbat degeaba, fără a reuşi să zăresc vreun punct de sosire. Singura mea consolare este că mi-am făcut deja opţiunea. După neîncetatele şi repetatele amînări, în ce priveşte studiul, meseria, casa, măritişul, maternitatea, mă rog, toate opţiunile importante pe care ar fi trebuit să le fac şi pe care nu le-am realizat, acum, fie şi împotriva voinţei mele, am hotărît să accept

provocarea şi să mă înham la o aventură disperată, care mă aruncă într-o teamă enormă, dar pe care o resimt deja ca pe elementul meu vital, inseparabil.

Nu-mi mai rămîne decît să iau creionul în mînă, pentru a căuta o rază de răscumpărare din acest prizonierat degradant care este mizeria existenţei mele. Vai, de-ar putea porni de-aici, din acest moment neclar, din acest ceas tîrziu, creşterea lentă, renaşterea pe care de-atîtea ori am invocat-o. Sînt aici, singură, în camera mea, unde se desfăşoară aproape toată viaţa mea de-acum. Ochii lipiţi de somn şi obosiţi îşi cer odihna, dar mintea se frămîntă şi se chinuie în căutarea unei idei, care să se poată opune înfrîngerii mele iminente. Vreau să descopăr o zadarnică flacără care să mă ilumineze, care să azvîrle lumină asupra enigmelor inexplicabile. Dar ce mai aştept? Ca timpul să mă devore complet? Păşesc pe acel zid înalt care marchează limita dintre libertate şi mormîntul celor vii: de-aici se vede în faţa ochilor mei acea întindere ceţoasă lipsită de lanţuri. Eu o admir, o rîvnesc, pălesc de emoţie, dar, vai, încă mă dau înapoi înspăimîntată. Unde e oare curajul ce alungă moartea? Unde e spiritul neîmblînzit ce învinge formidabilul duşman? Încă nu-i cunosc pe aceşti părinţi întemeietori, încă nu ştiu să vin pe urmele paşilor lor, biată şi denigrată fiică a decadenţei. Clădirea pe care aş vrea s-o proiectez este prea înaltă pentru bietele mele puteri; şi totuşi trebuie să cred că voi reuşi s-o construiesc. Că această casă a mea se va transforma într-o urnă, din care să iasă un strigăt îndreptat spre lume. Trebuie să cred că există cineva, care păşeşte alături de mine şi aude acest sunet, venind să deschidă urna în care simt că mă sufoc.

OPERA ŞI LUCRAREA DE LICENŢĂ

Nu-i cu putinţă. E o situaţie grotescă, absurdă. Un editor care mă obligă să scriu o povestire. Eu, care în viaţa mea nu m-am gîndit să scriu, ar trebui să scriu o povestire. Dar cum, cu toţi scriitorii aspiranţi care există în ţara asta, cum de-a putut nebunul ăla de legat, sadic, nemernic, să calce în picioare tocmai existenţa mea? De ce nu publică vreunul dintre cele o mie de manuscrise pe care le primeşte în fiecare an, din partea scriitorilor aspiranţi? Dacă într-adevăr îl interesează lucrarea unui autor necunoscut, de ce nu-şi vîră nasul prin mia aia de propuneri? Eu aş vrea doar să-mi scriu licenţa, doar să-mi termin facultatea şi aş fi fericită cu atît, chiar dacă Alberto mi-a spus că deja e prea tîrziu. Eu, o studentă ratată, ar trebui să devin o scriitoare improvizată? Ce e literatura? Cum se obţine efectul literar? Cum se scrie o povestire? Este un mister profund şi de nepătruns, o taină blestemată pe care n-o pricep. Şi cum aş putea înţelege această enigmă, dacă nu reuşesc nici măcar să-mi scriu teza de licenţă? Christopher, agonia şi extazul zilelor mele. Toate au început cu el, toate necazurile mele au pornit de la Christopher. Am auzit că atunci cînd cineva vrea să scrie o carte, se întoarce mereu la lucrarea de licenţă. Scriitorul, filosoful, istoricul, cercetătorul ilustru care îşi scriu opera cea mai importantă şi mai matură a vieţii, se inspiră din acel izvor inepuizabil care e teza lor de licenţă. Aceea este prima operă, lucrarea care îşi pune o amprentă de neşters asupra intelectului nostru, sau mai bine zis, asupra intelectului celui care a terminat facultatea. Eu, din păcate, nu-i cazul să revin la ea, întrucît am rămas înţepenit în dreptul ei; nici măcar n-am terminat-o, doar am schiţat-o şi acum nu mai reuşesc să înaintez. Vai, Christopher, ce noroc de tine c-ai murit tînăr, c-ai trăit doar douăzeci şi nouă de ani! Dacă ai fi avut o viaţă lungă, poate ai fi fost vreun Shakespeare? Al douăzeci şi nouălea an al meu, în schimb, pe care mă pregătesc să-l trăiesc, mă tem că nu va fi vestitorul nici unei promisiuni. O să mor tînără şi fără merite, dacă nu voi izbuti să scriu o sută de pagini.

Mi-a cerut să scriu o povestire de cel puţin o sută de pagini. Nici n-a fost prea răutăcios; dar dacă ar fi pretins o carte de trei sute de pagini? Atunci chiar că o încurcam. O sută de pagini n-ar trebui să reprezinte o problemă de nerezolvat. De ce n-aş putea să scriu o sută de pagini, pe un subiect foarte amplu, fără limite precise, cum este viaţa mea? Sîntem în cadrul literaturii, nu-i aşa? Prin urmare aici invenţia e permisă, nu toate

trebuie să fie adevărate. În povestire îşi poate găsi loc şi imaginaţia. Sigur că da, trebuie să cred că voi reuşi, de ce nu? Deja toată lumea scrie, sau aproape; de ce să n-o fac şi eu, dacă tot sînt obligată? El m-a împins pe acest ţinut inaccesibil, el şi dorinţa lui drăcească de cîştig. Vrea să profite de mine, de simplitatea mea, pentru a da o lovitură comercială, vrea să mă aibă la mînă şi să facă bani cînd doarme. Dar vrea şi să se joace cu mine, vrea să mă umilească, vrea să-mi manipuleze neputinţa, să-mi dezgolească intimitatea, să-mi vîndă naivitatea literară. Vrea să le arate tuturor cum scrie una care nu-i scriitoare, într-o tentativă inedită şi provocatoare de voyeurism literar. În epoca lui Big Brother, de ce să nu arunci o privire bolnăvicioasă şi prin putinţa-neputinţa de-a scrie a omului de rînd? De ce să nu faci celebre, în scopul chiverniselii, urîţenia, gunoiul, producţia indecentă ale unui diletant oarecare? De ce să nu se distreze toată lumea văzînd sau citind grosolăniile altora, de ce să nu adulmece cu toţii rahatul omului mediu?

Blestematul de editor! Chiar că avea dreptate Adam Smith, atunci cînd zicea că editorii sînt negustori de idei! Mor de frică, mă torturez să scot din creier vreo zdreanţă de idee. Timpul trece, termenul limită se apropie ca moartea, chiar dacă e încă departe, şi eu nu reuşesc să scriu povestirea asta afurisită. Trebuie să mă frămînt şi să-mi storc creierii, în căutarea disperată a unei idei sau poate a mii de idei, pe care ar trebui apoi să le şi aranjez între ele, în mod potrivit. Chiar că-i o nebunie la care nu mă pricep. Pe de altă parte, vorba lui Horaţiu: “*aut insanit homo aut versus facit*”.

EŞECUL ŞCOLAR ŞI UNIVERSITAR

Am ajuns la aproape treizeci de ani şi încă n-am terminat facultatea. Am început să-mi scriu licenţa, dar fără tragere de inimă. Mă tem că nu voi izbuti să ajung la ţinta mult visată. Şi totuşi la şcoală eram destul de pricepută. Am terminat secţia umană, am avut profesori buni: Giuliana Manieri la Italiană şi Franca Frattini, fosta asistentă a lui Giulio Carlo Argan, la Istoria Artei. Cînd intra ea în clasă, nu se mai auzea nici musca. Nu trebuia să facă linişte sau să ridice vocea; avea o carismă care ne transforma în elevi ascultători şi ne vrăjea. Mi-au dăruit multe, atît ea cît şi Giuliana. Ce doamnă, Giuliana. Provenea dintr-o familie înstărită, care locuia într-un apartament mare, lîngă piaţa pătrată. Avea doi fraţi: unul era chimist şi ştia perfect limba germană, în fiecare an mergea în Germania, despre care ştia aproape totul; celălalt fusese antrenorul unei importante echipe de baschet italiene, apoi fusese chemat în State să antreneze un team din California. În ciuda acestor profesoare excelente, examenul de bacalaureat n-a fost tocmai grozav: l-am înfruntat prea nervoasă, după multe nopţi nedormite. Şi facultatea a fost grea pentru mine, poate fiindcă metoda mea de-a învăţa nu era destul de bună. Aşa că studiile mele au avansat, dar nu prea repede. În ultimul an, a trebuit să merg şi la lucru. Am trăit mereu modest. Nu chiar săraci lipiţi pămîntului, fireşte, dar n-aveam posibilitatea de-a face mari experienţe. Puţine călătorii în străinătate, de fapt doar una singură. Pentru mine, care am învăţat limbi străine, ar fi fost important să merg în excursii de studii în străinătate. Doar o singură dată am fost la Londra pentru o lună, fireşte muncind, pentru a-mi plăti cazarea şi masa. Din păcate asta este, nu s-a putut mai mult, nu e vina nimănui. Dar viaţa asta măruntă a mea speram s-o pot răscumpăra cu lucrarea de licenţă, cel puţin pînă adineaori.Acum sînt tot mai neîncrezătoare, mă simt incapabilă, mă tem că nu reuşesc şi mă voi prăbuşi. Doar convingerea logică a faptului că nu mă pot opri pe loc, după ce-am trecut, de bine de rău, toate examenele mă împinge să merg înainte cu lucrarea; dar, pe de altă parte, simt că mă lasă puterile care ar trebui să-mi hrănească acest ultim efort. Spaima, din piept, simt cum urcă de-a lungul gîtului şi mă strînge, mă sufocă de parcă ar vrea să mă stranguleze. În viaţa mea nu m-am simţit aşa de singură; fiindcă nimeni nu mă poate ajuta, nimeni nu poate face lucrarea în locul meu, doar eu o pot face, dar în acelaşi timp nu pot, fiindcă nu sînt în stare. Prietenul meu nu mă ajută, ba mai curînd îmi complică viaţa,

zorindu-mă tot timpul. Ştie să-mi spună doar să mă grăbesc, să mă hotărăsc odată, să-mi dau silinţa mai mult. Nu pricepe, deşi ar trebui, fiindcă şi el a terminat facultatea, că nu-i ca la celelalte examene. Nu-i vorba să înveţi mai mult. Ca să-ţi iei examenele, era destul să înveţi bine. Lucrarea de licenţă e altceva. Dacă n-ai inspiraţie, nu te descurci. Trebuie să creez eu ceva original, să fac o descoperire care încă n-a fost făcută, să spun ceva ce nimeni n-a spus. Lui Galli, însă, ce-am scris i s-a părut nesemnificativ; m-a respins.

Mă simt nedemnă de-a trăi, inadaptată pentru orice loc de pe planetă. Dacă depresia nu e doar un cuvînt lipsit de sens, ci indică un lucru concret, atunci a fi deprimat probabil că este ceea ce simt eu în acest moment. Deja mă gîndesc numai la licenţă, n-am alt scop în viaţă, nu există vreo satisfacţie sau plăcere care să mă ajute; nimic nu poate umple groapa înspăimîntătoare, care se cască tot mai adînc în sufletul meu, pe măsură ce săptămînile şi lunile trec degeaba şi ţinta atît de mult visată rămîne în depărtare. Dacă aş reuşi să trec punctul de sosire, aş trăi cea mai mare bucurie din viaţa mea. Da, sînt absolut convinsă: licenţa e ceva ce-ţi rămîne, pe care nimeni nu ţi-o poate lua, e doar a ta. Bunurile materiale, chiar dacă le-ai avea, ai putea să le pierzi, iubitul sau chiar soţul ar putea să te lase, copilul poate să-ţi moară, oricum te va părăsi; licenţa însă n-ai cum s-o pierzi, e a ta.

Dar eu mă izbesc de greutăţi insurmontabile, mă împotmolesc, nu reuşesc să-mi termin facultatea. Trăiesc un coşmar, sînt paralizată de incapacitatea mea, de teamă, de neputinţă. Nu găsesc o direcţie, umblu rătăcită prin labirintul încurcat al ignoranţei mele. Mă înec în fotocopii, în cărţi, în notiţe, acumulez materialul necesar, dar şi pe cel care e în plus şi inutil, sînt sufocată de ideea că nu mă voi descurca. Este etapa cea mai grea din viaţa mea. Nu mai izbutesc să dorm cum aş vrea, sau rămîn trează toată noaptea. Aveam atîtea speranţe, cultivam multe vise. Realitatea este altceva. Mă simt ca o femeie fără calităţi, fără identitate, care îşi tîrăşte existenţa în spinare, ca o greutate, ca o povară plicticoasă şi stingheritoare. Temerile mele sînt oare nejustificate?

Nu, aş spune mai curînd că speranţele mele erau nejustificate, iar acum zvîcnirile mele de patimă naivă s-au stins. Mă simt stoarsă de puteri şi goală pe dinăuntru, în singurătatea mea mistuitoare. Acum cîteva zile m-am surprins gîndindu-mă că vremea nu trece în zadar pentru nimeni. Pentru toată lumea e prevestitoare de răsunete şi oferă consecinţe. Nu există deosebiri între substanţa interioară a unui vagabond abject şi aceea a unui bogat gentleman cu deprinderi catifelate; ambilor viaţa le-a dat şi le-a luat: celui dintîi libertatea şi conştiinţa amară, în schimbul nesfîrşitelor lipsuri;

celui de-al doilea îndestularea şi comoditatea pufoasă, în schimbul sclaviei faţă de onoare, prestigiu, imagine sclipitoare. Gînduri de compensaţie? Scepticism existenţial? În orice caz, gînduri negative, care conduc la nihilism. Nu, nu vreau să mă anihilez, trebuie să merg înainte, să continuu să trăiesc şi să mă hrănesc cu cîteva speranţe, chiar dacă mă simt ratată, simt dezonoarea, ruşinea arzătoare, pecetea infamantă a înfrîngerii. Cine mă va duce de mînă spre toamna vieţii? Poate Marco? Niciodată ca pînă acum nu mi s-a părut mai improbabil ca el să fie bărbatul vieţii mele. Mă voi prăbuşi, rostogolindu-mă tot mai repede, spre fundul prăpastiei, spre infernul larg deschis al nulităţii mele. Nu există nici o siguranţă durabilă, nu există nici o explicaţie convingătoare, doar o strîngere de pleoape spre a risipi parfumul uitării, doar un salut mîhnit, aruncat în bătaia vîntului, cu speranţa că îl va duce spre lumi îndepărtate, unde şuieratul imperceptibil al existenţei mele poate vrăji măcar un grăunte de nisip.

INSUCCESUL ŞI FAMILIA AUTORITARĂ

Gîndindu-mă la slabele mele succese şcolare şi la eşecul meu universitar, mă întreb adesea care să fie cauza. Mă simt obligată să fac legătura cu familia mea. Nu mi-e prea limpede de ce anume familia mi-ar fi împiedicat evoluţia, totuşi am senzaţia că aşa a fost. Părinţii mei dădeau mereu o mare importanţă învăţăturii, deşi nu erau oameni cu şcoală. Chiar prea mare importanţă: licenţa urma să fie un şperaclu ce deschidea drumul spre fericire, bogăţie, prestigiu; spre toate bunurile posibile. Ce iluzii! Ne-au obligat să devenim două mingi umflate, atît eu cît şi fratele meu. Tata nu pierdea niciodată prilejul de-a repeta cuvîntul inginer şi cuvîntul laureată: “fiul meu e inginer şi fiica mea va fi laureată”. Acestea erau cuvintele lui preferate. Băteau apa în piuă cu vorbele astea, atît el cît şi maică-mea. Cîtă importanţă, cîtă retorică! Toate aceste titluri, inginer, doctor, profesor, folosite pînă la abuz; ce plictiseală, ce balast! Mama îi spunea cumnatei, care se plîngea de noră-sa: “totuşi fiul tău s-a însurat cu o absolventă de facultate”. Iar aia de-acolo: “ia mai lasă-mă, ce tot vrei cu absolventa!”. Poate fiindcă aveau origini modeste, le plăcea să se împodobească indirect, prin intermediul copiilor, cu toate aceste titluri şi să le etaleze, îndată ce aveau prilejul, în faţa celor ce se nimereau la îndemînă. Maică-mea zicea odată, vorbind cu o prietenă: “eu m-am realizat prin copiii mei”. Ce răspundere, ce bătaie de cap să-i simţi mereu respiraţia în ceafă, să te simţi mereu obligată să-i oferi satisfacţia realizării, să trăiţi în simbioză ca să-i serveşti hrana vitală. Viaţa asta prin intermediul fiilor cît îi mai poate obosi pe ei! Mă umpleau mereu de-o imensă nelinişte. Încă de cînd eram la liceu, nu reuşeam să adorm în seara dinaintea tezei; apoi, după ce-am adormit, dormeam prost, eram îngrijorată, mă trezeam gata obosită. Cînd mă chema profesorul la catedră, mă apucau palpitaţiile, mă înroşeam, transpiram; nu eram relaxată, mereu mă temeam nu cumva să nu fiu la înălţimea obligaţiei. Încă de-atunci au început problemele mele, îngrijorările. Nu aveam încredere în mine însămi, exact ca şi-acum. De ce oare m-am simţit mereu nepotrivită şi, prin urmare, neîncrezătoare în capacităţile mele? Poate că stima pe care am primit-o a fost puţină, poate că părerea mea era ascultată cu neglijenţă; propunerile pe care le făceam erau respinse cu plictiseală, dacă erau în contradicţie cu poziţia tatălui meu. Opinia fratelui meu era ascultată cu mare atenţie, poate fiindcă el era mai mare şi mai ales că era şi băiat; de altfel era cît pe ce să rămînă singurul copil, întrucît eu m-am

născut după şase ani. E adevărat că, atunci cînd era de luat o hotărîre importantă, familia reunită stătea de vorbă, tata le cerea părerea tuturor, inclusiv mie. Dar îmi dădeam seama că ceea ce spune fratele meu e mai important. Dacă asta era ceva de înţeles, pe cînd eu aveam doisprezece ani şi fratele meu optsprezece, a devenit tot mai puţin normal odată cu trecerea anilor şi odată cu intrarea mea în vîrsta adultă. În comparaţie cu fratele meu, m-am simţit mereu o minoră în ochii lui tata. Acest dezechilibru de stimă, poate doar cu puţin timp în urmă am priceput cu adevărat, a fost insecta care, încă din copilărie, a început să-mi roadă sufletul şi continuă pînă-n ziua de azi, fără să mi-o pot explica în vreun fel, fără să mă pot resemna cu vulgara şi nedreapta discriminare sexuală şi patriarhală. Mama a fost mereu de partea echipei masculine şi din totdeauna a avut, exact la fel ca tata, o neruşinată preferinţă pentru fratele meu. Au făcut mereu front comun împotriva mea, au stat umăr la umăr, uniţi, toţi trei, şi vai de cel care nu era de acord cu ei. Întrucît părerile mele erau adeseori diferite de-ale lor, m-au izolat, m-au împins între cei patru pereţi domestici. Cum a fost cu putinţă? Fără să-mi adreseze un cuvînt, zile întregi, uneori chiar şi cu săptămînile, pur şi simplu ignorîndu-mă, prefăcîndu-se că nu exist. Era de-ajuns să contrazic linia oficială a familiei, să fac un gest considerat ca o trădare şi îndată apărea condamnarea, izolarea, denigrarea prin nerecunoaşterea nu spun a drepturilor mele, dar pînă şi a prezenţei mele fizice. A fost un regim autoritar, foarte autoritar; toţi trei au fost aspri şi intoleranţi cu mine. Un trio implacabil de autoritarism. A trebuit să suport răzbunările lor, căci niciodată nu m-am supus deplin puterii lor, al cărei sceptru a fost transmis de la tata la fratele meu, cu mama sprijinindu-l mereu fidelă pe cel mai puternic împotriva celui mai slab. N-a fost uşoară viaţa mea, în cadrul unei familii aşa rigid structurate, ca o organizaţie masculinistă.

O familie lipsită de dialog. Se vorbea mereu foarte mult în casa mea, diverse pălăvrăgeli, tone şi tone de pălăvrăgeală, din partea lui tata, cu mama ascultînd respectuoasă, în afara unor sporadice încercări de intervenţie şi de exprimare a unei păreri proprii. Excesivul obicei logoreic al tatălui meu, care nu-i permitea nimănui să-l contrazică sau pur şi simplu să-şi croiască un spaţiu propriu de expresie, făcea orice voce să slăbească, pînă la a o obliga să tacă şi să se abţină. Vorbăria lui strivitoare, monologurile extenuante s-au potolit doar după ce-a abdicat în favoarea fratelui meu. După trecerea ştafetei, cînd vorbea fratele meu, atunci tata asculta într-o linişte respectuoasă şi nemaipomenită, de parcă se asculta pe sine însuşi, de parcă vocea lui sufocantă şi abuzivă se prelungea în aceea a moştenitorului desemnat. Doar în faţa unui sine transferat într-un corp mai tînăr, însă cu un suflet substanţial identic, reuşea să tacă din gură şi să-l asculte pe celălalt.

Dar nu pe celălalt diferit, ci pe un alt sine, de el însuşi autorizat să locuiască în trupul fiului preferat. Monologul a continuat prin gura fratelui meu, care cu predicile lui inunda familia reunită şi alte persoane aferente sau nimerite din greşeală, expunîndu-şi adevărurile absolute, faptele eroice, descoperirile măreţe, experienţele memorabile şi venerabile. Un adevărat profet. De buzele sale atîrnau părinţii mei fermecaţi şi increduli de atîta eroism; cu neruşinare, fără a izbuti s-o ascundă, gîlgîiau de plăcere că au avut parte de aşa o binecuvîntare din ceruri, de constatarea că miracolul s-a produs în casa lor prin întruparea primului născut. Mereu monologuri şi adevăruri dogmatice, indiscutabile; niciodată o discuţie adevărată, niciodată o confruntare, de pe poziţii de egalitate, a diverselor opinii şi o cît de mică luare în considerare a părerii contrare. A părerii mele. În ciuda tuturor sporovăielilor, cu toate predicile astea obositoare, sau poate tocmai din cauza lor, la mine acasă lumea n-a prea vorbit cu adevărat. N-am vorbit despre lucrurile importante, despre chestiunile cele mai personale, despre problemele esenţiale care-i afectează pe toţi oamenii, despre neliniştile cele mai profunde, despre temeri, despre slăbiciuni, despre boli, despre nesiguranţele omeneşti care ne interesează pe toţi, care ne fac din timp în timp să ne simţim mai fragili, mai expuşi în faţa furtunilor vieţii. Toate aceste aspecte nu erau acceptate în familia mea. Ei erau puternici, sănătoşi, robuşti, nu aveau cedări şi temeri, nu ştiau ce înseamnă oboseala, nu erau vreodată atinşi de o angoasă, priveau nebunia de la polul opus, nu aveau nevoie de vreun ajutor sau sprijin, de vreo terapie, dispreţuiau medicamentele ca pe refugiul individului slab şi bolnav, nu admiteau niciodată că au avut o neplăcere, oricît de mică. Ei erau emanaţia forţei, a puterii, a sănătăţii, erau fiinţe perfecte. Defectul nu ţinea de natura lor. În calitate de creaturi perfecte, evitau totdeauna orice referire la un lucru rău, reacţionau cu dezgust la orice încercare de a-mi prezenta în familie îngrijorările şi problemele. Orice rugăminte de-a fi ascultată pe o anumită problemă era trăită ca un atentat la fericita lor invulnerabilitate, ca o întrerupere neplăcută şi jignitoare a stării lor de perfecţiune. Despre rău, aşadar, nu s-a vorbit niciodată, familia mea prefăcîndu-se că aşa ceva nu există, cel puţin la noi în casă. În jurul răului a fost construită o rezistentă şi impenetrabilă lege a tăcerii. Atîtea pălăvrăgeli, dar nici o adevărată explorare a vieţii, cu relele sale, cu obstacolele mereu minimalizate şi ridiculizate ca “aiureli” de către tatăl meu. Mie, care căutam dialogul, mi s-a oferit doar o crudă tăcere. Nu m-am lăsat orbită de o asemenea ficţiune, n-am crezut în această neruşinată falsificare a realităţii; dar faptul că n-am acceptat o variantă atît de fals îndulcită a vieţii, fără s-o pot exprima, fără să pot spune că refuz minciuna, mi-a provocat un resentiment profund şi

visceral. Sufletul meu voia să iasă la suprafaţă şi să-şi exprime propriul adevăr antieroic şi omenesc, dar n-a putut s-o facă; a fost gonit înapoi în trup, schingiuit, i s-a pus căluşul şi a fost umilit cu un ostracism insurmontabil şi milenar, de un depozit de misoginism, care s-a acumulat de la începuturile istoriei, transmiţîndu-se din generaţie în generaţie, şi care pînă în ziua de azi îşi revarsă putreziciunea. Eu, ca femeie, simt că am fost penalizată. Mi-a fost atribuit un păcat (originar), numai pentru faptul că sînt femeie. Nu mi s-a dat nici un credit. Familia mea n-a crezut în mine, eu mi-am interiorizat această neîncredere, mi-am însuşit-o, am ascultat prea mult vocile celorlalţi şi n-am învăţat să mă ascult pe mine însămi. N-au existat în jurul meu figuri empatice, persoane cu care să realizez o înţelegere emotivă. Am rămas singură, condamnată pentru anticonformismul meu, fără ajutorul nimănui, învinovăţită de fiecare dată cînd personalitatea mea şi diversitatea mea încercau să iasă la suprafaţă. Această lungă ucenicie a vinovăţiei m-a marcat pentru totdeauna, mă tem; mi-a inoculat o furie de nestăpînit, mereu pe punctul de-a ţîşni afară din trupul meu. Furie pentru ce-aş fi putut să fiu şi nu voi fi niciodată, dacă cineva ar fi avut măcar odată încredere în mine. Ranchiună de nevindecat împotriva celor care m-au oprimat şi m-au umilit, lăsîndu-mă pe seama unui destin vechi, inacceptabil pentru mine. Lupta pe care am dus-o pentru a schimba acest destin m-a epuizat.

Corolarul îndelungatei educaţii de-a accepta că sînt vinovată a fost inhibiţia sexuală, demonizarea erotismului, negarea sa absolută, excluderea sa din viaţă. Niciodată vreo referinţă la asta, măcar indirectă, din partea tatei şi a mamei, la aspecte din viaţa lor intimă, niciodată vreun semn de îngăduinţă sau indulgenţă faţă de aluziile care se puteau nimeri în discursul vreunei rude, al vreunui prieten sau necunoscut. În faţa unui spectacol sau a unei scene de film care arătau imagini îndrăzneţe, nu vă spun ce stînjeneală, ce tăcere plină de jenă. Sexualitatea n-a existat niciodată la mine acasă, iar în confruntarea cu manifestările ei venite din exterior, a existat întotdeauna cea mai profundă lege a tăcerii. Am fost astfel pătrunsă, aproape îmbibată, în orice fibră a trupului meu, de această mentalitate atît de exasperant sexofobică, încît a început să-mi fie scîrbă de sex, de mirosurile sale, de acţiunile sale repetitive, de fremătările sale vulgare, de deşertăciunea care mereu îi urmează, odată stinsă setea.

Sexul, pentru mine, a fost mereu şi mai este încă un vis de realizat, mai degrabă decît o ţintă sigură la care am ajuns. Voi reuşi vreodată să-mi împlinesc acest vis? Visul unui orgasm intens şi variat, la care pînă acum niciodată n-am ajuns?

COBORÎREA ÎN SINGURĂTATE ŞI TEAMA DE CĂSĂTORIE ŞI MATERNITATE

Alberto mi-a sugerat să vorbesc despre viaţa mea. Ea îmi apare atît de ştearsă, încît fac mari eforturi să găsesc ceva interesant. Am întîlnit mulţi oameni, am făcut multe prietenii, cu bărbaţi şi mai ales cu femei. Dar ce-mi rămîne din atîtea vizite, din atîtea confidenţe schimbate uneori cu cea mai bună prietenă? Nimic. Prietenii care păreau inoxidabile şi destinate să dureze o viaţă au naufragiat jalnic. Acei oameni cărora mi-am împărtăşit intimitatea sînt, acum, doar nişte nume. Au devenit complet străini, în aşa măsură încît, dacă i-aş întîlni, aş simţi ruşinea unei reciproce apartenenţe ratate şi în veci irecuperabile, ruptura dintre faptul de-a fi fost atît de apropiaţi şi în sintonie, respectiv faptul de-a fi acum atît de îndepărtaţi şi indiferenţi. Viaţa mea a fost şi o succesiune de prietene pierdute. Singura amică pe care o mai am este Paola.

Paola este prietena care te ascultă cu mare implicare, îţi oferă cu sinceritate gîndul ei, îţi dăruieşte toată iubirea. M-a salvat în numeroase momente dintr-o stare de profundă abandonare, în care eram pe cale să mă prăbuşesc. Paola este duhovnicul meu spiritual, sora pe care n-am avut-o niciodată, alter ego-ul meu. Cînd o aud sau o văd, mă liniştesc, izbuteşte să-mi aline suferinţele. Nimic nu-i mai presus de prietenia noastră, de înţelegerea spontană dintre noi. Paola reuşeşte să priceapă tot ce-aş vrea să spun, adesea reuşeşte să descifreze senzaţiile, ştie să înţeleagă ceea ce eu însămi încă n-am înţeles. Această prietenie a fost un adevărat dar ceresc. Părinţii nu-i mai am, fratele meu este departe, dar şi dacă ar fi aici n-ar avea importanţă. În afară de Paola n-am pe nimeni. Cu excepţia lui Marco, însă cu care mă tem să mă mărit. Dacă depindea numai de el, demult s-ar fi însurat cu mine. Insistenţa lui încă nu s-a împlinit, dar a obţinut promisiunea unui contract nescris: ne vom căsători îndată ce voi termina facultatea. Asta a fost ultima lui ofertă, pe care n-am putut s-o refuz. El a trebuit să se adapteze pentru a aştepta cîţiva ani înainte de a-şi atinge scopul; eu am obţinut să ajung măcar pînă la examenul de licenţă, înainte de-a mă preda în faţa situaţiei de femeie măritată, care fireşte că nu-mi place şi poate că niciodată nu-mi va plăcea. Marco s-ar fi însurat cu mine după ce şi-a luat licenţa în Drept, sau poate chiar şi înainte. Pentru el n-a existat problema să-şi caute de lucru, fiindcă a intrat imediat în firma de construcţii a tatălui său. Nici casa nu era o problemă pentru el, după cum şi

casa asta, în care m-am mutat de ceva timp, îi aparţine. Mi-a oferit-o cu amabilitate, împreună cu un mic cec lunar de întreţinere, după ce părinţii mei au dispărut, acum opt ani, fiindcă nu mai aveam posibilitatea să-mi plătesc chiria. Eu am acceptat doar cu condiţia ca el să nu locuiască aici cu mine. Dacă trăiesc cu cineva, mă simt de parcă aş fi măritată; un măritiş fără ritual religios sau civil, dar tot măritiş se cheamă că este. Iar mie îmi este frică de măritiş şi de eventualul său eşec. Măcar pînă nu duc la bun sfîrşit ceea ce am început. După ce voi absolvi facultatea, mă voi putea aventura să mă mărit cu el. Chiar dacă ar merge prost, aş munci, aş avea meseria mea, m-aş simţi mai autonomă, n-aş mai depinde de el. Marco a fost foarte răbdător, foarte disponibil; pentru a mă avea, s-a resemnat să aştepte, a acceptat că nu poate trăi cu mine. Uneori mă întreb dacă la originea neputinţei mele de a-mi termina lucrarea nu stă cumva şi teama că apoi va trebui să încep altceva, să iau acea hotărîre care mă îngrijorează aşa de mult. Dar ce-mi trece prin minte? Lucrarea n-o ştiu scrie fiindcă n-am idei limpezi despre Marlowe şi micul său poem. Ăsta e adevăratul motiv. Toate celelalte sînt nişte scuze. Şi atunci de ce această nehotărîre în privinţa măritişului? Atîtea alte femei, în locul meu, n-ar fi ezitat o clipă, mai ales că pretendentul este şi destul de înstărit. Ce mă sperie oare? Mă tem să nu fiu aruncată iarăşi înapoi în puşcărie, închisoarea celor patru pereţi domestici, să duc o viaţă convenţională, să mă supun autorităţii unui bărbat, care ar avea puterea de-a mă şantaja, de a-mi impune voinţa lui. N-aş avea posibilităţi, n-aş avea casa mea, un loc de muncă, n-aş avea nici o putere, n-aş conta deloc, aş fi o sclavă sau poate ceva mai mult, în cel mai bun caz, o slujnică legalizată şi bună la toate. Bărbaţii sînt, cu toţii, mai mult sau mai puţin, autoritari, vor să-şi domine femeile, vor să le supună, să le închidă într-o colivie şi să nu le mai lase niciodată afară de-acolo. Eventual o colivie de aur, sub forma unei case luxoase, strălucitoare, poate o vilă, prestigioasă, de bogătaşi, cele pe care alţii le invidiază, fiindcă îşi închipuie că asta e maxima aspiraţie pe care o poţi realiza în viaţă. Multe femei cad în capcana belşugului, visează o viaţă socială, cu recepţii, sărbători, companie de elită, abundenţă, haine frumoase, eleganţă împinsă pînă la risipa cea mai imorală; se amăgesc că acea condiţie socială le oferă fericirea. Aşa că aşteaptă ocazia măritişului potrivit cu persoana potrivită, care să le poată dărui tot fastul; uneori încearcă să-şi înlesnească ocazia respectivă, iar dacă nu reuşesc şi trebuie să se adapteze la o condiţie mai modestă, se perpelesc de furie şi invidie. Însă eu sînt sigură că n-aş şti ce să fac cu bogăţia combinată cu aservirea. Ba dimpotrivă, mi-ar face scîrbă. Mă gîndesc la bogăţie, fiindcă îmi închipui că aşa aş fi ajuns dacă m-aş fi măritat cu Marco. Teama de-a intra într-o familie bogată este şi mai mare, fiindcă m-aş

simţi ca o Cenuşăreasă; dar şi într-o familie normală mi-ar fi frică, pentru că măritişul este un act prea important şi plin de consecinţe: măritişul este ceva ireversibil. Da, este adevărat, poţi să te desparţi sau să divorţezi, dar dacă se întîmplă asta e un faliment, un dezastru care te striveşte pe vecie, fiindcă provoacă o destrămare sufletească pe care efectele legale n-o pot şterge. Orice faliment este ireversibil, orice jignire pe care viaţa ţi-o administrează este de neuitat. Despărţirea sau divorţul nu sînt decît sancţiunea oficială a falimentului. De asta mă înspăimîntă măritişul, fiindcă mă tem să pun piciorul pe un teren nesigur, unde m-aş putea scufunda şi îneca. Dacă mă mărit, mi se pare că îi spun adio tinereţii, intru în rutină, într-un comportament mecanic, în stereotipia relaţiilor, mă îmbolnăvesc de nostalgie şi regret după o vîrstă a vieţii care mi se anunţase mai promiţătoare, mai ispititoare decît ce-a fost pînă acum. Aş simţi nostalgie şi regret pentru ceea ce n-a fost şi ar fi putut să fie. Ireversibilul este spectrul care se agită în jurul căsniciei şi, încă mai mult, în jurul maternităţii. Dacă nu doresc să mă mărit, cu atît mai puţin doresc să devin mamă. Cu un copil chiar că nu te mai poţi întoarce din drum, în nici un caz, pentru nici un motiv din lume. Cînd l-ai născut, viaţa ta devine mai ales o datorie, o obligaţie, o misiune. Nu mai ai loc pentru egoism, pentru plăcerea personală. Avînd un copil, trebuie să ştii renunţa la propria ta libertate. De fapt căsnicia şi copiii nu sînt pentru mine. Nu simt vocaţia de-a fi mamă, n-am în viaţă aspiraţia maximă a procreării. Poate că e un blestem, dar eu în locul copiilor prefer plăcerea şi distracţia. Sînt tînără, vreau să mă distrez, nu vreau toate acele obligaţii care derivă din maternitate. Sînt cumva ciudată? Şi mama era aşa. Ea s-a măritat de nevoie, a trebuit să fie de acord cu nunta, fiindcă n-avea pe nimeni în lume care să aibă grijă de ea. Trebuia să se mărite cu omul care a ales-o, frumos sau urît, fără să stea prea mult pe gînduri. Pasiunea a existat la început, dar foarte repede s-a şubrezit, pentru a se stinge complet. “La început a fost pasiune, dar, după o vreme, a rămas afecţiunea.” Aşa spunea mama despre viaţa ei matrimonială cu tata. Ea nu mi-a transmis niciodată entuziasmul pentru măritiş. De parcă l-ar fi considerat mereu un refugiu, răul cel mai mic, care trebuie acceptat cu resemnare. Au fost chiar cît pe ce să se despartă părinţii mei. Îmi amintesc foarte limpede asta: s-a întîmplat cînd eram în pragul adolescenţei. O adevărată traumă psihologică pentru mine, care mă pregăteam să înfrunt viaţa. Mama a început să nu mai suporte situaţia ei de subordonată, condiţia ei de minorat în faţa tatei, un adevărat despot, care încă îmi mai revine în memorie fiindcă îmi pleznea nişte palme înfiorătoare, sau mă trăgea de păr insuportabil. Tata m-a bătut; nu o singură dată. A ajuns pînă aici şi la fel s-a purtat şi cu mama. La un moment dat, despărţirea lor mi s-a părut

inevitabilă. Apoi, poate fiindcă ar fi costat scump şi din punct de vedere material, nu doar moral, căci nu aveau posibilitatea, soluţia aceea, care poate că ar fi fost cea mai potrivită, a fost îndepărtată. Relaţia lor a fost salvată, fie şi cu preţul unor compromisuri dureroase. Dar, fireşte, probabil că n-a fost o căsnicie foarte reuşită. N-a existat niciodată acea armonie, care se presupune între soţ şi soţie; şi nu sînt în stare să-mi închipui ca fiind intensă şi plăcută viaţa lor sexuală, care, cred, a fost mai curînd zgîrcită în emoţii, transgresiuni, sărutări furişe, muşcături pătimaşe, degete explorînd locurile cele mai sfinte şi tainice, orgasme gemute sau de-a dreptul urlate fără reţinere. Nu-mi vine să cred că toate acestea s-au putut întîmpla, sau nu foarte des. Impresia pe care am avut-o mereu a fost aceea a sexului ca un tabu de netrecut, un secret care trebuie ascuns cu grijă, fără a se lăsa vreo urmă; nu în sensul de-a lăsa prin casă rămăşiţele patimii lor, Doamne fereşte, ci în sensul că discursurile lor, ca urmare a unei hotărîri riguroase şi moraliste, au fost întotdeauna curăţate meticulos de orice ecou sexual sau chiar de vreo aluzie indirectă şi învăluită.

Nu, o viaţă matrimonială de acest fel nu prezintă mari atracţii, sau nu pentru mine.

Iar dorinţa de maternitate? Nu cumva orice femeie doreşte să aibă un copil, maternitatea nu cumva este actul fundamental şi constitutiv al existenţei sale? Cred că aşa este pentru aproape orice femeie, dar nu pentru mine. Atmosfera din familie probabil că a fost cauza mentalităţii mele anormale. În familia mea, copiii nu aveau o individualitate proprie, o autonomie existenţială proprie. Familia mea era un mic clan, în care tot ceea ce se referea la fiecare membru în parte era de competenţa tuturor celorlalţi. Nimeni nu putea avea secrete, nu exista nici un spaţiu de independenţă şi libertate. A existat din totdeauna o relaţie lipicioasă între noi. Parcă am fi fost înlănţuiţi unul de celălalt şi parcă fiecare dintre noi, pentru a se mişca, ar fi trebuit să-i tîrască după el pe toţi ceilalţi. Aceste lanţuri ni le-au agăţat de picioare părinţii mei, poate mai ales mama, care se temea de orice îndepărtare, de orice desprindere din legăturile de familie. Ataşamentul ei bolnăvicios faţă de copii, dorinţa ei de-a se realiza prin ei m-au împins să cred că eu, la rîndul meu, urma să-l sufoc pe eventualul meu copil, să-i fac viaţa grea şi tristă, aşa cum mama mi-a făcut-o mie.

MARCO

Sînt cu Marco de paisprezece ani. Avem o poveste lungă în urma noastră, fiindcă în aceşti ani petrecuţi cu el s-au întîmplat multe lucruri. Au fost ani de discuţii intense şi tensionate, prelungite în anumite situaţii pînă la exasperare, au fost perioade problematice şi altele hotărîtoare, momente triste şi altele foarte fericite, trădări (mai ales din partea sa) mereu mărturisite, în numele transparenţei totale. Marco e mai mare cu şase ani decît mine. Cînd l-am cunoscut aveam abia paisprezece ani şi m-am îndrăgostit pe loc de el. El era în anul doi de facultate, eu eram pe-a opta. Aveam un prieten pe-atunci, primul băiat din viaţa mea, pe care-l găsisem de vreun an, provocînd lacrimile mamei mele. N-am ezitat să-l părăsesc numai ca să pot fi cu Marco, care terminase tot liceul meu şi pe urmă s-a înscris la Facultatea de Drept. Dincolo de asta avea faima şi aerul unui intelectual. La interesul pentru drept şi economie le adăuga pe cele pentru literatură, cinema, teatru, istorie, filosofie şi limbile străine. Astfel că nu numai am fost îndată fascinată de privirea lui, dar am fost şi foarte încrezătoare în iluzia unei ştiinţe atît de vaste. Dacă eu am fost pe dată îndrăgostită pînă peste urechi, el n-a dovedit aceeaşi iubire mare pentru mine, de parcă s-ar fi încurcat cu mine întîmplător, sau numai fiindcă n-avea nimic mai bun de făcut. Acest mod al său călduţ, lent, nu prea pătimaş de-a mă iubi mi-a stîrnit multe suspiciuni, atunci cînd Marco a început să-mi vorbească despre interesul lui simultan pentru alte femei, în afară de mine. Am rămas şocată, inclusiv pentru naivitatea celor paisprezece ani ai mei, cînd mi-a zis că a sărutat-o pe Patrizia, femeia cu care a trăit o importantă poveste de dragoste, înainte de-a fi cu mine. O relaţie importantă, dar care se terminase. Cel puţin aşa mi-a spus. Şi atunci sărutările astea? S-au revăzut ca nişte buni prieteni. Eu n-am avut nimic împotrivă, avînd încredere în evidenţa relaţiei lui cu mine, care dobîndise un curs cotidian şi reconfortant. Îmi amintesc bine că, atunci cînd ne-am cunoscut, de-a lungul primelor noastre discuţii, Marco şi-a exprimat întreaga tristeţe pentru sfîrşitul iubirii sale cu Patrizia; şi-a pus capul pe umărul meu şi a plîns. Eu am rămas absolut stupefiată şi m-am gîndit: “ia te uită ce tip e ăsta, începe să plîngă în faţa unei străine, după ce i-a mărturisit îngrijorările cele mai profunde! Ce tip ciudat şi original”. Mi s-a părut o manifestare de slăbiciune, dar totodată mi-a plăcut. Am fost impresionată că un bărbat se comportă astfel, fără a fi obsedat de acea imagine de forţă şi

stăpînire de sine, la care aproape toţi bărbaţii se adaptează. Tocmai acea mărturisire neaşteptată şi izbucnirea lui naivă m-au învins şi m-au cucerit. A fost sincer cînd mi-a povestit că între ei totul s-a terminat. A fost sincer cînd mi-a povestit că, revăzînd-o, a sărutat-o. Nu pusesem la socoteală că atîta sinceritate poate provoca o sfîşiere aşa profundă, ca aceea pe care o resimţeam; că sinceritatea, care pentru mine a avut dintotdeauna şi numai o înfăţişare pozitivă, îmi poate arunca în obraz brutalitatea ambelor sale aspecte. Am rămas descumpănită de dezinvoltura indiferentă cu care iubea femeile. Se purta de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat, de parcă sărutîndu-mă pe mine şi, cîteva ore mai tîrziu, sărutînd alta, iar în ziua următoare sărutîndu-mă iarăşi pe mine, ar fi lucrul cel mai normal din lume. Şi avea pretenţia de-a mă convinge că, de fapt, nu era nimic ciudat în toate astea. Marco şi Patrizia, cu trecerea lunilor, s-au văzut tot mai puţin; întîlnirile lor ca vechi prieteni, care încă mai flirtau totuşi, s-au rărit pînă la încetarea totală.

Dar apoi a apărut Lorena, o prietenă a mea căreia îi plăcea de Marco şi de care Marco s-a îndrăgostit, continuînd să fie îndrăgostit şi de mine. A avut neruşinarea să mi-o scrie într-o scrisoare, pe care am primit-o de la el într-o vară, cu mulţi ani în urmă, pe cînd era în armată. În scrisoare spunea că mă iubeşte şi că nu mai poate fără mine, dar zicea că o iubeşte şi pe Lorena şi că ar fi vrut să ne aibă pe amîndouă împreună; sau, dacă aşa ceva nu era posibil, ar fi dorit o femeie care să cuprindă calităţile amîndurora. Îmi amintesc că, atunci cînd am ajuns la pasajul unde făcea aceste consideraţii absurde, i-am tras o înjurătură solemnă, aruncînd totodată departe de mine foile acelea, fără măcar să le mai termin de citit. Apoi, mania lui pentru prietena mea s-a diminuat, pînă la dispariţia completă, în schimb iubirea pentru mine creştea încet.

Primul an în care am fost împreună s-a caracterizat prin depărtare, fiindcă la cîteva luni după începutul relaţiei noastre, Marco a trebuit să plece în armată. Nimeni n-ar fi pariat că legătura dintre noi va continua: timpul scurt de cînd ne-am cunoscut, situaţia de obligatorie despărţire fizică, tendinţa lui Marco de-a se înamora de alte femei, totul lăsa de bănuit că povestea noastră nu va avea o viaţă lungă. Vorbeam la telefon în fiecare zi şi ne scriam lungi, pătimaşe scrisori de dragoste; şi-apoi, la intervale de o lună, sau cel mult două, Marco se întorcea la Roma în permisie. Asta a fost destul pentru a depăşi toate obstacolele şi a învinge toate dificultăţile. Nimic n-a reuşit să ne despartă. Micile lui ezitări, momentele de oscilare între marea iubire şi dragostea călduţă faţă de mine s-au rezolvat prin dobîndirea certitudinii că vrea să rămînă cu mine, pentru totdeauna. Ţin minte că, de ziua mea, după vreun an de cînd eram împreună, după ce mi-a

oferit un cadou, mi-a spus cu voce emoţionată: “pe lîngă ceea ce ţi-am dat, aş vrea să-ţi fac un alt dar: aş vrea să-ţi dăruiesc convingerea că te voi iubi pentru totdeauna. Ştiu că nu e uşor să-l crezi pe unul care s-a îndrăgostit prea repede de alte femei şi te-a făcut să suferi; însă te rog să crezi promisiunea pe care acum ţi-o fac, nu vei regreta. Am înţeles în sfîrşit că te iubesc foarte mult, că nu vreau să te pierd, că am mare nevoie de tine, aşa cum eşti. Vreau să fiu cu tine pentru totdeauna, fiindcă te iubesc. De această iubire pe care o simt nu mai am nici o îndoială, sînt sigur că nu se va termina niciodată şi că te voi dori tot restul vieţii mele”.

De atunci înainte, Marco a fost mai constant, a devenit asiduu, grăbit, mereu doritor să găsească rezolvarea dialectică a contrastelor care puteau să apară între noi. Fiecare problemă în legătură cu care ne pomeneam în dezacord trebuia să fie grijuliu analizată, mărunţită şi cercetată în toate posibilele sale implicaţii, pînă cînd se ajungea la o înţelegere. El credea în nevoia de dialog împins la extrem, pînă la remedierea disensiunii. Nu tolera să rămînem fără a ne vorbi, fiindcă eram furioşi unul pe celălalt, sau să se menţină, după o discuţie, neînţelegerea şi supărarea reciprocă. Nu admitea ranchiuna, micile răzbunări personale, încăpăţînarea de-a nu rezolva o controversă. Cearta, în opinia lui, putea fi doar un moment trecător, pentru a se ajunge la un echilibru superior, o ocazie de-a cerceta mai adînc, pentru a ne privi în ochi şi a ne înţelege mai bine, un stimulent pentru a consolida relaţia. Întrebările lui erau insistente, deducţiile necesare, concluziile irefutabile. Era imposibil să laşi cu el o problemă în suspensie, s-o amîni pe a doua zi sau pur şi simplu să n-o înfrunţi. Nu-ţi permitea aşa ceva, în numele unui principiu de el însuşi stabilit, că orice chestiune trebuia discutată pînă la soluţionare, fără s-o ocoleşti sau s-o eludezi, s-o elimini sau s-o ascunzi. Eu, la un moment dat, m-am simţit sufocată de această pedanterie a lui. A fost rîndul meu, atunci, să nu mai fiu aşa de sigură că-l iubesc. Am început să simt nevoia de a-l evita, să stau o vreme singură, fără să-l văd. În timp ce el era tot mai legat de mine, eu simţeam tot mai mult dorinţa de-a rări întîlnirile noastre. El voia să iasă cu mine în fiecare zi, eu voiam să stau cîteva zile fără să-l văd şi fără să-l aud. Voiam să fiu liberă de-a mă gîndi la altceva, să-mi văd de grijile mele, să duc o viaţă în care el să nu se amestece. Dar el nu înţelegea de ce trebuia să nu ne vedem, nu izbutea să stea fără mine. Dacă treceau două zile fără să mă vadă, îmi telefona; voia măcar să-mi vorbească. Legătura dialogului nu trebuia să fie tăiată; niciodată. Orice întrerupere el o trăia ca pe un abandon, un sfîrşit. Modul lui de-a se raporta la mine era totalizant, exclusiv, absolut. Eu nu mai suportam ataşamentul ăsta bolnăvicios al lui, încît ajungeam pe punctul de-a pleca, de a-mi inventa o

călătorie, numai să scap cîteva zile. El cădea într-o neagră disperare, care mă făcea să mă simt vinovată. Nu reuşeam niciodată să mă eliberez cu adevărat de imaginea lui. Mă urmărea, mă persecuta, mă îndurera cu gravitatea suferinţei lui ostentative, cu seriozitatea iubirii lui tot mai aprinse pentru mine. Eu îl voiam mai independent faţă de mine, mai autonom în interesele lui, fiindcă în mod egoist aşa mi-ar fi plăcut mai mult. Dar cu cît încercam să-l îndepărtez, sau măcar să-l desprind de mine, cu atît devenea el mai insistent, mai dornic de afecţiunea mea şi de apropierea mea, aş îndrăzni să spun de protecţia mea. Raportul nostru a continuat astfel o perioadă, de care acum nu-mi amintesc cît de lungă a fost, într-un du-te – vino extenuant, după un ritm de atracţie şi respingere a mea faţă de el. Iubirea care ne unea a fost însă mai puternică decît aceste ample oscilări ale mele între afecţiunea pentru el şi dorinţa de-a fugi de el. În mod paradoxal, mie nu-mi plăcea prea mult cînd era aşa de concentrat asupra mea, aşa îndrăgostit încît să nu mai dorească altceva.

Se comporta de parcă tot restul n-ar mai exista, de parcă lumea s-ar reduce la noi doi. Îmi părea mai puţin atrăgător, mai puţin interesant. În schimb cînd îmi vorbise despre interesul lui pentru alte femei, m-a înfuriat şi m-a făcut să-l urăsc, dar am simţit o mare atracţie pentru el. Cînd mi-a mărturisit că a sărutat altă femeie, am rămas şocată, dar în adîncul sufletului l-am admirat, în ochii mei a apărut ca fiind şi mai frumos. Ţin minte că odată am plîns amarnic, fiindcă am fost cuprinsă de o sfîşietoare dilemă: să fie doar al meu şi să-l iubesc mai puţin, tot mai puţin; sau să-l ştiu îndrăgostit sau măcar atras fizic de alta şi să-l văd îndepărtîndu-se, fie şi acoperit de-un farmec extraordinar? Dacă ar fi fost doar al meu, plăcerea de a-l avea s-ar fi stins; dacă ar fi fost al altora, mi s-ar fi părut de-o frumuseţe divină, dar nu i-aş fi putut accepta trădările. Nu exista nici o soluţie, căci simţeam că nu-l pot împărţi cu altele, dar totodată aceea era singura situaţie care trezea în mine marea pasiune. Voiam şi nu voiam, doream romantic imposibilul. Răul meu consta în nehotărîre, în refuzul de-a accepta realitatea, nu izbuteam să mă desprind din contradicţiile mele. Dar viaţa şi obligaţiile practice au fost mai puternice decît frămîntările gîndirii. Curentul ne purta, neglijîndu-ne disensiunile, alunecam fascinaţi de imaginile pe care traseul ni le oferea şi ne descopeream în tot mai mare măsură tovarăşi de nedespărţit, în această călătorie accidentată şi riscantă. Astfel încît fixaţiile mele s-au potolit, pretenţiile mele imposibile s-au liniştit, iar explorările noastre comune s-au prelungit prin meandrele vieţii. Dar stînca de care era să se izbească naufragiind bărcuţa noastră a fost trădarea lui Marco, în aventura cu o fată cunoscută într-o vară, pe cînd eram departe de el. Cînd mi-a mărturisit că a avut raporturi sexuale cu fata asta, disperarea mea a

ajuns la culme şi am crezut că nu voi mai putea niciodată să-mi sting durerea atroce. Eu i-am spus să meargă iar la femeia aceea, l-am împins către ea, fiindcă lui îi plăcea. El însă a repetat cu hotărîre, cu fermă convingere că alegerea lui era făcută, că mă voia chiar pe mine, că tocmai fiindcă fusese cu ea era cu atît mai hotărît să rămînă veşnic cu mine, că la mine nu va putea renunţa niciodată, pentru nici o femeie din lume. Pînă la urmă încrederea lui absolută în iubirea pe care o simţea pentru mine, dovezile acestei iubiri, care de fapt nu s-a întrerupt niciodată, în ciuda dorinţelor frămîntate şi nestăpînite pentru alte femei, m-au împins să reiau călătoria alături de el, chiar dacă era apăsată de o povară plină de decepţie şi neîncredere, pe care timpul nu-mi dădea speranţa că o va spulbera. Aceea n-a fost ultima femeie cu care Marco a avut raporturi sexuale. Furia şi disperarea mea au ajuns la punctul în care am vrut să mă despart de el pentru totdeauna. Dar n-am făcut-o, fiindcă am fost din nou convinsă de iubirea lui nesfîrşită, eternă.

AVORTUL

Lucrarea mea de licenţă a fost, pînă acum, un avorton; cartea pe care tocmai o scriu îmi pare un avorton; logodna mea cu Marco devine un avorton; relaţia cu părinţii mei a fost din totdeauna, pînă cînd au trăit, un avorton; prieteniile mele au fost tot atîtea avorturi; singura care durează e cea cu Paola. Poate că a venit vremea să vorbesc, fără nici o metaforă, despre singurul meu avort adevărat.

Deja a trecut un an şi jumătate de cînd s-a întîmplat. Pe neaşteptate, pe negîndite, am rămas însărcinată. Marco n-a colaborat, cum a făcut mereu în toţi aceşti ani, ca asta să nu se întîmple. Atunci cînd rezultatul analizelor a curăţat terenul de orice dubii, am fost răvăşită şi am plîns. Nu voiam copilul, chiar dacă cei douăzeci şi şapte de ani pe care îi aveam nu erau puţini. Marco, dimpotrivă, a fost imediat entuziasmat, el l-a vrut îndată, ba chiar l-a dorit înainte să rămîn însărcinată. După ce-a trecut prima spaimă, instinctul matern a fost mai puternic şi am început să iubesc acea creatură mică pe care o purtam în mine. Pentru prima dată în viaţa mea am fost cu adevărat mulţumită. Dar fericirea durează puţin. Analiza lichidului amniotic a ieşit pozitivă: fătul era bolnav de sindromul Down. Fericirea a fugit la antipozi, lucrurile au dobîndit o culoare funebră, furia mi-a ars viscerele, nedreptatea, ceea ce eu consideram o nedreptate, mi-a prezentat chipul său batjocoritor şi crud, rînjetul său satanic.

Am început îndată să-l urăsc. Cînd îl simţeam că se mişcă, îl uram. Nu suportam să se mişte, să fie viu. Mişcarea din burta mea era semnul vieţii lui; dar viaţa lui îmi era insuportabilă. Nu voiam să trăiască. Dar uneori se mişca, era acolo, trăia în mine, însă marcat de nenorocire. Aceea de-a fi un biet nefericit mongoloid. Nu era vina lui, dar era bolnav. “Tocmai mie trebuia să mi se nimerească un copil cu sindromul Down? Blestemată năpastă! Ce rău am făcut să merit un copil cu sindromul Down? Şi un copil cu sindromul Down ce rău a făcut pentru a merita moartea, chiar înainte de-a se naşte?”. Au început presiunile din partea părinţilor lui Marco, care erau absolut convinşi de ceea ce trebuie făcut: “nu, nu-l puteţi ţine; ar fi o nedreptate faţă de el”. “Trebuie să faci avort, dacă nu vrei să condamni această creatură, deja nenorocită, la nefericire pe toată viaţa.” “E spre binele lui să nu-l aduceţi pe lume.” “Este singurul lucru de făcut, n-aveţi altă opţiune.” “Natura a luat deja o hotărîre: voi n-aveţi altceva de făcut decît s-o urmaţi.” “Dacă vă lipsiţi de el, îi provocaţi o mică durere; dacă-l ţineţi, îl

condamnaţi la o viaţă plină de nefericire.”

Au fost foarte grijulii cu binele fătului, convinşi că acest bine însemna moartea lui. Parada de ipocrizie şi laşitate nu se mai termina. Rude, părinţi, prieteni, cu toţii erau de acord că cel mai bun lucru, pentru binele copilului, era să-l omorîm. Nimeni n-avea curajul să spună că avortul le servea mai ales părinţilor, bunicilor, rudelor apropiate, tuturor celor care s-ar fi simţit batjocoriţi de naşterea unui copil cu sindromul Down, tuturor celor care nu puteau suporta o asemenea batjocură a naturii, o glumă aşa de proastă. Nimeni nu spunea că decizia era determinată de egoismul nostru, de oroarea în faţa ruşinii şi a suferinţei, de refuzul de-a ne lua pe umeri rebutul uman.

Nu e uşor să scriu despre acea experienţă îngrozitoare de acum doi ani. În prezent, adică în ultimele luni, mă gîndesc adeseori şi vorbesc despre asta; mai înainte era un subiect tabu, ceva care trebuia îngropat, şters, smuls cu violenţă şi aruncat în foc, aşa cum faci cu pozele unui iubit care te-a făcut să suferi mult. Poate că tocmai asta a fost atitudinea cea mai greşită: să elimin, să anulez, cu dezgust şi mînie. Acest comportament mi s-a imprimat în creier; să nu mai vorbesc despre ceva, să şterg din minte un eveniment tragic a avut efectul contrar asupra psihicului meu: a sporit durerea pe care am simţit-o şi n-am mai fost în stare să-l resorb. Creierul mi s-a încîlcit, în faţa problemei problemelor, dilema legată de viaţă şi de moarte, legată de răul care pe neaşteptate se dezlănţuie şi distruge tot ceea ce atinge, legată de problema fiinţei umane şi a puterilor sale în faţa răului care o oprimă şi ce anume are voie să facă, dacă este admisibil să manipuleze şi să dispună de bunul vieţii, în propriul său avantaj.

Viaţa mea a întîlnit adevărata durere, sfîşietoare. Nu fusesem niciodată cu adevărat fericită, dar avortul la care am hotărît să recurg a fost o tortură de nevindecat, definitivă pentru conştiinţa mea. Avortul m-a aruncat îndată în faţa raportului dintre om şi Dumnezeu. Ceea ce mi s-a întîmplat m-a obligat să mă întreb ce anume înseamnă, pentru mine, Dumnezeu.

Dumnezeu. Nu mă gîndisem niciodată serios şi profund la el, pînă cînd m-am pomenit în faţa opţiunii de-a face avort sau de-a păstra copilul. Marco mi-a spus: “da, cred că e bine să faci avort, chiar dacă anumite îndoieli mai am totuşi. Dar ultima hotărîre trebuie s-o iei tu. Oricare va fi decizia ta, o voi respecta şi te voi ajuta s-o pui în practică”. Pe scurt, s-a spălat pe mîini şi a fost destul de laş. Bărbaţii sînt privilegiaţi şi în direcţia asta: în faţa unei probleme de conştiinţă, ca aceea ridicată de problema avortului, pot uşor să arunce pe umerii femeii orice răspundere. Ultima hotărîre îi revine femeii. Femeia e oricum responsabilă. Dacă Dumnezeu

există, e răspunzătoare în faţa lui Dumnezeu pentru viaţa care e pe cale de-a apărea; dacă Dumnezeu nu există, e răspunzătoare de noua viaţă pe punctul de-a se ivi, sau poate născută deja. Bărbatul, dimpotrivă, nu e responsabil în faţa nimănui. Nu zic că nu e îngrijorat sau îndurerat, dar poate oricînd susţine, pentru a-şi linişti conştiinţa, că dacă ar fi depins de el, ar fi procedat altminteri. Aşa că bărbatul, din fericire pentru el, scapă mereu, rămîne mereu neprihănit. Opţiunea groaznică de-a lua o decizie de asemenea importanţă îi revine femeii. Iar ea este înfiorător de singură în opţiunea sa. Acestea au fost gîndurile mele, după ce Marco m-a ajutat să iau decizia, chiar dacă şi-a rezervat cu prudenţă o limită de îndoială. Tocmai acea rezervă, acea distincţie dintre poziţia lui şi a mea, mi-a dat impresia de laşitate, pe care nimic n-a putut-o şterge, nici măcar explicaţiile neliniştitoare ale părintelui Fabio: “Biserica o excomunică pe femeia care hotărăşte să facă avort, dar şi pe soţul sau partenerul care o ajută să-şi pună în practică intenţia, sau care oricum nu i se opune”. Amin. Aşa că inclusiv Marco şi-a binemeritat, din partea Bisericii, excomunicarea, dar asta nu-mi uşurează senzaţia de singurătate, nici suferinţa.

Dacă Dumnezeu există, de ce mi-a trimis un copil bolnav de sindromul Down? De cîte ori mi-am pus întrebarea aceasta! N-am ştiut niciodată să găsesc un răspuns satisfăcător. Eu n-am făcut niciodată rău cuiva cu tot dinadinsul. Am comis multe greşeli, am provocat, fireşte, fără să vreau, neplăcere. Dar nu i-am dorit niciodată răul cuiva şi, mai ales, nu l-am comis cu deliberare. Dar poate că Dumnezeu nu există şi nefericirea mea a fost doar fiica hazardului. Dumnezeu există. Dumnezeu nu există. Fie pentru a-l afirma, fie pentru a-l nega, îl numim mereu. Poate că şi asta înseamnă ceva. Sau poate că nu înseamnă nimic. Dar nu pot înceta să-l numesc pe acest Dumnezeu.

Moartea există, deoarece copilul meu a murit, pentru că eu am hotărît astfel. Cînd mă gîndesc la moarte, nu pot înceta să mă gîndesc şi la Dumnezeu. Dacă Dumnezeu există, atunci există viaţa eternă; dacă Dumnezeu nu există, atunci există moartea eternă. Cum să poţi accepta moartea eternă? Cum poate o fiinţă umană să susţină ideea morţii eterne? Cum poate accepta că ea însăşi, după moarte, nu va mai exista, niciodată, în eternitate? O asemenea idee este, am impresia, duşmana minţii noastre. Eu nu pot, fireşte, să mă consider credincioasă, dar tare aş mai vrea să-i văd, în adîncul conştiinţei lor, pe cei care se proclamă atei. Dacă sînt atei, înseamnă că izbutesc să susţină o idee aşa de grea. Eu asta n-o cred, nu cred că cineva poate susţine o asemenea idee; poate că sînt eu mai firavă, dar efectiv nu reuşesc.

În orice limbă, după mine, există doar două cuvinte îngrozitoare,

insuportabile, odioase. Două cuvinte care m-au oprimat, m-au făcut să mă simt rău, care sînt izvor de angoasă, tristeţe, absolută dezolare, tăcere invincibilă, sufocare a sufletului. Nu sînt cuvintele: moarte, durere, tortură, violenţă, sadism, distrugere, ucidere, război, ură, perversiune, perfidie, cruzime sau viol. Nu, nici unul din acestea sau altele cu vreun sens înrudit. Cele două cuvinte insuportabile sînt: niciodată şi totdeauna. Cuvintele eternităţii, cuvintele morţii eterne. Dacă Dumnezeu nu există, noi, după moarte, nu vom mai putea fi niciodată; vom rămîne pentru totdeauna în neant, în neantul etern. Dacă Dumnezeu există, însă, avem posibilitatea de-a ne construi destinul etern, în bine şi în rău. Poate fiindcă mi-am ucis copilul, sau poate oricum ar fi fost aşa, mi-e groază de eternitate, de osînda eternă. Poate că la această oroare a contribuit Dedal, pe care nu l-am mai uitat.

Credinţa este un dar divin. Eu nu sînt deloc sigură că am acest dar, că Tatăl mă cheamă. Dacă mă va chema, sînt gata să răspund. Credinţa îţi dă bucurie, promisiunea eternităţii, fericirea. Doar în eternitate poate exista adevărata fericire. Orice altă fericire este iluzorie. Orice plăcere nu face decît să stîrnească dorinţa unei alte plăceri. Orice excursie pe care o facem nu stinge dorinţa noastră de-a călători, ci o alimentează şi o stimulează. Bunurile trecătoare nu sînt bunuri adevărate; sînt iluzii înşelătoare, droguri de care devenim tot mai dependenţi. Posesia este doar un miraj plin de înşelăciune, banul este balega diavolului. Tot ce avem nu ne aparţine, ci ne-a fost dat numai cu împrumut, fiindcă peste nu multă vreme va trebui să-l restituim. Viaţa e lungă, ar putea să obiecteze cineva, trebuie să ne bucurăm de ea, de aceea este bine să avem multe bogăţii. Viaţa omenească, lungă sau scurtă, este întotdeauna un punct faţă de eternitatea timpului. Da, asta e ideea lui Seneca, pe care-l simt aproape de mine. Doar binele permanent ne dă certitudinea unei fericiri absolute, inepuizabile. Fericirea pretinde mereu eternitatea, are nevoie mereu de infinit. O fericire care se termină nu este adevărată, nu este fericire. Sfîrşitul e inacceptabil, fiorul nefiinţei ne pătrunde trupul, îl sfîşie, îl face să simtă moartea. Nu, nu pot accepta să nu mai fiu. Am nevoie de eternitate. Mă pot închipui doar ca o fiinţă, nu mă pot închipui ca nefiinţă; nu izbutesc să susţin cu gîndul greutatea strivitoare de-a nu mai exista, niciodată, pentru tot timpul care va veni. Această imposibilitate din partea mea de-a susţine gîndul privitor la nefiinţă mă face s-o refuz, mă obligă să cred că nefiinţa nu există. Eu nu pot să nu fiu; eu trebuie să fiu, întotdeauna, fără o soluţie de continuitate. Acest gînd nu ţine de credinţă, ci de căutarea credinţei. *Intelligo ut credam*. Credinţa în eternitate este singura cale pe care o am de străbătut. Căutarea lui Dumnezeu reprezintă steaua polară a existenţei care mi-a rămas. Egoismul

meu mă face să-l caut pe Dumnezeu. Doar siguranţa că El există mi-ar putea alunga neliniştea, spaima de neant. În această viaţă se hotărăşte eternitatea mea. Gîndul la eternitate mă obsedează, mă persecută, mă copleşeşte oriunde; nu reuşesc să-l gonesc din mintea mea. Oare cine l-o fi strecurat în mintea mea? Şi totuşi sînt prea raţională: aş vrea să împletesc religia şi cultura, dar credinţa constituie mereu un salt, un salt în întuneric, în nesiguranţă, în gol. Înţelegerea lui Dumnezeu, pe care mi-o doresc, nu e realizabilă; este imposibil să depăşeşti linia morţii, care-l desparte pe om de El. Singura înţelegere permisă unui om este aceea care se află dincoace de această linie, pe cînd Dumnezeu rămîne în mod absolut dincolo; este transcendenţă absolută. Adevărata credinţă este aceea a lui Avraam. Orice altă credinţă păleşte, în comparaţie cu a sa. Avraam, în numele Domnului, înalţă cuţitul pentru a-şi ucide propriul fiu. Cum de poate fi sigur Avraam că însuşi Dumnezeu este cel care îi porunceşte să-l omoare pe Isaac? Dacă eu aş avea un copil şi Dumnezeu ar apărea în faţa mea poruncindu-mi să-l înjunghii, eu n-aş izbuti niciodată să execut porunca; chiar dacă pînă la urmă l-am omorît pe copilul bolnav de sindromul Down, care mi-a fost dăruit. Nu, credinţa mea, dacă am vreuna, n-ar putea niciodată s-o echivaleze pe aceea a lui Avraam. Ideea mea rămîne mereu că raţiunea trebuie să justifice credinţa. Adevăratul credincios însă este cel conştient că raţiunea îi slujeşte doar pentru a decreta că el crede împotriva raţiunii. Diferenţa calitativă infinită dintre Dumnezeu şi om nu poate fi traversată de raţiunea umană; iar eu, care rămîn legată de raţiune, nu izbutesc să fac saltul mortal, nu izbutesc să mă înalţ în zborul care ar trebui să mă conducă la Dumnezeu. Pentru noi ar fi necesar ca El să existe, existenţa lui ar fi mai utilă fiinţelor umane. Ar trebui să pariem pe existenţa Lui, aşa cum sugera Pascal. Eu aş avea chef să pariez pe existenţa lui Dumnezeu, chiar dacă adeseori, cînd mă adresez Lui, Îl întreb de ce mie, tocmai mie mi-a fost dat un copil cu sindromul Down. Ce rău am făcut ca să-l merit?

Încă mai ţin minte “predica” lui Alfonso Bomparola, prietenul lui Marco, atunci cînd a trebuit să luăm acea hotărîre îngrozitoare, dacă să facem avort sau să păstrăm copilul. “Voia Ta, Doamne, este pacea mea.”

“Dar ce-i asta, ce înseamnă?”

“Am citat cuvintele lui Grigorie din Nazianz, pe care şi Papa Ioan al XXIII-lea obişnuia să le citeze. Înseamnă că trebuie să te laşi pe seama voinţei lui Dumnezeu, oricare ar fi aceasta. El merge pe căi necunoscute şi tainice, pe care noi nu le putem pricepe. Dumnezeu îşi atinge scopurile nebănuite, chiar şi răspîndind răul, nefericirea, moartea. Voia Lui se împlineşte şi prin lucrurile cele mai odioase din lume.”

“Frumos răspuns. Dar e răspunsul credinţei. Iar cine n-o are, ce

face? Credinţa nu este un obiect pe care omul şi-l poate oferi dacă nu-l are. Eu nu izbutesc să găsesc credinţa, chiar dacă aş avea nevoie de ea.”

“Credinţa este darul lui Dumnezeu.”

“Atunci Dumnezeu, cu mine, a fost de două ori aspru: mi-a trimis nenorocirea şi nici măcar nu mi-a dat credinţa pentru a o accepta, pentru a o depăşi. Nu numai că sînt nenorocită, dar sînt şi necredincioasă. Fără credinţă nu pot fi, dar nici nu ştiu ce să fac pentru a o dobîndi. Să pariezi pe Dumnezeu nu e destul pentru a avea credinţă, sau cel puţin nu pentru mine.”

“Credinţa este căutare, efort. Darul divin îi corespunde acestui efort de căutare a credinţei.”

“Eu o caut, de cînd... de cînd s-a întîmplat ceea ce ştii, dar nu reuşesc vreodată s-o simt. Dovada eşecului meu în obţinerea credinţei este faptul că nu sînt fericită. Dacă aş fi credincioasă, aş fi cît de cît fericită, chiar şi în nenorocire, aş reuşi să-mi obţin pacea, să trăiesc fără frămîntări şi teamă.”

“Tu parcurgi un drum de căutări. Încă nu ţi-ai atins ţinta, însă calea pe care o urmezi este cea dreaptă.”

“Mă împinge la disperare faptul că această căutare a început după nenorocirea care m-a lovit. Am pornit în căutarea lui Dumnezeu doar atunci cînd am avut nevoie de El. Căutarea lui Dumnezeu din partea mea nu este sinceră, ci e doar de nevoie. Asta mă face să cred că obiectul căutării mele este doar o invenţie a mea, o creaţie *ad hoc*, pentru a-mi potoli neliniştea. Dacă asta e Dumnezeu, adică o consolare providenţială, atunci Dumnezeu pe care-l caut nu există, aşadar nu cred. Credinţa mea dispare încă dinainte de-a se naşte.”

“Treci printr-o etapă de grele frămîntări sufleteşti. Este limpede că disperarea, şi prin urmare lipsa de credinţă ce derivă din ea, şerpuieşte satanic în tine. Tu trebuie să lupţi, din răsputeri, împotriva duşmanului care vrea să te atragă pe calea lipsită de ţel. Nu asculta vocea răului, care provoacă nelinişte. Trăieşte după anumite valori. Binele există şi poate fi făcut. Dacă-l faci, vei vedea fapta lui Dumnezeu, vei vedea că Domnul îşi găseşte sălaş în tine. Copilul vostru nu e copilul unui Dumnezeu mărunt. Ceea ce voi definiţi nenorocire, ceea ce voi percepeţi ca nenorocire, dimpotrivă, s-ar putea revela ca un har. Un eveniment de acest fel vă va schimba viaţa, nu în rău, cum credeţi în clipa asta, ci în bine. Cum e cu putinţă? Este cu putinţă, fiindcă un eveniment de acest fel vă va ajuta să vă trăiţi viaţa ca pe o misiune. Dumnezeu, prin intermediul unei asemenea încercări, v-a chemat şi vă îndeamnă să iubiţi creatura pe care v-a destinat-o, s-o iubiţi mai mult decît aţi fi iubit un copil sănătos. Voi trebuie să ascultaţi acest îndemn şi să-l iubiţi pe copil cu tot curajul şi bunăvoinţa

voastră. Vă înţeleg spaima, dezorientarea; este firesc ca, în anumite situaţii, omul să poată ajunge chiar la blesteme şi să spună că ar fi fost mai bine dacă n-ar fi adus niciodată pe lume copilul ăsta. Dar pe urmă, depăşind clipa de rătăcire omenească, trebuie să-i cereţi iertare Domnului pentru gîndurile voastre blasfematoare şi începeţi să vă pricepeţi viaţa ca pe o misiune de mîntuire: va trebui să-l ajutaţi cît mai mult cu putinţă pe copilul vostru, cu grijă şi iubire, sacrificîndu-vă la nevoie exigenţele personale, distracţiile, înfăptuirea dorinţelor deşarte. Acest copil «nenorocit» se poate dovedi un har ceresc pentru voi, poate fi prilejul pe care Dumnezeu vi-l oferă pentru a vă pune bagajele în ordine, înainte de plecarea voastră din această viaţă. Domnul v-a hărăzit să vedeţi răul. Prin intermediul acestui eveniment, v-a deschis porţile unei lumi pe care n-o cunoşteaţi, care n-aţi fi crezut niciodată că vă e destinată. Dumnezeu v-a ajutat să întîlniţi realitatea răului, ca să vă închinaţi viaţa doar binelui, evitînd orice neatenţie, depăşind orice cedare. Ceea ce voi numiţi nefericire este, în realitate, prilejul care vi se oferă, dovada care vi se acordă pentru o viaţă mai adevărată, mai mare, mai autentic umană.”

Marco l-a întrebat pe bătrînul lui prieten: “dacă ţi s-ar fi întîmplat ţie să aştepţi naşterea copilului tău cu sindrom Down, ce-ai fi făcut? N-ai fi protestat împotriva vitregiei sorţii, n-ai fi încercat să izbeşti cu piciorul în ticăloasa întîmplare care te-a condamnat la o viaţă de suferinţă şi regret? Eşti chiar sigur că ai fi salutat evenimentul, cum îl numeşti tu, ca pe un prilej de perfecţionare morală şi spirituală? Dragă Alfonso, trebuie să trecem prin anumite situaţii, înainte de-a le binecuvînta ca pe un har ceresc. Tu ai doi copii frumoşi şi sănătoşi, care sînt şi ei un har ceresc. Eu, între cele două haruri, aş fi preferat să am doi copii sănătoşi, în locul unuia cu sindromul Down. Tu nu poţi înţelege disperarea noastră, fiindcă n-ai trecut prin aşa ceva. E uşor să predici binele, atunci cînd răul îi loveşte pe ceilalţi şi pe noi nici măcar în treacăt nu ne atinge”.

“Cuvintele tale, atît de aspre la adresa mea, sînt revelatoare pentru disperarea în care v-aţi rătăcit. Nu toţi pot trăi experienţa pe care voi o aveţi, nimeni dintre noi nu poate să trăiască toate experienţele şi să simtă pe pielea lui toate durerile care există pe lume; dar asta nu înseamnă că fiecare dintre noi nu trebuie să găsească un răspuns în faţa sfidărilor vieţii; trebuie să urmeze o cale ideală, chiar şi în confruntarea cu cele mai înspăimîntătoare furtuni, de care riscăm să fim doborîţi, fără să renunţăm la direcţia noastră, ci dimpotrivă, ţinînd mereu dreaptă cîrma, pe calea ce duce spre bine. Dar nu mă refer la binele pămîntesc, care este un lucru mărunt; mă refer la binele suprem.”

“Eu nu ştiu ce înseamnă binele suprem sau binele cel mai mare,

poate fiindcă nu ştiu ce înseamnă existenţa lui Dumnezeu. Nu ştiu prea bine dacă cred sau nu cred în Dumnezeu. Ştiu cu siguranţă un lucru: chiar dacă mă îndoiesc, chiar dacă sînt sceptică, chiar dacă nu cred că cred, sau eventual nu cred că sînt o bună credincioasă, totuşi îmi place tot mai mult să vorbesc cu El. Mi se întîmplă un lucru paradoxal şi neobişnuit: mă pomenesc vorbindu-i şi mai ales rugîndu-mă, fără ca măcar să cred complet şi profund în El. Îi adresez rugăciunile fără a fi credincioasă şi fără a avea curajul de-a o mărturisi. Mă ruşinez să le spun altora că uneori stau de vorbă cu El. Am o concepţie aşa de intimă despre Dumnezeu, încît orice împărtăşire a Lui în faţa altor persoane mi-ar părea impudică. Domnul meu, dacă există, e doar al meu şi al nimănui altcuiva. Sîntem singuri, eu şi El, în acest dialog despre eternitate. Seara, atunci cînd mă întind sub pătură, gîndul mi se îndreaptă spre El; vocea mea interioară îi adresează întrebări. Nu ştiu dacă-mi va răspunde vreodată, cu harul unei credinţe de nezdruncinat, nu ştiu dacă voi mai putea vreodată să simt în mine acel preaplin, acea veselă siguranţă a Lui, pe care am resimţit-o în copilărie, cînd m-am apropiat pentru întîia oară de tainele Sale, cu ajutorul predicilor pătimaşe ale unui călugăr franciscan, care mi l-a arătat pe Dumnezeu în suferinţa lui Isus. Cînd am făcut prima împărtăşanie, m-am simţit invulnerabilă în credinţă, orgolios de fericită în umilinţa de-a îngenunchia în faţa acestui Dumnezeu, care în sfîrşit venea să-şi găsească sălaşul în mine. Poate că aceea a fost ziua cea mai fericită din viaţa mea, singura zi în care am avut promisiunea şi parfumul eternităţii. În clipa aceea am simţit fericirea perfectă, am făcut abstracţie de trecerea vremii şi de cruzimea ei. De-a lungul vieţii mele de mai tîrziu, n-am ştiut să urmez calea divină şi sufletul meu a avut de suferit. Mă simt ca o flamură agitată de vînturile contrare ale credinţei şi ale ateismului. Pendulul celor mai profunde convingeri ale mele oscilează înspăimîntat, odată cu trecerea zilelor, îndreptîndu-se azi către Domnul şi mîine către scepticismul cel mai adînc. Atunci cînd dialogul dintre mine şi El se întrerupe, mă aflu în cea mai albastră pustnicie. În scorbura vigilenţei mele, un fior rece şi întunecos mă străbate. Îmi arunc pe mine pătura grosolană a indiferenţei, pentru a-mi mai alina recea dezolare. Privesc în jurul meu şi văd doar neantul.”

RESPINGEREA

Azi e 12 octombrie 2005, ziua cînd împlinesc douăzeci şi opt de ani. De exact un an lucrarea mea de licenţă nu mai avansează, a trecut un an de cînd a fost respinsă de profesoara Galli şi de cînd l-am întîlnit prima dată pe Alberto. A douăzeci şi şaptea aniversare a fost cu siguranţă cea mai nefericită din viaţa mea. Îmi amintesc că aveam întîlnire cu profesoara Galli la patru după-masa, la ea. Am coborît din autobus, mi-am privit ceasul şi am văzut că era trei şi jumătate. Mi-am dat seama că am la dispoziţie mai mult timp decît e nevoie pînă la locuinţa ei. Am pornit foarte încet spre numărul 40 de pe strada Stazione di S. Pietro. Drumul era în urcuş şi delimitat de copaci, l-am străbătut pînă la destinaţie şi am ajuns la blocul profesoarei Galli la patru fără douăzeci. Fiind încă prea devreme, am hotărît să merg mai departe pînă în piaţă şi să intru la gară, unde am petrecut un sfert de oră care mi s-a părut interminabil. Apoi am revenit la intrarea în bloc, am sunat şi mi-am apropiat gura de interfon pentru a mă anunţa; dar a fost inutil, fiindcă poarta mi-a fost deschisă aproape îndată, fără să fiu întrebată nimic. După ce-am trecut de intrarea impunătoare şi am traversat un hol scurt, am ajuns în curtea interioară a clădirii; am intrat pe altă uşă, am urcat pe scări fără a folosi liftul şi am ajuns la etajul cinci gîfîind uşor, mai curînd de agitaţie decît de oboseală. Am privit din nou ceasul: era patru fără două minute. Am apăsat pe butonul soneriei şi, după cîteva clipe, am auzit paşi care se apropiau de uşă. A urmat o scurtă pauză, în care n-am mai auzit nimic. În sfîrşit uşa s-a deschis şi a apărut un bărbat.

“Bună ziua. Sînt Giulia Cortesi, aş avea o întîlnire cu doamna profesoară Galli.”

“Bună ziua, vă rog, poftiţi.”

M-a introdus pe un coridor larg şi mi-a arătat imediat o uşă, pe stînga. M-am pomenit într-un birou încăpător.

“Doamna profesoară îşi cere scuze fiindcă va întîrzia puţin. Ajunge imediat. Faceţi-vă comodă pe divan; pe măsuţa aceea veţi găsi nişte ziare şi reviste. Sper că n-o să vă plictisiţi aşteptînd-o, oricum nu durează mult. Cred că în cel mult cinci minute doamna profesoară va fi la dispoziţia dumneavoastră.”

Cu cea mai mare politeţe, cu un zîmbet scurt şi o uşoară înclinare, omul şi-a luat rămas-bun şi a ieşit din birou.

“Cîţi ani o fi avînd? Cu siguranţă mai mult de cincizeci, dar sub

şaizeci”, m-am gîndit.

Camera avea formă dreptunghiulară, alungită. Peretele mai lung, pe toată întinderea lui, era ocupat de o bibliotecă mare cu uşă de sticlă, plină pînă la refuz de cărţi, dintre care unele foarte fin legate.

“Ce bibliotecă formidabilă! Dacă aş avea o cameră din asta ca birou, şi mie mi-ar plăcea o bibliotecă aşa mare.”

Eram scufundată în admiraţie, cînd profesoara Galli a intrat în birou. Am auzit-o pronunţînd un metalic şi tăios “bună ziua”. M-am răsucit închipuindu-mi că-i voi întîlni privirile, dar am văzut că erau deja îndreptate în faţa ei, într-o altă direcţie decît locul pe care-l ocupam. Eu, surprinsă de năvălirea ei neaşteptată, am pronunţat mecanic “bună ziua, doamna profesoară Galli” şi cu o amplă răsucire a gîtului am încercat să-i întîlnesc privirea, fără succes. S-a îndreptat spre fotoliul ei de piele, unde s-a aşezat. Îndată mi s-a părut încruntată, chiar înainte să mă privească. Privirea îi era aţintită spre masă, pe care pusese un dosar. L-a răsfoit îndelung şi a parcurs paginile, rămînînd cu privirile aplecate. Am simţit în sinea mea o stînjeneală tot mai mare. Dintr-odată mi-a venit poftă să plec. Dar nu puteam: aveam nevoie de acordul ei pentru a continua şi a-mi duce lucrarea la bun sfîrşit. Cînd şi-a ridicat ochii de pe acele pagini, i-am privit chipul. Pielea întinsă îi făcea şi mai slabă faţa osoasă, făcînd-o să pară încă mai colţuroasă şi antipatică. De pe chipul ei răzbătea dispreţul la adresa mea. Şi-a sprijinit coatele de masă şi şi-a apropiat palmele deschise, lipindu-şi buricele degetelor de la cele două mîini. Bustul ei, pentru a fi pe măsura acelei poziţii, s-a înălţat într-o erecţie perfectă. Privirile ei de gheaţă mă făceau să intuiesc gravitatea apăsătoare a judecăţii pe care se pregătea s-o exprime.

“Am citit ce-aţi scris. Consider că e banal în anumite aspecte şi prea şters în privinţa surselor, pe de altă parte.”

N-am ştiut ce anume să-i răspund. Am înţepenit uluită; am încasat lovitura din plin. Profesoara Galli, văzîndu-mă aşa nemişcată, a insistat cu mai mare brutalitate.

“Doamna Cortesi, îmi pare rău pentru dumneavoastră, dar această lucrare este complet lipsită de semnificaţie, nu se desprinde vreo idee originală din ea, este profund nefericită ca expresie, nu conţine nici un punct de reflecţie care să fie stimulator, totul este de o platitudine deprimantă, scrisul dumneavoastră e nesărat şi nu stîrneşte nici un interes.”

“Sadică”, m-am gîndit, “asta chiar că-i sadică, e complet lipsită de milă, m-a distrus, m-a făcut praf.”

După cîteva clipe de adîncă stingherealą, am găsit puterea de-a face o tentativă disperată pentru a urca înapoi pe deal.

“Doamna profesoară Galli, dar formulaţi o condamnare fără drept de apel, o respingere atît de... atît de...”

Aş fi vrut să găsesc un termen potrivit; dar furia, teama de care m-am simţit sugrumată m-au împiedicat să-mi duc gîndul pînă la capăt.

“N-am mai pomenit aşa ceva”, am adăugat după cîteva clipe de rătăcire.

“Am lucrat cu toată sîrguinţa, am analizat tot materialul pe care am stabilit împreună să... Am identificat unele teme de tratat, am început s-o aprofundez pe prima şi, sincer, nu mă aşteptam să primesc din partea dumneavoastră o critică aşa dură, o judecată aşa de exagerat negativă.”

Am văzut-o pe Galli cum se înfurie instantaneu, de parcă vorbele mele i-ar fi atins un nerv descoperit. Chipul ei deja tensionat s-a învineţit de mînie, a ţîşnit din fotoliu, şi-a ridicat vocea pînă la urlet, cu o agresivitate pe care nu i-aş fi bănuit-o niciodată.

“Doamna Cortesi, niciodată să nu vă mai permiteţi să-mi vorbiţi astfel şi să-mi contestaţi observaţiile cu asemenea orgoliu şi aroganţă.”

“Nu credeţi cumva, doamna profesoară Galli, că dumneavoastră sînteţi de fapt cam arogantă?” am avut îndrăzneala să-i răspund. Galli a înhăţat dosarul pe care i-l predasem şi l-a aruncat cît colo, departe de ea, cu dispreţ suveran.

“Vă rog să ieşiţi afară, doamna Cortesi. N-am timp pentru oameni ca dumneavoastră.”

“De ce, ce fel de om sînt eu, ce greşeală gravă am comis?”

“Aţi comis greşeala că sînteţi proastă.”

“Băgaţi de seamă ce cuvinte folosiţi la adresa mea, aveţi grijă cum vorbiţi, eu nu v-am insultat, în schimb dumneavoastră tocmai asta faceţi şi nu vă permit.”

“Plecaţi de-aici, ieşiţi din casa mea şi să nu vă mai văd.”

Mi-am strîns, umilită, paginile neghioabe şi am plecat.

ENERVAREA LUI MARCO

A intrat Marco.

“Ciao.”

“Ei? Ai fost la coordonatoarea lucrării?”

“Da. Am fost.”

“Şi cum a mers?”

“A mers ca dracu’.”

“Cum ca dracu’? Ce vrei să spui?”

“Mă simt ca un gunoi al societăţii.”

“Ce tot spui? A mers ca dracu’, te simţi un gunoi al societăţii, păi ce s-a întîmplat?”

“Mai rău de-atîta nu se putea.”

“Nu i-a convenit ceva?”

“De-ar fi fost doar asta.”

“Vrei să-mi spui odată, sau trebuie să-ţi scot cuvintele din gură cu cleştele? Ce-i cu reticenţa asta la tine?”

“Mai bine spune-mi tu ce te-a apucat, de eşti aşa de agresiv? Încearcă să te calmezi, sau plec imediat.”

“Bine, sînt agresiv, dar nici tu nu eşti foarte calmă. Oricum mi-ar plăcea să aflu ceva mai multe. Dacă ai binevoi să-mi spui ce s-a întîmplat, ţi-aş fi recunoscător.”

“Galli mi-a desfiinţat lucrarea, m-a umilit, mi-a spus că-s proastă, a aruncat cu foile după mine; de fapt nu, nu chiar după mine, dar le-a aruncat cît colo, cu dispreţ suveran. Nu mă aşteptam la aşa ceva, nu puteam bănui nici pe departe o asemenea catastrofă.”

“Ţi-a aruncat foile cît colo? Dar ce naiba ai scris pe ele, încît i-ai provocat o asemenea reacţie?”

“Ce vrei să insinuezi? Că e vina mea, că eu sînt cea care habar n-am şi am meritat pe deplin ce-am păţit?”

“N-am spus asta.”

“Dar ai gîndit-o. Se vede pe faţa ta.”

“De ce? Ce am pe faţă?”

“Ar trebui să te vezi, să te priveşti în oglindă ce simpatic eşti, cu mutra aia mereu încruntată, niciodată vreun zîmbet, mereu serios, apăsător, îmbufnat.”

“Doar atît? Văd că ţi-a mers într-adevăr prost la întîlnirea cu

îndrumătoarea lucrării, acum e limpede. De asta îţi verşi pe mine toată furia. Trebuia să te descarci pe cineva şi te-ai gîndit că-s omul potrivit. Eu sînt ghinionistul de serviciu.”

“Vai, biata victimă! Tu eşti mereu nevinovatul, iar eu sînt ticăloasa.”

“Pînă la proba contrară, tu eşti cea care mă agresezi.”

“Fiindcă am văzut ce mutră antipatică faci. Nu suport expresia asta de dispreţ prost ascuns. Aş fi preferat de o mie de ori să-mi fi spus deschis ce crezi despre mine. Tăcerea ta gravă şi acuzatoare m-a rănit mai rău decît nenumăratele cuvinte pe care mi le-ai fi putut spune.”

“Acuzaţiile tale se bazează pe expresiile de pe chipul meu şi pe impresiile pe care le deduci. Dar ce poţi dovedi cu asta? Nimic, fiindcă nu există nici o probă pentru ceea ce zici. Contează vorbele mele şi mai ales faptele mele, nu expresiile chipului. E ceva ce nu-i în regulă? Am făcut ceva ce-mi poţi reproşa?”

“Nimic, tu n-ai comis nici o eroare, tu eşti omul perfect, care nu greşeşte niciodată.”

“Termină cu replicile astea; nu-i momentul potrivit pentru ironiile ieftine. Şi oricum n-are rost să-mi pîndeşti expresiile de pe chip.”

“Nu vorbim doar prin cuvinte, ci şi prin expresiile chipului, prin gesturi. Gesturile sînt mesaje. Tu mi-ai transmis un mesaj de dispreţ. Nu mă stimezi, nu mă încurajezi niciodată, nu subliniezi niciodată vreo calitate de-a mea.”

“Delirezi; n-am gîndit deloc asta despre tine. Nici acum, nici altădată.”

“Nu, nu delirez, chipul tău se citeşte ca o carte deschisă, tipărită cu litere foarte mari. Poate că nici măcar nu-ţi dai seama, dar impresia pe care o transmiţi e tocmai cea pe care ţi-am spus-o.”

“Bine, iartă-mă, dar n-am alt chip în afară de ăsta, nu-l pot schimba. Dacă nu-ţi place, nu te uita la el. Hai s-o lăsăm baltă, să nu ne mai gîndim la chipul meu. Mai bine să vorbim despre lucruri importante: cum ai rămas cu coordonatoarea? În ce termeni v-aţi despărţit?”

“Ţi-am spus deja, dar cred că nu mă asculţi cînd vorbesc; am rămas în cele mai proaste raporturi. Mi-a cerut să nu mai pun piciorul la ea în casă.”

“Ei, nu, fir-ar să fie, nici chiar aşa. Trebuie să refaci numaidecît relaţiile cu ea. Trebuie să-ţi ceri iertare, să-ţi justifici comportamentul.”

“Ce să justific? N-am pentru ce să-mi cer iertare. Nu eu am jignit-o şi am insultat-o. Ea a fost cea care, prin cumportamentul său, m-a scos din minţi de furie.”

“Da, asta-i, prea îţi pierzi cumpătul, draga mea; de fapt ar trebui să te controlezi, mai ales cînd te întîlneşti cu coordonatoarea. Ar trebui să pricepi că e în interesul tău să-ţi păstrezi calmul şi luciditatea.”

“Nu sîntem cu toţii egali, eu nu pot fi ca tine. Tu reuşeşti să te controlezi de minune, fiindcă eşti un om lipsit de emoţii, eşti rece şi imperturbabil ca o statuie de marmură. Eu nu sînt aşa, sînt o persoană impulsivă, spontană, lipsită de ipocrizie.”

“A, bun. Şi eu cum aş fi? Un ipocrit, un om fals, eventual un mincinos? Cred că ţi-am demonstrat că sînt cinstit şi absolut sincer cu tine, pînă la obsesie.”

“Da, bine, tu eşti mereu ireproşabil. Şi acum ce-ar trebui să fac, în opinia ta?”

“Trebuie să-ţi ceri scuze şi trebuie neapărat să reiei legăturile cu ea. N-ai altă soluţie. Trebuie să-ţi dai licenţa, lunile trec şi tu încă...”

“Încă, încă... iarăşi predicile astea pe care nu le suport. Nu-i nevoie să mă baţi la cap cu timpul care trece. Ţi-am spus de nenumărate ori că nu trebuie să mă zoreşti.”

“De acord, nu te voi grăbi, stai lejer. Dar gîndeşte-te că, dacă vrei să-ţi dai licenţa, trebuie să restabileşti raporturile bune cu coordonatoarea ta, altminteri adio licenţă.”

“Vai ce încurajator eşti, ca de obicei.”

“Aici nu e vorba de încurajare sau descurajare, ci de cunoaşterea corectă a problemelor şi de eventuala lor rezolvare.”

“Şi care ar fi soluţia?”

“Cred că tu eşti cea care nu mă asculţi. Ţi-am spus deja: trebuie să-ţi ceri scuze, să refaci relaţiile pe care nu-ţi poţi permite să le compromiţi tocmai acum. Spune-i că nu te simţeai bine, că erai nervoasă din alte motive, că ai fost tîrîtă de impulsivitate. Mă rog, inventează ceva, dar trebuie să remediezi cearta care s-a produs între voi.”

“Care ceartă? Îţi spun că mă dispreţuieşte, că a rămas aproape scîrbită de ce-am scris.”

“Dacă nu-i poţi cîştiga stima, fă măcar astfel încît să-i obţii consimţămîntul ca să-ţi continui lucrarea şi mai ales s-o închei.”

“Sigur, s-o închei; numai asta te interesează pe tine.”

“De ce, pe tine nu? Pe tine nu te interesează s-o închei? Vrei să rămîi o eternă candidată?”

“Ştiu de ce ţii aşa de mult să termin cît mai repede.”

“Întîi de toate vreau asta în interesul tău, cred că singurul leac eficient pentru tine, în acest moment al vieţii tale, este absolvirea licenţei. Şi, în al doilea rînd, o vreau şi pentru noi, da, nu neg asta, ca să ne putem

realiza în sfîrşit proiectele: să trăim împreună, să facem un copil. O situaţie care ne-ar face fericiţi şi pe deplin încîntaţi de viaţa noastră. Nu crezi?”

“Cu siguranţă te-ar face pe tine deplin încîntat. Eşti foarte convins de asta. În ce mă priveşte, am anumite îndoieli că ceea ce îmi prezinţi m-ar transforma într-un om fericit.”

Marco şi-a aplecat capul şi a rămas o vreme cu ochii lipiţi de podea.

“Aşadar vei încerca să iei din nou legătura cu profesoara Galli?”

“Nu sînt în stare să mă întîlnesc iarăşi cu scîrba aia. Cred că m-aş înfuria pe loc.”

“Bine. Atunci singura soluţie este să-i trimiţi o scrisoare frumoasă, în care vei putea să păstrezi un ton mai liniştit, fără să exagerezi.”

“O scrisoare?”

“Da, să trăiţi. O scrisoare de scuze faţă de profesoara Galli. Ai putea să i-o înmînezi personal, după ce-i telefonezi şi stabileşti cu ea o întîlnire. Este o formă de expediţie mai politicoasă.”

“În clipa asta mi-e groază de ideea să-mi cer scuze de la scorpia aia. Mai degrabă îmi vine s-o strîng de gît, la cum s-a purtat cu mine.”

“Lasă deoparte impulsurile astea iraţionale şi încearcă să te calmezi. Dacă vrei, te ajut eu să scrii scrisoarea.”

“Crezi că nu-s în stare să scriu nici măcar o scrisoare?”

“Nu e momentul pentru sarcasme. Voiam să-ţi spun, pur şi simplu, că dacă-ţi displace ideea comunicării cu persoana respectivă, aş putea să mă ocup eu de aspectul ăsta. Dacă vrei, îţi pregătesc eu scrisoarea.”

“Îţi mulţumesc pentru ofertă, dar mă tem că totul este în zadar.”

“De ce în zadar?”

“Profesoara Galli a zis că nu vrea să mă mai vadă.”

“Nu-ţi fă griji pentru asta: sînt fraze spuse la cald, în clipe de mînie. Dacă aşa stau lucrurile, e mai bine să aştepţi puţin şi pe urmă intri din nou în legătură cu ea.”

“Tu nu renunţi niciodată, aşa-i?”

“Se poate găsi mereu o soluţie: trebuie doar s-o cauţi.”

“Crezi că, dacă aştept cîteva săptămîni, va fi din nou dispusă să mă primească?”

“Cu siguranţă. E destul să aştepţi să-i mai treacă furia şi o să vezi că te va primi.”

“Aproape că m-ai convins. Dar ce-o să-i scriu în scrisoare?”

“De asta mă ocup eu, îndată ce va fi posibil, trebuie să mă gîndesc puţin. Oricum voi găsi ceva eficient, care să repare lucrurile.”

“Bine, dacă tot eşti aşa de priceput, ocupă-te tu de asta. Eu n-am nici un chef.”

“Va trebui doar s-o semnezi şi să i-o înmînezi.”
“S-a făcut.”

ATACUL LUI ALBERTO

Marco a scris textul scrisorii în mod impecabil. Mi-am pus pe ea semnătura şi m-am pregătit să duc la capăt actul de pocăinţă forţată. Am lăsat să treacă două săptămîni pline, înainte de-a lua din nou legătura cu profesoara Galli. În ziua de 29 octombrie, care era într-o vineri, mi-am făcut curaj şi am sunat-o. Am încercat să recurg la toată diplomaţia cu putinţă, aşa cum mi-a sugerat Marco, şi i-am cerut scuze ipocrit coordonatoarei lucrării pentru comportamentul meu, exprimîndu-mi intenţia de a-i înmîna personal o scrisoare de explicaţii pentru cele întîmplate. Galli a fost desigur foarte rece cu mine; mi-a zis că tocmai pleacă undeva, că se va întoarce la Roma miercurea următoare şi a fost de acord doar să-i las scrisoarea în cutia poştală, în ziua de joi, 4 noiembrie, dîndu-mi de înţeles că ar prefera să evite o întîlnire directă.

În ziua stabilită, am sunat la interfonul blocului de pe strada Stazione di S. Pietro, numărul 40. Mi-a răspuns o voce de bărbat, pe care în acel moment n-am recunoscut-o.

“Sînt Giulia Cortesi. Am o scrisoare pentru doamna profesoară Galli. Ar trebui doar s-o las în cutia poştală. Dacă mi-aţi putea deschide poarta, v-aş fi recunoscătoare.”

“Aş vrea şi eu să vă înmînez ceva. Aţi putea să aşteptaţi un minut, doar un minut, vă rog, numai pînă cobor scările?”

Am înţepenit de uimire, fiindcă atunci cînd vorbisem cu profesoara Galli, am anunţat-o că îi voi lăsa scrisoarea, însă ea n-a zis nimic că voi primi ceva din partea ei. Totuşi, trecînd peste momentul iniţial de surprindere, nu mi-a fost greu să-i răspund afirmativ interlocutorului meu.

“Bine, de acord, vă aştept dacă doriţi.”

“Ajung îndată.”

Am încercat în scurtul răstimp pe care l-am avut la dispoziţie să-mi pun în ordine gîndurile care mi se buluceau în cap. Înainte de-a mă opri la vreunul în mod limpede, a apărut în faţa mea un om, pe care l-am recunoscut îndată: era domnul amabil care mă primise cu cîteva săptămîni mai devreme în casa profesoarei Galli.

“Bună ziua, doamnă.”

“Ah, dumneavoastră sînteţi, bună ziua. Asta e scrisoarea pe care trebuia să i-o înmînez doamnei profesoare Galli; v-o las dumneavoastră, dacă tot ne-am întîlnit.”

“Desigur. Fiţi liniştită. Iar asta este pentru dumneavoastră. Aveţi grijă de ea. La revedere.”

***

Acestea, şi multe altele, le-a scris Nora. De fapt şi-a continuat povestirea, care pînă la urmă a devenit aproape un roman. Întrucît i s-a acordat un timp limpede precizat şi intervalul respectiv i s-a părut mai degrabă insuficient, n-a reuşit să-şi termine, cum ar fi vrut, opera. Cu toate acestea, întîmplările esenţiale au fost povestite, structura poveştii a fost realizată, micul roman, în linii generale, a fost scris. Ar fi fost nevoie de mici şlefuiri, de o mai mare grijă pentru anumite detalii, de atenuarea unor asperităţi expresive şi de obişnuitul lustru final; mai ales, după cum cititorul probabil că a remarcat din rezumatul prezentat aici, ar fi fost nevoie de o mai mare coeziune şi coerenţă între diferitele părţi ale textului. Această muncă de finisare, din păcate, n-a fost posibilă, drept care opera a avut la sfîrşit cîteva incongruenţe între părţile ei componente, cîteva legături nerealizate şi chiar o anumită opacitate stilistică, cel puţin în unele pagini.

Nora, după ce-a expirat intervalul de timp ce-i fusese atribuit, a predat opera nu tocmai încheiată. Dar se ştie că o operă este, în fond, mereu neterminată. Pînă şi cele considerate perfecte, nu-i aşa că pe urmă se dovedesc perfecţionabile? Orice operă este mereu perfecţionabilă şi, prin urmare, niciodată pe deplin încheiată. Poate că cea scrisă de Nora a rămas cam neprelucrată în comparaţie cu altele, dar altminteri, după cum ştim, Nora nici măcar nu era scriitoare, era doar o autoare improvizată şi improbabilă, care în orice caz şi-a predat lucrarea la data de 31 ianuarie 2006, după cum i s-a impus.

Alberto a preluat cartea cu mare satisfacţie, promiţîndu-i Norei că o va citi cît mai curînd.

Într-o zi a sunat telefonul acasă la Nora.

“Alo?” a răspuns Marco.

“Bună ziua, sînt domnul D’Angelo. Aş vrea să vorbesc cu doamna Nora. Nora Giordani, dacă îmi permiteţi.”

“Fireşte. O clipă, vă rog.”

Marco s-a dus în biroul unde Nora lucra la licenţa ei despre Marlowe.

“E un oarecare domn D’Angelo la telefon. Doreşte să vorbească cu tine.”

“D’Angelo? Ai zis D’Angelo?”

“Da, să trăiţi, domnul D’Angelo doreşte să vorbească cu doamna Giordani. Nu ştiam că eşti doamnă, însă oricum cred că tocmai cu tine vrea

să vorbească.”

Nora nici măcar n-a răspuns la acea provocare banală, s-a ridicat de la birou şi s-a dus la telefon. Era stingherită de prezenţa lui Marco, tocmai în clipa cînd Alberto i-a telefonat. A luat receptorul, a ezitat înainte de a pronunţa vreun cuvînt; apoi, şi-a dres vocea.

“Alo?”

“Bună ziua, Nora. Sînt Alberto.”

“Bună ziua, domnule D’Angelo.”

“L-am citit. Am terminat aseară lectura romanului tău.”

Nora n-a îndrăznit să întrebe nimic. Tremurînd, a aşteptat să audă din nou vocea lui Alberto.

“Mi se pare că e bine făcut. Mie mi-a plăcut, Nora. Felicitări.”

Nora a avut o tresărire de bucurie, dar n-a apucat să simtă şi altceva, înainte ca Alberto să continue.

“Îl consider cu adevărat original. Îmi place şi am intenţia să-l public. Da, ai izbutit. Îl voi publica fără contribuţii financiare la tipar din partea ta. Înregistrarea video îţi va fi restituită; nu-mi voi păstra nici o copie, îţi dau cuvîntul meu, dacă mai crezi în el. Vei fi liberă de orice şantaj. Îţi voi promova cartea. Vei vedea că va fi un frumos succes. Trebuie doar să alegem un pseudonim, dacă nu cumva te-ai răzgîndit şi vrei să apari cu numele tău adevărat.”

Nora şi-a strîns toate puterile rămase.

“Nu. Nu m-am răzgîndit. E bine aşa, cum am vorbit.”

“Bine, atunci te voi suna în zilele următoare. Îmi dau seama că acum nu poţi vorbi din cauza lui Marco. De fapt, sună-mă tu cînd vrei, aşa nu riscăm să se repete situaţia asta, pentru tine neplăcută. Vom stabili o întîlnire, ca să ne punem de acord cu toate detaliile problemei. Va trebui să semnezi un contract.”

“De acord, domnule D’Angelo, rămînem aşa cum ne-am înţeles.”

După ce-a încheiat conversaţia, Nora s-a ridicat grăbită îndreptîndu-se către baie.

“Cine e acest domn D’Angelo?”

“Un asistent care colaborează cu profesoara Galli. Scuză-mă, trebuie să merg la baie.”

Nora s-a asigurat că a închis bine uşa, apoi a scăpat un adînc suspin de uşurare. A rămas singură şi a simţit un neaşteptat freamăt de fericire, care o furnica prin mîini şi picioare şi i se răspîndea în tot corpul. A simţit nevoia de-a face o baie lungă şi odihnitoare, de-a umple vana şi de-a se scufunda în apă; şi de-a sta singură. Dar era Marco. Înainte de a ieşi a aşteptat vreo zece minute, în care a încercat să-şi reorganizeze gîndurile. S-

a întors la birou şi s-a prefăcut că îşi reia munca.

“Mai ai încă mult?”

“Vai, da, în după-masa asta vreau să scriu întruna. Simt că azi sînt în formă.”

“Atunci n-are rost să te aştept.”

“Da, n-are rost. Azi să nu contezi pe mine.”

“De acord, dacă aşa stau lucrurile profit să rezolv altă chestiune. Ne auzim mai tîrziu. Ciao.”

“Ciao, ne auzim diseară.”

Îndată ce-a ieşit Marco din casă, Nora a sărit în sus de bucurie. Apoi s-a întins într-o lungă şi odihnitoare trîndăveală, o tolăneală încîntată în gîndurile ei pufoase şi îmbătătoare, scufundată în visul orizonturilor noi şi îndepărtate.

Cîteva zile mai tîrziu, Nora şi Alberto s-au întîlnit pentru a pune la punct toate amănuntele problemei.

“Felicitări, Nora. Ai făcut o treabă excelentă. Sincer nu mă aşteptam. Te-am îndemnat pe toate căile să scrii acest roman, dar nu credeam că vei reuşi, că vei fi în stare să scrii o poveste aşa convingătoare şi fascinantă.”

“Ai zis bine: pe toate căile, inclusiv prin şantaj.”

“Tocmai ăsta a fost norocul tău. Ţi-am spus că fiecare scoate ce-are mai bun în el, atunci cînd se simte ameninţat. Şi la tine a fost tot aşa. Acum ţii în mîini cheia succesului.”

“Ce vrei să spui?”

“Haide, Nora, nu te mai preface că nu înţelegi. E clar ca lumina zilei. Acum stai pe o adevărată comoară. Cartea va merge bine, crede-mă. Şi dacă am vinde numai o sută de mii de exemplare, la un preţ eventual de douăzeci de euro, din care zece la sută drepturi de autor, ai primi două sute de mii de euro. Ce zici? Nu-i rău pentru un început. Vei putea să stai liberă şi liniştită cîţiva ani, iar între timp să te gîndeşti deja la o altă carte.”

“O sută de mii de exemplare? Ce tot vorbeşti? Cum îţi închipui că se vor vinde o sută de mii de exemplare? Asta-i curată halucinaţie.”

“Poate că se vor vinde şi mai multe, dar nu vreau să mă avînt prea tare. Trebuie să facem o treabă de calitate: o bună lansare mediatică şi publicitară, cîţiva critici literari nu prea chiţibuşari şi un producător de cinema dispus să facă un film. Atunci cînd publicitatea se face bine, critica funcţionează în scopul dorit şi se produce o variantă cinematografică, succesul e asigurat. Romanul şi filmul se susţin reciproc. Poate că, luate pe cont propriu, ar şchiopăta fiecare, dar împreună devin mai credibile, unul garantează pentru celălalt. Publicul le înghite mai uşor, dacă există un film

care se inspiră dintr-un roman: dacă s-a făcut şi filmul, înseamnă că e bună cartea, se gîndeşte lumea.”

Nora tindea să creadă că e mai curînd nebun decît viclean, mai degrabă ţicnit decît cinic, dar oricum a rămas perplexă. Alberto i-a intuit imediat îndoielile, după imaginile care s-au întipărit pe obrazul ei, care nu era în stare să-şi ascundă îndoielile şi scepticismul.

“Nu mă crezi, aşa-i? Ei bine, o să vezi în cîteva luni ce succes vom avea, adică vei avea. Mai vorbim peste cîteva luni.”

Optimismul lui Alberto a molipsit-o cumva pe Nora, care a simţit un freamăt de speranţă şi s-a lăsat pe seama emoţiei de-a se simţi aproape de ţinta visată.

“Ah, era să uit. Am văzut că titlul ales de tine este *Însemnări pentru o carte*. L-ai ales dinadins?”

“Ce vrei să spui? Nu înţeleg.”

“Mda, îmi închipuiam că nu-ţi dai seama.”

“De ce anume ar trebui să-mi dau seama?”

“Că există deja o carte cu acest titlu. Dar nu contează. Vom adopta şi aşa titlul acesta, fiindcă se potriveşte în cazul nostru.”

“Dar despre ce carte vorbeşti, adică cine a scris-o?”

“Este un teolog care a participat la o conspiraţie împotriva lui Hitler, pentru care a fost arestat şi apoi spînzurat în ‘45. Dar nu-ţi fă griji. Cine vrei să ştie de ea, cu atîta prostie cîtă există azi pe lume? Va fi bine, o să vezi.”

Nora n-a îndrăznit să întrebe altceva, rămînînd totuşi curioasă de-a cunoaşte numele autorului misterios, de teamă să nu-şi sublinieze mai mult ignoranţa.

“Important e să fie publicată cartea sub un pseudonim. Asta, după cum ştii, este pretenţia mea fundamentală şi nu se negociază.”

“Ah, deci nu ţi-ai schimbat părerea. Speram că te-ai răzgîndit, pe măsură ce ţi-ai scris opera; însă văd că ai rămas fermă pe poziţiile precedente.”

“În acest aspect sînt de neclintit. N-aş suporta nicicum ca alţii să pîndească înăuntru, în intimitatea mea. Asta e pentru mine ceva de neconceput, absolut inacceptabil. Mă apucă ruşinea şi groaza numai cînd mă gîndesc.”

“De acord. Îmi dau seama că eşti absolut convinsă. Nu vreau să-ţi forţez voinţa.”

Alberto a organizat, în scurt timp, o minuţioasă campanie publicitară. Titlul cărţii, numele autoarei, al editurii au apărut, pe prima pagină, în cotidianele cele mai difuzate. Recenziile pe marginea cărţii s-au

ţinut lanţ, în cele mai importante reviste săptămînale. În rubrica de avanpremieră săptămînală a cărţilor, din cel mai mare ziar, a început să se scrie despre acest nou roman în curs de apariţie. Cîţiva critici literari cunoscuţi marelui public n-au făcut economie de elogii, prezentînd romanul. A început să se vorbească despre *Însemnări pentru o carte* ca despre fenomenul literar al anului, în timp ce se lansa ipoteza că numele autoarei, Giulia Cortesi, este doar un pseudonim, în spatele căruia se ascunde o femeie necunoscută. Pe măsură ce numărul de cititori, împinşi de bombardamentul publicitar, sporea, devenea tot mai sigur că de fapt Cortesi nu există, ci e doar o mască pentru a ascunde adevărata identitate a autoarei, sau poate, cum bănuiau unii, a autorului. Într-adevăr unii insinuau că Giulia Cortesi nu numai că nu există ca atare, ci e pur şi simplu un pseudonim luat de un bărbat, un fel de Mary Ann Evans pe invers. Misterul tot mai profund în jurul autorului părea să sporească interesul pentru carte, al cărei tiraj a depăşit în cîteva săptămîni o sută de mii de exemplare. Dar cea mai importantă contribuţie la popularizarea cărţii a venit dintr-un interviu televizat cu un scriitor faimos, celebrul Edoardo Zamarra, autorul cunoscutei *Trilogii a Aragonului*. Zamarra, într-un amplu interviu dintr-o emisiune de televiziune, care dedica în fiecare săptămînă spaţiu amplu noutăţilor literare, cu exprimarea sa furtunoasă şi amuzantă, a dedicat înflăcărate elogii operei, favorizîndu-i ulterioara popularitate, în plus pe lîngă aceea pe care o obţinuse deja.

27 februarie 2006

“Alo?”

“Salut, Alfonso, sînt Marco.”

“Dragul meu, ce mai faci?”

“Bine, mulţumesc.”

“Ei? Ce-mi spui?”

“Ţi-am spus că sînt bine, dar în realitate aş putea fi mult mai bine.”

“Ce-ai păţit?”

“Nimic. Obişnuita problemă cu Nora.”

“Adică?”

“Lucrarea de licenţă. Tocmai ăsta e punctul dureros.”

“E tot blocată, aşa-i?”

“Blocată e puţin spus. Este paralizată: de doi ani i s-a repartizat subiectul şi încă nu i se vede capătul. Mai are încă mult de lucru, prea mult. Tocmai de asta îţi telefonez.”

“Pot s-o ajut în vreun fel?”

“Cred că da. Însă despre lucrurile astea e mai bine să vorbim personal, nu la telefon.”

“Iartă-mă, dar nu înţeleg ce vrei să spui. Nu ştiu la ce te referi...”

“Nu-ţi fă probleme, o să vorbim despre asta îndată ce ne vedem. Apropo, ai puţin timp azi după-masă? Ar fi destul să ai o oră liberă şi ţi-aş explica amănunţit cum stau lucrurile.”

“Da, bine. În după-masa asta e posibil.”

“Ne vedem la şase?”

“Cînd vrei. Poţi veni acasă în după-masa asta, cînd ai chef. Eu sînt acasă.”

“Mulţumesc. Ne vedem pe la şase.”

În aceeaşi după-masă, la ora şase fără zece, Marco şi-a parcat maşina în faţa casei lui Alfonso, a sunat la interfon şi puţin mai tîrziu s-a pomenit în biroul prietenului său.

“Ei? Ce-mi spui? Aici putem vorbi liber, nu ne va deranja nimeni. Am impresia că voiai să-mi vorbeşti în mod confidenţial, deşi nu pricep motivul pentru care...”

“Problema e următoarea: oricît se implică, oricît se forţează, nu cred că Nora este în stare să-şi termine lucrarea pe care o face, sau mai bine zis pe care n-o face şi ar trebui s-o facă. Nu cred că-i în stare.”

“Nu, nu exagera. Nora e o femeie inteligentă, nu trebuie s-o dispreţuieşti în asemenea măsură.”

“N-o dispreţuiesc cîtuşi de puţin. Tu ştii cît o iubesc şi o stimez. Ştii de asemeni cît de mult aş vrea să mă însor cu ea. Ţi se pare că cineva care de-abia aşteaptă să se însoare cu iubita lui o dispreţuieşte? Problema este că în acest moment e prea obosită; poate că şi-a epuizat energia şi nu reuşeşte să facă ceea ce ar vrea. În plus relaţiile cu coordonatoarea lucrării nu sînt bune. Ar fi nevoie de-o scînteie de orgoliu, pe care însă ea n-o are.”

“Dar ţi-a urmat sfaturile pe care i le-am dat? A citit cele două eseuri pe care i le-am procurat?”

“A făcut tot ce ai sfătuit-o; însă, din păcate, rezultatele sînt foarte modeste. Timpul trece, sesiunile de licenţă se scurg una după alta şi încă nu se vede nici o speranţă la lumina orizontului.”

“E mare păcat. Riscă să cadă într-o depresie.”

“Nu există soluţie, din cîte se pare.”

“Nu, să nu spui asta. Trebuie neapărat să fie o soluţie, trebuie neapărat.”

“Mda, trebuie să fie; dar care? Eu nu izbutesc s-o găsesc. Doar dacă...”

“Doar dacă?”

Alfonso l-a privit interogator pe Marco, aşteptînd să-şi încheie fraza. Marco a rămas mult timp tăcut, lăsînd totuşi de înţeles prin neliniştea ochilor că era pe cale să spună ceva. Pînă la urmă a rupt tăcerea.

“Doar dacă nu i-o faci tu.”

Tăcere absolută. Lui Alfonso i s-a tăiat respiraţia. Faţa i s-a învineţit de la un flux neaşteptat de sînge. Nu era uşor de înţeles dacă era mai curînd surprins decît stînjenit.

“Ce să fac eu?”

“Cum ce? Lucrarea. Ar trebui să-i scrii tu licenţa; sau, mai bine zis, ar trebui să contribui, ca să spunem aşa, la reuşita lucrării, să dai o mînă de ajutor, care însă în acest caz ar putea fi decisivă.”

“Să scriu eu lucrarea? Glumeşti?”

“Alfonso, ne cunoaştem de atîţia ani, avem deplină încredere unul în celălalt, prietenia noastră e tare ca piatra. De asta îmi permit să-ţi cer un asemenea imens sprijin. Doar tu ne poţi ajuta să rezolvăm această problemă.”

“Îmi ceri să fac un fals, să devin complice la o infracţiune.”

“Haide, Alfonso, să fim realişti, aici e vorba întîi de toate de-a salva o relaţie, aceea dintre mine şi Nora, care începe să se destrame. Poate că ţi se va părea ciudat, dar dacă Nora nu-şi ia licenţa, ne despărţim. M-am

săturat pînă peste cap să aştept, vreau neapărat să mă însor cu ea şi ştii că nu va accepta să se mărite înainte de a-şi lua licenţa. Mi-a pus această condiţie şi eu am acceptat-o; aşadar dacă nu termină facultatea, eu va trebui să-mi văd de drum cu coada între picioare.”

“Poate că n-are chef să se mărite cu tine şi atunci amînă cu tot dinadinsul licenţa.”

“Nu e momentul să glumim; eu, cel puţin, n-am nici un chef de asta, crede-mă. Aş fi curios să văd dacă ţi-ar veni să glumeşti, fiind în locul meu. Închipuie-ţi ce-ai fi încercat tu să faci dacă, întîmplător, prin vreo glumă ciudată a destinului, sau vreo piedică birocratică, sau orice alt eveniment plin de ghinion, n-ai fi putut să te însori cu Olga. Cum te-ai fi simţit? Olga ţi-a dăruit toată fericirea din lume şi mai ales ţi-a dat doi copii minunaţi. Nu crezi că poate şi eu mi-aş dori să am un copil? Am treizeci şi cinci de ani, ca şi tine, nu uita. Diferenţa este că eu încă n-am realizat nimic în viaţă.”

“Iartă-mă, am făcut doar o mică glumă, dar mă tem că n-am prea nimerit-o.”

“Las-o baltă. Să vedem, mai curînd, dacă ai fi dispus să mă ajuţi. Dacă nu-ţi cer acest serviciu ţie, cui pot oare să i-l cer?”

“Te înţeleg şi să nu crezi că nu vreau să te ajut; dar trebuie să recunoşti că ar fi vorba despre o infracţiune; îmi ceri să comit o infracţiune.”

“Haide, Alfonso, nu mai face pe moralistul. E oare mai importantă respectarea formală a unor reguli sociale abstracte, pe care oricum nimeni nu le respectă pînă la capăt, sau prietenia indestructibilă dintre noi doi?”

“Măcar lasă-mi puţin timp să mă gîndesc la asta.”

“Fireşte. Nu trebuie să-mi dai un răspuns imediat. Gîndeşte-te bine şi ia în considerare că desigur munca ta va fi recompensată în mod adecvat. De asta poţi fi mai mult ca sigur. Ba chiar vei fi tu însuţi, dacă eşti de acord, cel care îmi vei spune cît îţi datorez.”

“Să nu vorbim de asta, Marco; eu nu mă gîndeam cîtuşi de puţin la aspectul economic, te asigur.”

“Ştiu că eşti dezinteresat şi nu te gîndeai la aşa ceva, dar tocmai de asta îmi va face plăcere să-ţi ofer un cadou frumos. Pentru mine, ajutorul tău are o importanţă vitală, aşadar voi fi foarte încîntat să-ţi recunosc toate meritele. Cadoul meu, oricît de consistent, va avea totuşi doar o valoare simbolică faţă de importanţa colaborării tale cu mine.”

“Bine: dacă voi accepta să-ţi fac acest serviciu, îmi vei oferi un cadou, ce consideri tu.”

“Sigur, fireşte, ştii bine că nu-mi pasă de bani. Ştii că pentru mine

aşa ceva nu reprezintă o problemă.”

“De acord, mă gîndesc şi îţi comunic curînd. Dar e un lucru pe care nu-l înţeleg şi mă pune oarecum pe gînduri.”

“Ce anume?”

“Nu crezi că Nora se poate simţi jignită în orgoliul ei? Sau a fost cumva tocmai ea care, prin intermediul tău, mi-a cerut...”

“Nu. Ea încă nu ştie nimic. A fost iniţiativa mea, ideea mea.”

“Şi crezi că va fi de acord, că va accepta ajutorul meu?”

“Nora e atît de descurajată, ba aş spune atît de disperată, încît cu siguranţă îi va conveni. Şi ea vrea numai să termine şi nu cred că, dacă i s-ar ivi acest prilej, ar trata cu dispreţ un asemenea noroc.”

“Bine, mă voi gîndi şi îţi voi comunica în curînd. Îmi închipui că te grăbeşti să-mi ştii răspunsul.”

“Avînd în vedere toată întîrzierea care s-a acumulat, e limpede că ne grăbim foarte tare. Dar tu hotărăşte-te cu tot calmul. Este important să-mi dai un răspuns în cîteva zile, cel mult săptămîna asta. Aşa, dacă te hotărăşti să nu faci nimic, aş putea deja săptămîna viitoare să caut pe altcineva.”

“O să-mi iau două zile de gîndire, dacă nu te superi. Azi e luni, cel mult pînă miercuri seara îţi spun dacă e da sau nu. În regulă?”

“Mulţumesc, Alfonso.”

“Nu-mi mulţumi prea devreme. Încă nu m-am hotărît.”

“Mulţumesc în orice caz, indiferent ce hotărîre vei lua.”

2 octombrie 2006

Totul mergea bine. Cartea avea mare succes de critică şi de public. Nora se bucura de acea fericire neaşteptată şi deplină, la care n-ar fi sperat şi pe care nu şi-ar fi închipuit-o. Era mulţumită, liniştită, avea în sfîrşit o mare stimă de sine, pentru victoria obţinută. Faptul că nimeni nu ştia că Nora Giordani şi Giulia Cortesi sînt una şi aceeaşi persoană o făcea bucuroasă, nici nu se gîndea să dezvăluie vreodată întreaga poveste, ba era chiar foarte satisfăcută că rămîne în umbră, legănîndu-se în starea aceea de bucurie excitată. De licenţă nu-i prea mai păsa, chiar dacă înaintase între timp mulţumitor cu lucrarea, fiindcă nu mai era nerăbdătoare s-o termine.

Dar într-o zi telefonul a sunat şi farmecul s-a risipit.

“Alo?”

“Bună ziua, sînt Luigi Mattei de la *Messaggero*. Aş putea vorbi cu doamna Nora Giordani?”

“Eu sînt. Spuneţi, vă rog.”

“Vai, felicitări, doamna Giordani, cele mai sincere felicitări. Dumneavoastră sînteţi cu adevărat...”

“Felicitări? Dar... de ce? Şi cine sînteţi dumneavoastră?”

“Sînt Mattei, responsabilul rubricii culturale din *Messaggero*.”

“Un ziarist?”

“Da, doamnă, un ziarist de la *Messaggero*.”

“Am priceput că sînteţi de la *Messaggero*. Ce n-am priceput e ce anume doriţi.”

“Dar doresc să vă felicit, pentru îndemînarea dumneavoastră, pentru succesul deplin meritat pe care-l obţineţi în toată Italia.”

Nora a rămas înţepenită de uimire, iar apoi de mînie.

“Ce succes? Despre ce vorbiţi dumneavoastră, domnule...”

“Mattei, mă numesc Mattei. Despre succesul cărţii dumneavoastră, desigur. Sînteţi o mare scriitoare, doamna Giordani. Felicitări. Vă transmit cea mai profundă admiraţie a mea. Am rămas fascinat de opera dumneavoastră.”

“Cum mi-aţi descoperit identitatea?”

“Ei, haideţi, doamna Giordani, acesta este un aspect cu totul periferic, nu credeţi? Important este ca publicul dumneavoastră, cititorii dumneavoastră, admiratorii dumneavoastră să poată în sfîrşit să vă simtă mai aproape, să vă poată îmbrăţişa în mod ideal, să poată sărbători alături

de dumneavoastră succesul şi îndemînarea autoarei. Sîntem cu toţii foarte mîndri, eu în primul rînd, că pe cerul literaturii italiene străluceşte o nouă stea.”

“Vă rog să nu exageraţi şi mai ales să evitaţi linguşelile, fiindcă pe mine nu mă amuză chiar deloc. Vreau să ştiu cine v-a dezvăluit adevărata mea identitate şi care este scopul conversaţiei noastre telefonice.”

“Vai, doamna Giordani, îmi pare foarte rău dacă v-am supărat, nu era intenţia mea. Nu vă faceţi griji că vă cunosc identitatea. Staţi liniştită, vom face totul respectînd cu sfinţenie clauza de confidenţialitate, care pentru dumneavoastră este atît de importantă.”

“Încă nu mi-aţi răspuns la întrebări: cine v-a dat numele meu şi ce doriţi de la mine?”

“Editorul dumneavoastră, fireşte, numele autorului mi l-a dat editorul, chiar dacă nu voia să mi-l dezvăluie sub nici o formă.”

“Aha, nu voia să-l dezvăluie, aşa-i? Dar pe urmă l-a dezvăluit, fireşte. Aha, deci el a fost nemernicul. Trebuia să mă aştept la asta din partea lui.”

“Doamna Giordani, nu vă îngrijoraţi. Eu, uitaţi-vă... V-am telefonat ca să vă solicit un interviu, care va fi publicat în ziarul meu.”

“Lăsaţi-mă în pace, vă rog frumos. Nu-mi trece prin minte să vă dau interviuri, nici dumneavoastră, nici altora.”

Fără a mai aştepta răspunsul, Nora a închis telefonul. Acum ce să facă? Se simţea pierdută. În scurtă vreme, toată lumea va afla. Acel ziarist va suna din nou, poate că alţi ziarişti o vor hărţui, fotografii o vor pîndi, pentru a-i confisca identitatea, pentru a-i da un chip acelui nume care deja era adevărat. Afurisitul de Alberto! Încă odată a trădat-o. Mai întîi a sedus-o, pe urmă a şantajat-o, acum a trădat-o. Simţea toată ruşinea înşelătoriei, umilinţa acelei exploatări şi comercializări, se simţea un instrument în mîinile lui Alberto şi în scurt timp urma să devină un instrument al mijloacelor de comunicare. Viaţa ei privată era distrusă în eternitate, nimicită de invazia celor care nu ezitau s-o întrebuinţeze ca pe un produs de vînzare.

Viaţa ei, intimitatea ei, vicisitudinile ei personale, trupul ei în actul plăcerii sau al sarcinii întrerupte cu deliberare vor fi obiectul de fantezie al publicului. Frazele cele mai intime, confidenţele cele mai secrete vor ţine de domeniul public. Partea cea mai ascunsă a sufletului ei va fi mototolită şi sfîşiată de bocancii invadatorilor, de curiozitatea înfometată şi bolnăvicioasă a mulţimii de gură-cască.

“Sufletul meu blînd şi singuratic nu e potrivit pentru această lume. Lumea e dominată de o agresivitate înfricoşătoare, de puternicele şi

frămîntatele dinamici de grup, de adînc înrădăcinatele mitologii colective, ce nu pot fi nici măcar scrijelite. Aşadar îmi propun să zăbovesc cît mai puţin printre asemenea oameni; de asta voiam să-mi găsesc un loc într-un colţişor ascuns şi discret. Voiam să rămîn în umbră, necunoscută de toţi, trăgînd peste mine pătura discreţiei absolute. În locşorul meu tainic, în colţul meu nebănuit de lume, îmi elaboram fragmente mărunte, decupam aşchii mici, îmi hrăneam dispreţul faţă de celebritate. Voiam să-mi gestionez succesul cu o frugală înţelepciune. Toate porţile templului au fost acum date de pereţi, în faţa hoardelor profane.

Adevăratul resort ce pune în mişcare practica prezentului este exercitarea dominaţiei, fără a se recurge la violenţă. Moartea violentă a fost înfrîntă; dar există închisoarea de aur a neputinţei de-a zădărnici aşa-zisa victorie a dreptului la viaţă. Această falsă democraţie, această viaţă civilă fleşcăită, acest liberalism greţos, acest egoism atotcuprinzător fac să devină cu totul precară sănătatea comunităţii noastre. Generaţii tot mai ignorante în privinţa obligaţiilor constitutive şi fundamentale ce le revin, tineri tot mai năuciţi de parfumul înşelător al succesului material privesc cu ochii aţintiţi şi prostiţi către un viitor deja îmbătrînit. Atunci cînd totul s-a transformat în marfă, atunci cînd totul a fost călcat în picioare, ce mai poţi aştepta de la ziua de mîine? Unica raţiune de-a trăi devine aceea de-a sta la fereastra lumii, pentru a-ţi potoli curiozitatea nesătulă: aşteptînd să iasă la suprafaţă alte scandaluri, alte cutremure să agite apele băltite ale mlaştinii politice, alte decese zgomotoase să ne impresioneze fibrele optice, alte evenimente răsunătoare şi descumpănitoare să intervină pentru a răspîndi alarmismul şi emoţiile. Toate acestea însă provoacă deprinderi, iar atunci cînd ne vom obişnui cu toate, atunci cînd nevoia noastră însetată de lucruri noi nu va mai putea fi realizată, vom încerca să devorăm totul, ne vom hrăni chiar şi din gunoaie.”

Aceste gînduri cu gust amar şi semnificaţie misterioasă se înghesuiau în mintea Norei, prevestind o fugă de realitate, de acea realitate în faţa căreia nu putea să se resemneze.

2 octombrie 2006

Nora se gîndea la banii ei. Banii aceia care, pe neaşteptate, s-au adunat în contul ei bancar. I-a fulgerat prin minte o anumită idee. De fapt n-ar fi fost greu de realizat. Dar trebuia realizată cît mai repede. Îi zburau gîndurile la această nouă intuiţie, cînd a sunat telefonul.

“Alo?”

“Bună, draga mea.”

“Bună, Marco. Ce mai faci?”

“Bine. Am veşti bune pentru tine.”

“Ah, zău? Bine, totdeauna avem nevoie de veşti bune. Despre ce e vorba?”

“Am găsit o soluţie pentru problema ta.”

“Care problemă?”

“Cum care problemă? Problema licenţei, desigur. E pe cale de-a fi rezolvată.”

“Serios? Mi-o scrii tu cumva?”

“Nu eu, că n-am competenţa necesară. Prietenul meu Alfonso tocmai mi-a comunicat că se apropie de sfîrşit; cel mult într-o săptămînă va fi gata. Te bucuri, Nora?”

“Cum? Scuză-mă, cred că n-am înţeles bine. Alfonso se apropie de sfîrşit? Dar despre ce dracu’ vorbim?”

“Nora, ascultă-mă. Nu ţi-am spus mai devreme şi poate că am acţionat cam impulsiv, cînd am hotărît să-i cer sprijinul lui Alfonso, dar mi-am permis să-l rog dacă poate să se ocupe el de asta, întrucît tu te confruntai cu anumite dificultăţi pe care le ştim şi prin urmare nu reuşeai să...”

“Ce-ai făcut tu? I-ai cerut lui Alfonso să scrie lucrarea în locul meu?”

“Chiar aşa. A fost o idee excelentă, pentru că Alfonso a fost foarte iute de mînă şi peste puţină vreme va termina treaba. A început să lucreze la ea în martie şi, dacă ne gîndim că în august a întrerupt, i-au trebuit ceva mai mult de şase luni. Chiar că-i foarte priceput Alfonso. Din fericire mi-a acceptat rugămintea şi astfel, în sfîrşit, îţi vei vedea visul împlinit şi...”

“Şi tu îl vei vedea împlinit pe al tău. Ei da, ai avut chiar o idee excelentă! Ai luat o decizie aşa de importantă fără măcar să mă consulţi. Ce idee genială! Drept cine mă iei, crezi că poţi să mă învîrţi şi să mă răsuceşti după bunul tău plac? Aţi complotat pe la spate, tu şi prietenul tău profesor, fără ca eu să-mi închipui ceva. Ce grozavi sînteţi voi! Eu nu ştiam nimic, dar cineva lucra pentru mine.”

“Nora, ascultă-mă. Am făcut asta cu cele mai bune intenţii şi fireşte nu-mi închipuiam că vei fi aşa de intrigată. Credeam că fac un lucru bun pentru tine.”

“Dar ce idee drăguţă ai avut, o adevărată intenţie nobilă! Ai crezut că, dacă mă pui în faţa faptului împlinit, n-o să opun rezistenţă, aşa-i? Ţi-ai făcut socoteala că mă voi bucura să găsesc soluţia servită pe o tavă de argint, fiindcă eram epuizată. Ei bine, nu. Tocmai aici te-ai înşelat, de data

asta calculele tale sînt complet greşite. N-am ce face cu o lucrare falsă, nu-mi pasă de tine şi de prietenul tău, căruia îmi închipui că i-ai promis şi o răsplată bănească. Îţi voi spune chiar mai mult de-atît: acest complot pe care l-aţi ţesut pe la spatele meu este de-o gravitate nemaipomenită. M-aţi jignit şi m-aţi insultat oribil, m-aţi considerat o incapabilă, o biată idioată care nu merită nici măcar să fie informată de ceea ce se petrece în culise. Sînt supărată şi pe amicul tău, care nu trebuia să-şi permită să se amestece aşa de grosolan în viaţa mea; i-am cerut eu vreodată ceva înfumuratului ăluia? Dar mai ales pe tine sînt supărată, fiindcă ai complotat din umbră, fără să-mi spui nimic, plin de îngîmfare, sigur de tine că poţi să mă joci pe degete şi să mă păcăleşti. Ai demonstrat cît de mult mă dispreţuieşti, aşa cum am bănuit adesea. Şi mai ales cred că ai făcut-o pentru a-ţi atinge scopurile. Fireşte, nu e nici o îndoială. Astfel, îndată după licenţă, aş fi fost obligată să-mi onorez promisiunea pe care ţi-am făcut-o: să mă mărit cu tine şi apoi, poate chiar imediat, să-ţi dăruiesc un demn urmaş. Fiindcă asta ţi-ai dorit din totdeauna. Te urăsc din toată fiinţa mea. Pînă mîine am plecat din casa ta şi nu vreau să te mai văd niciodată.”

“Nora, ce-i cu tine, ai înnebunit? Ce tot vorbeşti? Eu te iubesc, te-am iubit mereu, am făcut toate astea pentru tine, nu merit din partea ta aşa ceva...”

“În schimb eu am impresia că te-ai iubit mereu pe tine însuţi. De data asta chiar că s-a terminat. Pentru totdeauna.”

Nora l-a sunat pe Alberto.

“Alo, cine e?”

“Sînt Nora. Azi am avut dovada trădării tale. Trebuia să mă aştept la asta din partea ta.”

“Ascultă, Nora. Atunci cînd te-am şantajat, m-ai văzut ca pe un monstru. Îţi aminteşti? Şi apoi, de fapt, aceea a fost pîrghia de lansare, care te-a ajutat să renaşti. Din nou, acum, mă consideri un mojic, dar şi această nemernicie a mea îţi va purta noroc: vei avea un succes mai mare decît...”

“Las-o baltă; deja bănuiesc încotro vrei să te îndrepţi. Tot răul pe care îl faci se transformă în bine, tot rahatul pe care-l atingi devine aur. M-am săturat să te acuz şi să te insult, cum ai merita de asemeni. Ştiu deja că ai mereu un răspuns pregătit şi valabil, ştiu că eşti mereu invulnerabil, ştiu că tu reprezinţi puterea, am înţeles că îi devorezi pe toţi cei care ţi se opun, te hrăneşti din împotrivirea lor pentru a deveni tot mai puternic. Ştiu că macini mărunt şi prelucrezi, cu dialectica ta inefabilă, toate argumentele folosite împotriva ta. Nu mai vreau să particip la jocul tău. Ţi-am înţeles jocul, în sfîrşit: este jocul democraţiei simulate, al falsei toleranţe, al ipocriziei înălţate ca sistem de viaţă şi de gîndire.”

“Cuvintele tale sînt tăioase ca lama de brici, dar nu mă neliniştesc. Îmi păstrez calmul, acuzaţiile tale nu mă tulbură cîtuşi de puţin, fiindcă ştiu că sînt fără de păcat şi n-am motive să mă tem de nimic.”

“Această indiferenţă este dovada tiraniei tale, a dominaţiei tale absolute.”

Alberto a tăcut. Nora, după ce-a aşteptat zadarnic o replică, a continuat.

“Oricum, nu despre asta voiam să-ţi vorbesc, m-am săturat de confruntările noastre, de duelurile noastre verbale. Voiam să-ţi spun că m-am hotărît să plec. După cum ţi-am zis, nu suport să devin un obiect de circ. Aici nu mai e locul meu. Simt că mă sufoc. Trădarea ta laşă mă obligă să plec.”

“Acum eşti liberă să pleci, Nora. Înainte de-a te întîlni cu mine, n-ai fi putut.”

“Nu mă întrebi nici măcar unde voi merge şi cît timp voi fi plecată?”

“Poate că vei merge în Noua Zeelandă. Vei sta pe-acolo vreun an şi pe urmă, cînd nu vei mai rezista, te vei întoarce. Am greşit foarte mult?”

“Fir-ar să fie! Cum ai priceput că tocmai asta am în minte? Deja îmi controlezi şi gîndurile?”

“Noua Zeelandă este locul cel mai îndepărtat unde poţi merge. Dacă simţi că Italia te sufocă, e logic că vrei să mergi la celălalt capăt al lumii. În plus este o ţară de limbă engleză şi inclusiv patria regizoarei tale preferate. Există toate motivele să mergi tocmai acolo.”

Nora nu ştia dacă e mai mult surprinsă sau furioasă, pentru faptul că Alberto reuşea să scotocească atît de uşor pînă şi prin gîndurile ei cele mai ascunse. Alberto, cu clarviziunea lui flegmatică, i-a retezat pînă şi arma surprizei. După ce-a trecut peste ciuda uşor de înţeles, Nora a precizat că pretinde să-i fie respectate drepturile de autor, pe care şi le va apăra chiar şi din locul cel mai îndepărtat de pe glob.

“Contractul va fi onorat pînă la capăt, Nora. Toate sumele care-ţi revin vor fi depuse în contul tău bancar. Te aştept cu următorul roman. Sînt gata încă de-acum să-l public şi să-l promovez în vederea succesului. Drum bun şi mult succes, Nora.”

“E vina ta că sînt obligată să plec din ţara mea.”

“Răspunde la întrebarea asta, Nora.”

“Care întrebare?”

“Te simţeai mai bine înainte de-a mă întîlni, sau te simţi mai bine acum, cînd te pregăteşti să pleci în Noua Zeelandă?”

Nora n-a răspuns.

2 octombrie 2006

“Alo?”

“Bună, Paola, sînt Nora.”

“Draga mea, cît mă bucur să te aud! Ce mai faci? Totul e în regulă?”

“Da, chiar bine: tocmai i-am spus lui Marco că totul s-a terminat între noi.”

“Ce-ai făcut? Nu mai spune? Serios, Nora? Dar nu-i adevărat, adică, vreau să spun că n-ai într-adevăr intenţia să... să-l părăseşti, sper.”

“Nu numai că am intenţia să-l părăsesc, ci şi să plec cît mai departe de el.”

“Haide, nu e cu putinţă. Dar ce s-a întîmplat aşa de grav, încît ai ajuns să iei această hotărîre?”

“Ascultă, Paola, îţi voi explica totul, cînd ne vom vedea. Eu, acum, am nevoie de sprijinul tău. Numai tu mă poţi ajuta.”

“Spune-mi despre ce este vorba.”

“Caut un loc unde să stau o săptămînă, poate zece zile, fiindcă trebuie să plec din casa asta mîine. De mîine încolo voi avea nevoie de cineva care să-mi ofere un pat în care să dorm. Iartă-mă că dau buzna în halul ăsta, dar efectiv nu ştiu pe cine altcineva să rog.”

“Sigur că poţi să vii. Mă bucur că mi-ai cerut mie să te ajut. Poţi sta şi o lună, dacă ai nevoie. Nu-ţi face probleme. De mîine vei sta la mine.”

“Dar Cesare nu se va opune?”

“Nici pomeneală! Şi el va fi bucuros să te găzduiască. Totdeauna i-ai fost simpatică, ştii şi tu.”

“Îţi mulţumesc, Paola. Mîine după-amiază mă mut la tine. Dar te rog foarte mult: Marco să nu afle că voi fi acolo. Poate că îşi va închipui, poate că te va suna să te întrebe de mine. Să-i spui că nu m-ai văzut, că nu ştii unde sînt. Te simţi în stare să joci rolul acesta? Mă tem că îţi dau prea multă bătaie de cap.”

“Nici o problemă. Dacă va telefona, îi voi spune că n-am vorbit cu tine.”

“Şi dacă sună la interfon? Eu n-o să-i răspund, fireşte; dar dacă vei răspunde tu, iar el îţi va cere să intre în casă? Cum o să faci? Nu cred că va ajunge pînă acolo, adică să apară în faţa casei tale şi să aibă pretenţia de a-ţi intra în apartament. Dar nu pot nici exclude asta. E limpede că, dacă nu-l

laşi înăuntru, va intra la bănuieli, va pricepe că sînt acolo, la tine acasă. Pe de altă parte, ar fi cam ciudat să nu-l laşi înăuntru, fiindcă am venit uneori la Tivoli fără să te anunţăm dinainte şi niciodată nu ne-ai ţinut afară.”

“Nora, ai dreptate să-ţi faci toate gîndurile astea. Eu, în clipa asta, nu ştiu cum vom face. Oricum fii liniştită: nu-i vom da voie să te găsească. Aici vei fi apărată. Nu-mi poate viola domiciliul, nu-i aşa? Cel mult, mă gîndesc eu, în perioada cît vei sta la mine nu voi răspunde la interfon. Ca să nu greşesc, nu voi răspunde nimănui. S-ar putea să nu fiu acasă, s-ar putea să fiu plecată. Pe de altă parte, dacă vrei să-l eviţi, dacă vrei să fii sigură că nu te întîlneşti cu el, singura posibilitate este aceasta: să rămîi ascunsă la mine şi să nu răspunzi la telefon şi interfon; eu, în ce mă priveşte, voi face la fel.”

“Îmi pare foarte rău că-ţi dau atîta bătaie de cap.”

“Nici o bătaie de cap, nu-ţi fă probleme. Dacă aşa trebuie să facem, aşa vom face. Ai comis vreo crimă, eşti căutată de poliţie? Nu cred. Legea nu-mi interzice să te găzduiesc la mine acasă şi să nu dezvălui nimănui prezenţa ta. O să vezi că ne vom distra ascunzîndu-ne. O să ne jucăm de-a v-aţi ascunselea, va fi amuzant.”

“Mulţumesc, Paola. Chiar nu ştiu cum să-ţi mulţumesc pentru tot ajutorul pe care mi-l oferi.”

“Într-un singur fel: spune-mi ce s-a întîmplat între tine şi Marco.”

“Îţi voi spune mîine. Iartă-mă că nu stau acum să-ţi povestesc, dar trebuie cu adevărat să mai fac multe lucruri, inclusiv bagajul. Mîine îţi voi spune totul. Poţi să-ţi stăpîneşti curiozitatea pînă mîine?”

“Sigur că pot. Te aştept mîine după-masă.”

“Ciao, Paola. Te îmbrăţişez.”

După ce i-a telefonat Paolei şi şi-a asigurat cazarea pînă în ziua plecării spre Auckland, Nora a deschis volumul de *Pagini aurii* şi a căutat litera M, pentru o firmă disponibilă să se ocupe de mutarea ei, a doua zi dimineaţa. Nora avea în proprietate, împreună cu fratele ei, o boxă mare pentru bagaje, care fusese a părinţilor. Erau acolo două dulapuri mari, cufere, laviţe, etajere. Nu era nici o problemă să-şi aranjeze acolo toate lucrurile.

Pregătirea valizei n-a fost o treabă uşoară, fiindcă a fost obligată să se hotărască în scurtă vreme. Şi-a pus doar îmbrăcămintea strict necesară, două perechi de pantofi şi cîteva obiecte cosmetice; a adăugat nişte cărţi (printre care gramatica limbii engleze de Thomson-Martinet şi două dicţionare englezeşti), le-a ales cu mari ezitări, printre multe altele pe care le avea; în sfîrşit a pus cîteva CD-uri cu muzică şi DVD-uri cu filmele lui Jane Campion.

După ce şi-a făcut valiza, i s-a părut că e mai uşor să-şi ia zborul. Nu era chiar aşa de complicat să dai cu piciorul la tot trecutul şi să începi o viaţă nouă: maşină nu avea; casa era în proprietatea lui Marco; toate contractele de gaz-lumină-telefon erau pe numele logodnicului. De fapt, Nora era efectiv într-un butoi de fier: putea să se considere eliberată de obligaţia de a-şi bate capul cu datoriile practice, care i-ar fi putut pune o piedică supărătoare, mai ales că se muta la capătul celălalt al pământului.

Nora i-a dat un telefon fratelui ei, care se afla deja de cîţiva ani în străinătate cu serviciul şi cu care menţinea legături foarte formale şi mai curînd întîmplătoare, pentru a-l informa în legătură cu hotărîrea ei de-a pleca în Noua Zeelandă.

2 octombrie 2006

“Alo?”

“Eu sînt. Trebuie să mă asculţi.”

“Ah, da, ciao. Te ascult, spune-mi te rog.”

“Sper că, în clipa asta, ţi-ai mai revenit şi îmi explici şi mie ce s-a întîmplat, fiindcă efectiv n-am înţeles. Mi s-a părut că delirezi.”

“Da, iartă-mă. Am avut o criză de furie, m-am aprins dintr-o dată. Acum sînt însă mai calmă. Mi-a trecut mînia. Mă simt mult mai bine. Nu-ţi face griji, Marco, acum totul e în regulă. Îmi pare rău că m-am pierdut cu firea. Nu voiam să te rănesc. Îmi pare rău că... am spus acele lucruri groaznice.”

“Într-adevăr, mi se părea absurd că ai hotărît să pui capăt relaţiei noastre, într-un mod atît de neaşteptat, din motive, la urma urmelor, destul de mărunte.”

“Păi, cînd mi-ai spus de Alfonso, de treaba pe care i-ai încredinţat-o, mi s-a părut umilitor pentru mine ca altcineva să facă totul în locul meu. În clipa aceea mi s-a confirmat eşecul, pedeapsa pentru incapacitatea mea. Te-am detestat profund, în acel moment, fiindcă mi s-a părut că ai acţionat împotriva demnităţii mele. Iată de ce am avut explozia de mînie şi am ajuns să-ţi spun lucrurile acelea grave. Pe urmă m-am mai gîndit puţin şi am priceput că ai acţionat cu cele mai bune intenţii, pentru a mă ajuta să scap dintr-o situaţie care devine tot mai dificilă.”

“Aşa, foarte bine, ai zis chiar adevărul: am acţionat cu cele mai bune intenţii.”

“Da, am înţeles pe urmă. Te rog mult să mă ierţi. Atunci am priceput greşit. Am fost orbită de teama că ai făcut totul din pur egoism. De fapt ai făcut-o pentru mine.”

“Văd că ţi-ai revenit, în sfîrşit. Mă bucur că delirul tău a durat aşa puţin.”

“Să ne prefacem că nu s-a întîmplat nimic. Să ştergem totul. Să începem de la capăt. E bine aşa, Marco?”

“Nu mi-e uşor să te aud că-mi spui nişte lucruri atît de grave şi pe urmă, după cîteva ore, să şterg totul cu buretele. Oscilaţiile tale înspăimîntătoare mă fac să înnebunesc. Numai răbdarea mea fără limite mă ajută să rezist în această situaţie absurdă.”

“Ai dreptate, Marco. Îţi cer iertare. Voi încerca, de acum înainte, să

fiu mai stabilă decît în trecut. Să uităm totul.”

“De acord, deşi nu-i uşor. M-am speriat că vorbeşti serios, cu toate că mi-am spus că aşa ceva e imposibil. Dar a fost un dezastru pentru mine, pe plan emotiv. Mintea îmi spunea că e imposibil, dar inima a suferit în acele clipe.”

“Sîntem ca la început. Nu te teme, Marco. Nu s-a întîmplat nimic.”

“Nu s-a întîmplat nimic? Mi-ai spus că s-a terminat totul între noi şi mi-ai închis telefonul în nas. Şi zici că nu s-a întîmplat nimic? Pentru mine a fost înfiorător. Încearcă să te pui în locul meu.”

“Da, ai dreptate. Nu ştiu ce mi-a trecut prin cap în clipa aceea, să exagerez în asemenea hal. Am priceput greşit, fireşte. Ţi-am înţeles aiurea intenţiile şi am tras concluzii absolut greşite.”

“Da, chiar aşa a fost. Ai tras concluzii absolut greşite.”

“Iartă-mă. Nu se va mai întîmpla. A fost o glumă urîtă a creierului meu, o glumă de cel mai prost gust pentru tine. Dar nu se va mai întîmpla, crede-mă.”

“Bine, să ştergem totul cu buretele. Să spunem că precedenta convorbire telefonică nu s-a petrecut niciodată. Însă vreau să te văd mîine. Mîine dimineaţă voi fi la tine.”

“Nu, mîine dimineaţă nu pot. Să ne vedem mîine după-amiază.”

“De ce nu poţi?”

“Pe mîine dimineaţă mi-am stabilit deja anumite lucruri precise de rezolvat. N-aş fi liniştită dacă ar trebui să le contramandez. După-amiază voi avea mintea mai liberă, voi putea să-ţi fac pe plac. Vom avea mai mult timp la dispoziţie, vom cina împreună şi pe urmă, dacă vrei, o să dormi aici la mine. Nu contează dacă vom încălca şi noi odată regula stabilită.”

“Chiar aşa, să ne vedem mîine după-amiază. Vom avea mai mult timp să stăm împreună şi sper că mă vei ajuta să te iert pentru gluma proastă pe care mi-ai făcut-o, într-un mod potrivit.”

“Vei vedea că nu te voi dezamăgi, îţi voi îndeplini toate dorinţele, chiar şi pe cele mai ascunse, dacă există. Vei rămîne pe deplin mulţumit, îţi promit.”

“Ce frumos e să te aud aşa disponibilă. Sînt foarte curios dacă îţi vei ţine promisiunea.”

“Mîine după-amiază vei fi pe deplin servit. Şi, la o adică, vom continua toată seara şi toată noaptea.”

“Eşti foarte excitantă! Ce-ai păţit? De unde această disponibilitate a ta?”

“Vreau să-mi cîştig iertarea şi sînt dispusă să fac totul.”

“Ce minune! O asemenea ocazie nu trebuie pierdută.”

“Dacă nu vrei s-o pierzi, vino aici la patru după-amiază şi vei fi servit.”

“Pot veni şi mai repede, dacă vrei.”

“La patru după-amiază. Nu mai repede.”

“Aş vrea să fie deja mîine.”

“Pregăteşte-te, fiindcă mîine va fi o zi de neuitat pentru tine. Îţi voi face o surpriză de care îţi vei aminti întotdeauna.”

“Eşti foarte pricepută şi extrem de intrigantă, în acest rol. Mă surprinzi deja de-acum.”

“Mîine te voi surprinde mult mai tare. Să fii sigur.”

“Diseară îmi va fi imposibil să nu-mi zboare gîndurile la ceea ce se va întîmpla mîine.”

“Da, da, stoarce-ţi gîndurile, fiindcă ceea ce vreau eu să-ţi pregătesc nu vei reuşi niciodată să-ţi închipui.”

“Mi se taie respiraţia. Eşti într-adevăr diabolică, eşti ispita întruchipată. Nu te ştiam în ipostaza aceasta de seducătoare irezistibilă. Parcă am o conversaţie excitantă cu o femeie şireată şi desfrînată.”

“Chiar aşa. Mîine vei putea s-o constaţi personal. Noapte bună şi vise plăcute.”

“Noapte bună, iubita mea.”

3 octombrie 2006

Nora a mers la o agenţie de voiaj şi a cerut un singur bilet dus, pentru primul zbor la Auckland.

“N-avem prea des pasageri care se grăbesc să plece în Noua Zeelandă. Cine vrea să efectueze o asemenea călătorie, de obicei îşi cumpără biletul din timp. Oricum, haideţi să vedem ce posibilităţi există.”

“Sper să fie în cîteva zile şi nu în cîteva săptămîni.”

“În această perioadă avem zborul de marţi, joi şi duminică.”

“E zborul care ajunge la Auckland, sau trebuie mers la Wellington?”

“E chiar zborul de Auckland. Oricum vă e mai convenabil biletul dus-întors, care costă mai puţin.”

“Cît costă?”

“Doar dus, patru mii opt sute de euro, iar dus-întors cu vreo cinci sute de euro mai puţin. Practic e vorba de business class. Dacă vă grăbiţi foarte tare să plecaţi, e singura posibilitate. La clasa economică nu mai avem bilete.”

“Ce companie este?”

“Singapore Airlines, cu o singură escală la Singapore.”

“Care e prima dată disponibilă?”

“Joi, doisprezece octombrie.”

“Mai devreme de doisprezece n-aveţi nimic?”

“Îmi pare rău, dar nu există nici o altă variantă mai repede de doisprezece.”

“Bine. Atunci iau aşa.”

Nora, imediat pe urmă, s-a dus la bancă. S-a aşezat la coadă în faţa ghişeului. A scos carnetul de cecuri.

“Cît? Cît să scot? Voi hotărî înainte să-mi vină rîndul. Trebuie să plătesc biletul de avion; apoi, cînd voi ajunge, o să am nevoie de-un hotel, măcar în prima săptămînă; apoi trebuie să caut o locuinţă de închiriat şi va trebui să achit un avans, probabil, cum se face aici în Italia; va trebui de asemeni să-mi deschid un cont curent la o bancă şi poate că îmi vor cere o depunere minimă iniţială. Eu zic să scot treizeci de mii. Să n-am probleme, măcar la început.”

Nora a luat treizeci de mii de euro şi i-a îndesat în buzunarele blugilor. A mers acasă, şi-a verificat paşaportul, s-a asigurat că are în

portofel ambele carduri. A mîncat o masă destul de sărăcăcioasă, inclusiv pentru că stomacul i se blocase de emoţie. S-a spălat cu grijă pe dinţi, a făcut un duş, s-a îmbrăcat, a luat valiza şi a ieşit în stradă. S-a dus la portar şi i-a lăsat cheile apartamentului pe care-l ocupase pînă atunci. “Cum aşa, doamnă? S-a întîmplat ceva?”

“Nu, nimic, nu vă faceţi griji. Trebuie să plec cîteva zile şi am hotărît să las cheile aici. M-am pus de acord cu logodnicul meu, care va trece să le ia după-amiază.”

“Bine, doamnă. La revedere, pe curînd şi drum bun.”

A mers pe jos, fiindcă era foarte aproape, pînă la gara Tor Sapienza. După zece minute urma să vină trenul de Tivoli. Îndată ce-a intrat în clădirea gării, i-a ieşit în faţă un domn bătrîn şi bine dispus care a salutat-o.

“Bună, fetiţo, încotro, încotro?”

“În Noua Zeelandă.”

“Ha-ha-ha-ha-ha. Asta chiar că-i bună, în Noua Zeelandă. He-hei, aş veni şi eu cu tine în Noua Zeelandă, dacă aş fi oleacă mai tînăr. Ei, da, aş veni şi cu trenul în Noua Zeelandă. Mult succes, frumoaso.”

“Mersi. Şi matale.”

Cînd a ajuns trenul, Nora a urcat şi şi-a găsit un loc, s-a aşezat lîngă geam şi mintea a început să-i hoinărească. De-a lungul întregii călătorii de la Tor Sapienza la Tivoli a fost ocupată cu amintirile. Cînd a ajuns la gara Tivoli, s-a scuturat din amorţeală, a coborît din tren şi s-a îndreptat spre casa Paolei. În casa aceea a rămas mai bine de o săptămînă. Apoi a sosit momentul plecării spre Auckland, Noua Zeelandă.

12 octombrie 2006

Mă pregătesc de plecare. Avionul e deja pe pista de decolare, gata de lansare, motoarele sînt turate la maxim şi acest zumzăit puternic mă emoţionează. Peste cîteva momente va începe să ruleze şi apoi voi urca spre cer, în sfîrşit liberă. Deja nimeni nu mă mai poate opri. Pînă în ultima clipă m-am temut să nu mă găsească Marco: un bărbat părăsit e totdeauna periculos. Orice bărbat este un potenţial violator, însă orice bărbat părăsit este un potenţial criminal. De aceea am ales Auckland şi nu Wellington. Într-un oraş cu peste un milion de locuitori, mă voi ascunde mai uşor, în ipoteza că Marco va vrea să mă urmărească pînă acolo. Avionul deja e pe cale să se desprindă de pămînt şi pericolul a fost evitat. Acum, cînd mă pregătesc de decolare, mă simt destul de uşurată, chiar dacă urmele unui oarecare sentiment de vinovăţie îmi apasă încă sufletul. Nu mă sugrumă vinovăţia; nu, asta nu. Dar nici nu m-am eliberat complet de ea. În ciuda acestui lucru, simt o fericire răspîndită în tot corpul, şuvoaie de plăcere care se propagă de la piept pînă la extremităţi. Resimt fiori şi tremurături ce seamănă cu o plăcută gîdilătură şi îmi dau o plăcere fizică şi psihologică. Mă simt bine în pielea mea, sînt mulţumită de mine însămi, îmi place corpul meu, expresia zîmbitoare a feţei mele. Poate că niciodată nu m-am simţit aşa de bine ca acum. Şi totuşi o rămăşiţă, un mic sentiment de vinovăţie mai rămîne. Nu faţă de Alberto, fireşte, şi nici faţă de Marco, pe care cred că am făcut foarte bine că l-am părăsit. Am făcut bine că m-am îndepărtat de amîndoi. În legătură cu asta n-am nici o îndoială. Sentimentul de vinovăţie se referă la alte evenimente din viaţa mea; în special trei evenimente, care implică tot atîtea persoane. Atunci cînd mă întreb dacă le-am făcut rău celorlalţi, o mică îndoială apare doar în legătură cu aceşti trei oameni. Poate că lor ar trebui să le cer iertare.

Primul om căruia aş vrea să-i scriu o scrisoare, pentru a-i cere iertare, este un profesor al meu din liceu. M-am îndrăgostit de el, cînd i-am fost elevă, cu o iubire complet platonică. La sfîrşitul liceului, l-am convins să-mi cedeze, promiţîndu-i o iubire eternă, nu fiindcă îl iubeam cu adevărat, ci pentru a mă “răzbuna” pe Marco, cel care mi-a dezvăluit o altă trădare a sa. După scurta relaţie cu fostul meu profesor, cu douăzeci de ani mai mare şi între timp îndrăgostit nebuneşte de mine, l-am părăsit şi nu l-am mai căutat niciodată, practicînd acea cruzime ce provine din faptul de-a fi frumoasă şi, în special, cu mult mai tînără decît partenerul.

Al doilea om căruia ar trebui să-i scriu o scrisoare de scuze este tatăl meu. Cînd a murit, n-am simţit prea multă durere. Mă asuprise aşa groaznic, de-a lungul întregii vieţi, încît atunci cînd a dispărut mi s-a părut că a venit ziua eliberării mele.

Al treilea om, dacă se poate spune aşa, căruia îi cer iertare este copilul bolnav de sindromul Down, la care am renunţat cu deliberare, făcînd avort. Nu ştiu şi cu siguranţă nu voi şti niciodată dacă era o fiinţă sau doar un făt, dacă avea deja sau nu un suflet, dacă a fost mai bine aşa pentru el sau dacă l-a ars nedreptatea de-a fi ucis de propria sa mamă, de aceea care trebuia să-i dea viaţă şi de fapt i-a provocat moartea. El cu siguranţă era nevinovat. Mă întreb mereu dacă avea dreptul de-a veni pe lume, iar eu nu cumva i-am refuzat acest drept. Mă întreb dacă se află cumva într-un loc inimaginabil şi mă urăşte, fiindcă i-am refuzat viaţa ce-i fusese promisă; sau dacă mă binecuvîntează, pentru că l-am ajutat să evite o viaţă plină de grave duşmănii şi suferinţe. Este o dilemă fără ieşire, chiar dacă eu am fost obligată să iau o decizie. Poate că fostul meu profesor mă va ierta; poate că tatăl meu, dacă este un suflet gînditor, a meditat deja la autoritarismul său şi la faptul că asta a reprezentat cauza indiferenţei mele faţă de el; dar copilul care trebuia să se nască şi nu s-a născut niciodată, el cum mă vede oare, admiţînd ca are parte de o viaţă nepămînteană? Cum mă judecă oare? Această îndoială mă torturează şi poate că mă va tortura pînă în ultima zi a vieţii mele. Asta este adevărata povară care îmi apasă şi îmi chinuie sufletul. Toate celelalte se pot rezolva, pentru toate se pot găsi leacuri; dar pentru că am făcut un avort, nu. Cum pot să repar răul pe care l-am comis? Mai ales dacă eu cred că n-am făcut rău şi nu simt nici o remuşcare? Traseul vieţii, aşa cum s-a conturat, m-a împins să mă întreb în legătură cu Dumnezeu. Dar poate că orice om, trecînd mai devreme sau mai tîrziu prin dureri, a ajuns să se întrebe în legătură cu Dumnezeu. Cred că hotărîrea de-a crede sau de-a nu crede este cea mai importantă, pe care o fiinţă umană trebuie s-o ia. Acesta este sensul vieţii. Cu toţii sîntem obligaţi, mai devreme sau mai tîrziu, să răspundem la întrebarea: crezi sau nu crezi în Dumnezeu? Viaţa omului îi aparţine fiinţei umane sau îi aparţine lui Dumnezeu? Eu l-am respins pe Dumnezeu, am negat că viaţa îi aparţine. M-am simţit autoarea vieţii pe care o purtam în pîntec şi mi-am arogat dreptul de-a dispune de ea şi de-a o suprima. M-am comportat de parcă Dumnezeu n-ar exista. Dar asta nu înseamnă că, după ce noi am luat hotărîrea, după ce-am devenit făurarii destinului nostru, întrebarea nu apare din nou. Chiar dacă decizia de-a face avortul a fost luată cu toată convingerea posibilă, totuşi întrebarea inevitabilă răsare din nou: Dumnezeu există sau nu există? Eu la întrebarea aceasta încă nu ştiu să răspund, nu ştiu răspunde prin

cuvintele şi gesturile credinţei, chiar dacă recunosc că mi-ar plăcea să am credinţă. Eu n-am credinţă, dar nici n-o refuz, ba chiar sînt oarecum atras de ea. Mă simt ca o femeie care bate mereu la uşa unei case nelocuite. Ştiu că nu-mi va răspunde nimeni niciodată, ştiu că uşa aceea nu se va deschide niciodată pentru mine; şi totuşi resimt un impuls irezistibil de-a bate acolo. Aşa e atitudinea mea faţă de Dumnezeu: ştiu că nu-mi va deschide niciodată uşa, dar mă simt obligată să-l caut. Sper tot timpul că îmi va apărea pe neaşteptate, dar sînt în acelaşi timp cu totul sceptică în ce priveşte această apariţie. Seamănă cumva totul cu misticismul sceptic al lui Emily Dickinson? Poate că vreau doar să mă amăgesc, găsind în acest traseu solitar al vieţii un tovarăş ideal?

Însă viaţa mea e lungă. Încă n-am împlinit treizeci de ani. Poate că anii următori îmi vor oferi ocazia de-a rezolva dilema, poate că experienţele şi surprizele pe care viaţa mi le rezervă vor risipi îndoielile frămîntate şi insuportabile care mă apasă acum. În acest moment vreau să mă gîndesc doar la zbor, vreau să mă gîndesc la această nouă lume care mă aşteaptă. Vreau să renunţ la toate poverile, vreau să fiu uşoară ca vîntul, inconsistentă ca norul. Simt că mă pot răspîndi pe suprafaţa lumii, pe cînd înainte eram înţepenită în adîncuri. Simt viaţa ca o undă uşoară şi plăcută, care îmi mîngîie visele, pe cînd înainte o simţeam ca o povară grea, care mă împingea spre centrul pămîntului. Vreau să arunc pentru totdeauna gîndurile grele, cele care mă trăgeau în jos, vreau să mă bucur de această imponderabilitate cucerită, dobîndită poate tocmai fiindcă am traversat şi am sondat povara. Vreau să fiu de o superficialitate inconştientă.

Vreau să-mi elaborez şi să-mi afirm diferenţa, vreau să evit să devin ca un bărbat. Vreau să ne îndreptăm spre o cultură diferită de aceea masculină. Vreau o cultură a dialogului, iar asta se va putea obţine doar într-o cultură feminină. Femeia este mai deschisă la comunicare şi dialog. Şi bărbaţii spun că doresc dialogul, în realitate ceea ce ei doresc este un fals dialog şi, ca atare, cu atît mai periculos autoritar, în comparaţie cu tradiţionalele modalităţi de impunere şi dominare asupra femeii. Bărbatul este prea închis în propriul eu, modalitatea sa dialogică nu respectă cu adevărat eul feminin, ci îl anihilează, bărbatul ar trebui să înveţe să trăiască într-o lume relaţională, în care diferenţa noastră să fie cultivată şi nu eliminată. El încă se mai conduce după logica dominării, după transcendenţa verticală, nu e propriu-zis o comunicare cu femeia, ci o comunicare despre femeie ca fiinţă obiectivată şi, ca atare, supusă şi dominată. Pentru a evada din această logică autoritară şi dominatoare, spre care ne-a condus toată cultura occidentală, de clară factură masculină, trebuie să ieşim din raţionalitatea absolută, trebuie să ne domolim

inteligenţa prin emoţie, trebuie să ne îndreptăm spre o nouă sinteză, aceea a inteligenţei emotive, acolo unde dialogul poate fi într-adevăr realizat, acolo unde adevărata comunicare poate apărea, fiindcă aşa cum spune Luce Irigaray “toate simţurile sînt invitate să participe la întîlnirea cu celălalt, inclusiv pipăitul”. Istoria secolului XXI ar putea să marcheze o cotitură epocală: eliberarea femeilor. Această eliberare s-a produs deja în secolul XX, dar numai în cîteva ţări şi numai în sfera legislaţiei. În secolul XXI s-ar putea produce în cea mai mare parte a ţărilor din lume şi mai ales s-ar putea realiza efectiv. Pentru a se întîmpla cu adevărat, ar trebui însoţită de-o masivă preluare a puterii de către femei. Doar astfel va fi salvată lumea şi se va putea evita catastrofa care o ameninţă. Un guvern mondial feminin ar fi fără îndoială mai puţin agresiv, mai respectuos faţă de natură, de care femeia e mai apropiată prin funcţia ei procreatoare. Solidaritatea, ascultarea, blîndeţea ar fi valori practicate, care probabil că ar ajuta la rezolvarea numeroaselor crize care există în acest moment. În peste cinci mii de ani de istorie, femeile n-au exercitat niciodată puterea. Lumea, în ultimul secol care a trecut, a ajuns într-adevăr la cel mai important progres tehnico-ştiinţific, dar şi la cele mai mari tragedii vreodată cunoscute: cele două războaie mondiale, lagărele şi gulagul, shoah, folosirea armelor atomice, distrugerea naturii aşa cum niciodată nu s-a mai întîmplat înainte.

Întrucît bărbaţii au guvernat peste cinci mii de ani şi au produs aceste rezultate, de ce să nu ne închipuim o adevărată alternanţă şi să nu le cedăm puterea femeilor, pentru a vedea dacă ele izbutesc să facă pagube mai mici decît bărbaţii? Aceasta este adevărata revoluţie. Lumea are nevoie ca puterea să treacă în mîinile femeilor, să fie exercitată de ele, conştiente de propria lor diferenţă şi de propriul lor bagaj originar de valori. Pentru un bărbat, a fi cu adevărat democrat poate însemna un singur lucru: a fi convins că a venit vremea femeilor, a fi convins că femeile trebuie să fie cele care să conducă o lume pe care bărbaţii au devastat-o.

Tocmai împlinesc douăzeci şi nouă de ani. Exact la ora asta m-am născut, în urmă cu douăzeci şi nouă de ani.

Viaţa ta e încă lungă şi plină de promisiuni. La mulţi ani, Nora!